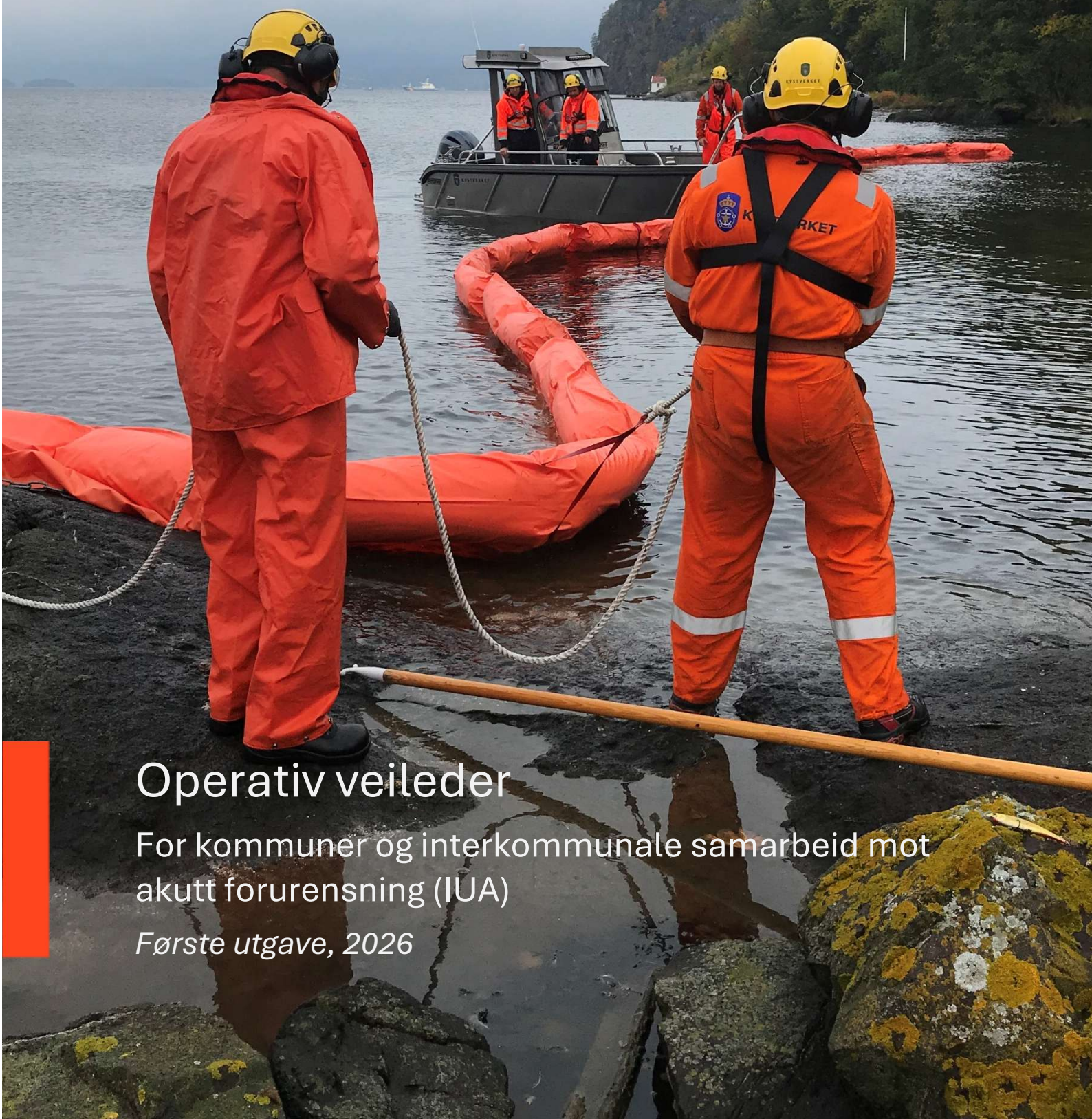

KYSTVERKET

Operativ veileder

For kommuner og interkommunale samarbeid mot
akutt forurensning (IUA)

Første utgave, 2026

Utgitt av: Kystverket
År: Utgave 1, 2026
Forsidefoto: Lill Haugen // Kystverket

Innhold

1	INNLEDNING.....	7
1.1	Bakgrunnen for veilederen	7
1.2	IUAs ansvar og oppgaver.....	7
1.3	Nivåer ved statlig og operatørledet aksjon	9
2	STATLIG OG KOMMUNAL BEREDSKAPSLEDELSE VED AKUTT FORURENSNING	10
2.1	Operativ beredskapsledelse	10
2.2	Proaktiv beredskapsledelse	10
2.3	Rammebetingelsene for beredskapsledelsen	10
2.3.1	Beredskapsverdiene	10
2.3.2	De nasjonale beredskapsprinsippene.....	11
2.3.3	Enhetlig ledelsessystem (ELS)	11
2.4	Myndighet til å planlegge, lede og styre operasjoner	11
2.5	Ledelse av operasjoner ved ordre.....	12
2.6	Forholdet mellom Kystverkets aksjonsledelse og IUA	12
2.7	Kommunal kriseledelse	13
3	STATLIG AKSJON.....	13
3.1	Beslutning om statlig aksjon og pålegg om bistand	13
3.2	Kystverkets første aksjonsordre	14
3.3	Styringsmøte.....	14
3.3.1	Forholdet mellom innsatsleder land og innsatsleder sjø.....	15
3.4	Kystverkets videre aksjonsordre.....	15
3.5	Bistand fra Kystverket til IUA	16
3.5.1	Rådgivere	16
3.5.2	Tilførsel av materiell fra Kystverket	16
3.5.3	Kystverkets innsatsstyrker.....	16
3.6	Kommunikasjon og mediehåndtering	17
3.7	Kontaktinformasjon til Kystverkets aksjonsledelse	17
4	TIDLIGE FASER I KOMMUNAL AKSJONSPLIKT OG INNSATS.....	18
4.1	Fase 1: Hendelse og kommunal aksjonsplikt	18
4.2	Fase 2: Brann- og redningstjenesten håndterer kommunal aksjonsplikt.....	18
4.3	Fase 3: Mobilisering av IUA	18
4.4	Noen grunnleggende prinsipper for innsatsledelsen og stabsarbeidet.....	18
5	ORGANISERING OG ETABLERING AV IUA STAB	20

5.1	Organisering etter ELS-modellen.....	20
5.1.1	Oversikt over fordeling av oppgaver i ELS-staben.....	21
5.1.2	Hovedoppgavene i ELS-funksjonene.....	22
5.1.3	Hovedprosessene i ELS-organisasjonen	22
5.1.4	ELS-modellen for organiseringen av innsatsen i felt.....	23
5.2	Etablering av IUA stab.....	24
5.2.1	Trinn 1: Mobilisering.....	24
5.2.2	Trinn 2: Førstemøte for den kommunale innsatsledelsen	25
5.2.3	Trinn 3: Organisering av stabsarbeidet	28
5.2.4	Trinn 4: Utarbeidelse av IUAs første innsatsordre til mannskapene i felt.....	34
5.2.5	Trinn 5: Utarbeidelse av IUA sin første situasjonsspesifikke innsatsplan	36
5.2.6	Trinn 6: Statusmøter (stabsmøter)	37
5.3	Illustrasjon av prosessene i stabsarbeidet.....	39
5.4	Særsilt om miljøprioriteringer og innsatsledelse	40
5.4.1	Miljøprioriteringer	40
5.4.2	Operative tiltak for å nå miljøprioriteringene.	41
5.4.3	Miljøprioriteringer vs. operative muligheter	42
5.4.4	Særsilt om rollene til statsforvalteren, Miljødirektoratet, Statens naturoppsyn og Kystverkets rådgivere til IUA.	43
6	ORGANISERING AV INNSATSEN I FELT.....	44
6.1	Innledning.....	44
6.2	Aktivitet i felt	45
6.2.1	IUA Base.....	45
6.2.2	Skadestedsleder.....	45
6.2.3	Framskutt kommandoplass	45
	Skadestedsleder sin ordreprosess.....	46
6.2.4	Framskutt depot	46
6.2.5	Teigleder og sektorleder	47
6.2.6	Innsatsmannskap	48
6.3	Nærmere om praktisk oljevertaktikk.....	49
6.3.1	Innringing av havarist	49
6.3.2	Grunnleggende om lenseoperasjoner	50
	HMS ved lenseoperasjoner	53
6.3.3	Oppsamling av olje på sjø ved hjelp av U-slep.	54

Grunnleggende om strandoperasjon under akutt fase strand.....	55
6.3.4 Kai/båtplass for forurensede båter	56
7 VEDLEGG	57
7.1 Vedlegg 1: Eksempel på møtestruktur for IUA staben	58
7.2 Vedlegg 2: Mal for IUA innsatsordre til skadestedsledere	59
7.3 Vedlegg 3: Eksempel på IUA innsatsordre til skadestedslederne	62
7.4 Vedlegg 4: Mal for IUA innsatsplan	68
7.5 Vedlegg 5: Eksempel på IUA innsatsplan	73
7.6 Vedlegg 6: IUA rapportering av nøkkeltall.....	81

1 INNLEDNING

1.1 Bakgrunnen for veilederen

Kystverket skal ivareta statens ansvar for beredskap mot større tilfeller av akutt forurensning og sørge for en best mulig samordning av den private, kommunale og statlige beredskapen mot akutt forurensning. Samordningen av beredskapen skal lede til et nasjonalt system for beredskap.

Denne veilederen søker å styrke samordningen mellom beredskapsaktørene og henvender seg i første rekke til landets kommuner og interkommunale samarbeid mot akutt forurensning (IUA). Veilederen er ment å bidra til enda sterkere lokal og regional beredskap mot akutt forurensning og legger særlig vekt på organiseringen av en større aksjon. Kystverket håper veilederen vil være nyttig enten det er en enkelt kommune som står for bekjempelse av akutt forurensning eller det er et samlet IUA som leder og organiserer innsatsen.

Hovedformålet med den operative veilederen er å bidra til forsterket operativ ledelse og kapasitet når de interkommunale samarbeidene mot akutt forurensning gir bistand til statlig ledet aksjon. Målgruppen for veilederen er innsatsleder land/IUA og vedkommende sin stab som skal lede og organisere den interkommunale/kommunale innsatsen. En like viktig målgruppe er innsatspersonellet ute i felt som ledes av innsatsleder land/IUA. Veilederen er ikke en detaljert lærebok i taktikk og teknikk ved bekjempelse av akutt forurensning, men søker å gi anbefalinger om organiseringen av stabsarbeidet og innsatsen ute i fjæra.

Behovet for en operativ veileder til kommuner og IUA ble avdekket i Kystverkets beredskapsanalyse fra 2022. Den operative veilederen bygger på Kystverkets nasjonale plan, administrativ veileder for kommuner og IUA og veileder om enhetlig ledelsessystem (ELS).

Mange av landets IUA har gjennom Norsk Oljevernforening For Operatørselskaper (NOFO) beredskapsavtaler med operatørselskapene i petroleumsindustrien. Med tanke på samordning til et nasjonalt system er det et mål at veilederen også kan benyttes ved en større hendelse hvor operatørselskapene leder innsatsen mot akutt forurensning.

1.2 IUAs ansvar og oppgaver

Det interkommunale samarbeidet skal sette deltakerkommunene i stand til å ivareta sin aksjonsplikt og sin bistandsplikt. Dette innebærer at IUA må kunne flytte personell til den skadelidende kommunen fra de øvrige kommunene i samarbeidet og tilføre materiell dersom hendelsens ressursbehov overstiger kommunens egen beredskap. Bistanden trenger ikke utelukkende omfatte ressurser, men kan også inkludere faglig bistand og ledelsesstøtte til kommunen.

IUA må også kunne overta ledelsen og koordinere innsatsen mot akutt forurensning når en hendelse omfatter to eller flere kommuner. Den enkelte kommune har i utgangspunktet bare myndighet innenfor egen kommune. Når aksjonering mot forurensning krever innsats av flere kommuner må IUA kunne ivareta ledelse, prioritere tiltak og disponere ressursene på tvers av kommunegrensene. IUA kan også lede aksjonen selv om hendelsen kun er begrenset til en kommune, såfremt håndteringen krever mer ressurser og organiseringen av innsatsen går ut over det en enkelt kommune selv kan mobilisere. Dette kan være tilfellet når det er snakk om mer omfattende og/eller langvarige hendelser. Kystverket kan bistå med ressurser og faglig bistand, uavhengig av om det er kommunen eller IUA som leder aksjonen.

Ved en større kommunal eller statlig ledet aksjon må IUA kunne hente personell fra deltakerkommunene for å etablere stab. Etter forskrift om kommunal beredskap mot akutt forurensning skal innsatsledelse skje etter et enhetlig ledelsessystem (ELS). Dagens ELS-modell beskriver et system for operativ ledelse som har lik grunnstruktur enten hendelsen er liten eller krever mer omfattende innsatsledelse. IUAs beredskapsplan og kompetanse må omfatte kapasiteten til å sette stab og utøve overordnet ledelse over innsats på flere forskjellige steder innenfor IUA-regionen. Det forutsettes at IUAs innsatsledelse, ved en kommunal aksjon, evner å utvikle målsettinger, strategier og taktikker for innsats mot akutt forurensning. Statsforvalteren kan bistå med miljøfaglige råd. IUA må trene og øve slik at de er godt kjent med metodikk, organisering og samvirke med Kystverket under en statlig aksjon. Videre må IUA være kjent med krav til logging, dokumentasjon og økonomikontroll (se administrativ veileder).

IUA er altså en avgjørende del av den nasjonale beredskapen mot akutt forurensning. Dette medfører at IUA må kunne mobilisere, lede og koordinere egne og tilførte ressurser som en del av en statlig ledet aksjon mot akutt forurensning. Ved en statlig aksjon mot akutt forurensning vil oppgavene som IUA blir tildelt sannsynligvis gå utover de beredskapskrav som er satt i forskrift om kommunal beredskap mot akutt forurensning. Det vil derfor være nødvendig at staten kan tilføre IUA ressurser som står i forhold til oppgavene som staten pålegger kommunen i sine aksjonsordrer og aksjonsplaner. Kystverket kan også mobilisere ett eller flere IUA andre steder i landet for å bidra til bekjempelsen av akutt forurensning dersom ressursbehovet er stort og/eller det er behov for å avløse innsatspersonell som har stått i innsats over tid. Dette er viktig for at kommunen og IUA under innsats også kan ivareta sine øvrige oppgaver.

1.3 Nivåer ved statlig og operatørledet aksjon

Det er vanlig å inndeले større aksjoner i strategisk, operasjonelt og taktisk- nivå for å beskrive ulike roller og oppgaver under en aksjon.

Hensikten med slik tredeling er å klargjøre hvem som tar overordnede valg og avgjørelser, ofte med langsiktige konsekvenser, hvem som organiserer og omsetter overordnede avgjørelser til en praktisk plan og ordre og til slutt hvem som utfører den avgjørende innsatsen ute i felt. Selv om IUA og innsatsleder land er plassert på taktisk nivå må IUA-staben i stor grad utøve regional/lokal operasjonell ledelse og koordinering.

Strategisk nivå, eksempel: «Vi ofrer naturreservatet på Herdla for å redde fuglelivet på Runde»

Operasjonelt nivå, eksempel: Utformer ordren om flytting av ressurser fra Herdla til Runde og organiseringen av tiltakene på Runde.

Taktisk nivå, eksempel: Gjennomfører lensesetting vest på Tautra¹, Midfjorden

Tabellen under gir en oversikt over denne tredelingen innenfor rammene av om aksjonen er ledet av Kystverket eller er en operatørledet aksjon.

Nivå inndeling	Statlig aksjon		Operatørledet aksjon	
Strategisk nivå (3. linje) «Hvor skal vi?» «Hva skal oppnås?»	Kystverket strategiske kriseledelse		Operatørselskap ledelse (3. linje)	
Operasjonelt nivå (2. linje) «Hvordan skal vi organisere aksjonen?»	Kystverkets aksjonsledelse Aksjonsplan Aksjonsordre		Operatørselskap aksjonsledelse Aksjonsplan (IAP) NOFO Aksjonsordre	
Taktisk nivå (1. linje) «Hva skal gjøres akkurat nå?»	IUA Innsatsleder land/IUA innsatsplan innsatsordre	Kystverket Innsatsleder sjø innsatsordre	IUA Innsatsleder land/IUA innsatsplan innsatsordre	NOFO Innsatsleder sjø Innsatsordre
	Skadestedsleder SKL ordre	Gruppeleder	Skadestedsleder SKL ordre	Gruppeleder
	Sektorleder Sektorordre	Lag 1- Lag 2 – Lag 3	Sektorleder Sektorordre	Lag 1- Lag 2 – Lag 3
	Teigleder Teigordre/lagordre		Teigleder Arbeidsordre	

¹ For ordens skyld: Tautra ligger ikke ved Runde, men i Midfjorden vest av Molde.

2 STATLIG OG KOMMUNAL BEREDSKAPSLEDELSE VED AKUTT FORURENSNING

2.1 Operativ beredskapsledelse

Denne veilederen vektlegger operativ ledelse: hva beredskapsorganisasjonen må gjøre her og nå i møte med en alvorlig hendelse. Dette omfatter vurderinger av hvilke tiltak som best kan forhindre forverring av situasjonen og hvordan allerede inntrådte skader kan begrenses. Operativ ledelse skiller seg fra ordinær ledelse ved at fokuset er på umiddelbar problemløsning, ofte under tidspress og risiko for tap av viktige verdier. Dette stiller krav til raske, beslutsomme handlinger og evne til å tilpasse seg en uforutsigbar situasjon.

Selv om den grunnleggende risikoen for større hendelser med akutt forurensning er kjent, kan vi sjelden forutsi hvor, når eller hvordan en hendelse vil inntreffe. Tidsrommet for effektiv respons vil samtidig være begrenset, og det er derfor avgjørende med raske og gode beslutninger for å redusere miljøskade.

2.2 Proaktiv beredskapsledelse

Så tidlig som mulig etter en hendelse bør beredskapsledelsen etablere best mulig situasjonsforståelse og vurdere hva som utgjør det verst tenkelige, men realistiske, skadepotensialet. Denne vurderingen skal danne grunnlag for beslutninger om tiltak som både kan hindre ytterligere eskalering av situasjonen og redusere konsekvensene av allerede inntrådt miljøskade. Proaktiv beredskapsledelse er i dag etablert som en vanlig ramme for beredskapsledelse og det vil i stor grad bli forventet at kommuner og IUA organiserer innsatsen i tråd med metoden. Et sentralt poeng i proaktiv beredskapsledelse er en tidlig og styrt overmobilisering av ressurser for å kunne håndtere «det verst tenkelige, realistiske scenario». Med andre ord mobiliserer man om mulig flere ressurser enn det situasjonen umiddelbart tilsier, med den hensikt å være forutseende. Etter hvert som situasjonen avklares, kan man demobilisere overflødige ressurser.

2.3 Rammebetingelsene for beredskapsledelsen

2.3.1 Beredskapsverdiene

I Norge utøves beredskapsledelse i tråd med en del grunnleggende verdier og prinsipper. Særlig når situasjoner er tidskritiske og preget av ressursknapphet må nødvendige prioriteringer følge disse anerkjente verdiene:

- Menneskeliv
- Miljø
- Økonomiske verdier

- Omdømme

2.3.2 De nasjonale beredskapsprinsippene

Videre må beredskapsledelsen ta hensyn til de nasjonale beredskapsprinsippene:

- Ansvarsprinsippet
- Likhetsprinsippet
- Nærhetsprinsippet
- Samvirkeprinsippet

2.3.3 Enhetlig ledelsessystem (ELS)

I henhold til forskrift om kommunal beredskap mot akutt forurensning skal innsatsledelse gjennomføres etter et enhetlig ledelsessystem (ELS). Dagens ELS-modell beskriver en felles struktur for operativ ledelse som kan skaleres etter hendelsens omfang, fra mindre hendelser til større og mer komplekse aksjoner.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), Kystverket og Klima- og forurensningsdirektoratet (nåværende Miljødirektoratet) har utviklet en veileder for ELS. Formålet er å standardisere og profesjonalisere håndteringen av hendelser innen brann, redning og akutt forurensning. Veilederen er utviklet for bruk av kommunenes brann- og redningstjeneste, Sivilforsvaret, interkommunale samarbeid mot akutt forurensning (IUA) og Kystverket.

For Kystverket er det avgjørende at innsats mot akutt forurensning organiseres etter samme grunnprinsipper over hele landet. En standardisert organisering legger til rette for effektiv samhandling mellom ulike aktører, rask ressursutveksling og effektiv bistand på tvers av regioner.

2.4 Myndighet til å planlegge, lede og styre operasjoner

Det er i utgangspunktet den som er ansvarlig for forurensningen som har plikt til å iverksette innsats mot akutt forurensning. Dersom den ansvarlige ikke er kjent eller iverksetter tilstrekkelige tiltak, skal kommunen ta over og lede aksjonen. Både kommunen og IUA har myndighet til å planlegge, lede og styre operasjoner.

Kystverket kan med hjemmel i forurensningsloven helt eller delvis overta ledelsen av håndteringen av større tilfeller av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning. Dette kan innebære å fastsette hvor innsats skal settes inn, hvilken type innsats som skal prioriteres og omfanget av ressursbruken. Kystverket kan også mobilisere og beordre personell og materiell fra ulike deler av landet til innsatsområdet. Dette innebærer å flytte ressurser mellom regioner, også på bekostning av lokale interesser og verdier.

Denne myndigheten utøves ved at Kystverket gir aksjonsordre og -planer som gir føringer for hvordan IUA skal prioritere, lede og organisere egen innsats. Dette kan omfatte prioritering av områder og miljøverdier, si noe om innsatsen IUA skal vektlegge og omfanget av tilførsel av ressurser til IUA. Det forutsettes at innsatsleder land/IUA gjennom IUA sin beredskapsplan er gitt nødvendig myndighet til å foreta prioriteringer, lede og organisere på tvers av kommunegrenser innad i eget IUA.

2.5 Ledelse av operasjoner ved ordre

Med ordre menes muntlige eller skriftlige befalinger eller pålegg om å utføre bestemte oppgaver. ELS-modellen innebærer et betydelig ansvar for dem som gir ordre, ved at de fastsetter prioriteringer og oppdrag for underlagte enheter. Samtidig forutsettes det lojalitet fra dem som mottar en ordre, og at avvik fra ordren kun finner sted når det er strengt nødvendig (for eksempel av hensyn til helse, miljø og sikkerhet).

Hierarkisk og tydelig beredskapsledelse kan være nødvendig ved situasjoner preget av tidspress, knappe ressurser og motstridende interesser. Manglende beslutninger kan føre til ineffektiv eller uteblitt innsats. I tillegg kreves det betydelige ressurser å etablere og opprettholde et helhetlig situasjonsbilde over tid og et større geografisk område. Denne oversikten vil normalt ligge hos den sentrale aksjonsledelsen.

For å kunne være proaktiv og tilpasse innsatsen til situasjonsendringer, må det gis tydelige prioriteringer og oppdrag til utøvende enheter. Denne tydeligheten oppnås gjennom ledelse ved å gi ordre.

2.6 Forholdet mellom Kystverkets aksjonsledelse og IUA

Ved en statlig aksjon plikter IUA å følge Kystverkets aksjonsordre og -planer.

Under aksjoner forholder Kystverket seg til innsatsleder land, i tråd med ELS. Dette forutsetter at IUA etablerer stab og leder innsatsen fra egnede stabslokaler. Øverste beslutningsmyndighet i IUA er plassert hos innsatsleder land/IUA, ikke hos ledere i de enkelte innsatsområdene. Det forutsettes videre at organiseringen av IUA og IUA sin innsats er frikoblet fra kommunens ordinære brann- og redningsberedskap. Dette innebærer at både stabs- og innsatspersonell hos IUA dedikeres for bekjempelse av akutt forurensning og ikke har parallelle beredskapsoppgaver med høyere prioritet.

IUA-staben må derfor fortløpende vurderer kapasitet og utholdenhet og melde til aksjonsledelsen i Kystverket dersom det er behov for å mobilisere personell fra andre av landets IUA. Samtidig er det en viktig forutsetning at IUA har mobilisert alle tilgjengelige ressurser innen sitt IUA, ikke bare personell og materiell fra brann- og redningstjenesten.

2.7 Kommunal kriseledelse

Større hendelser kan utløse behov for kommunal kriseledelse. Dersom flere kommuner er berørt, koordineres dette av statsforvalteren. IUA skal ikke overta oppgaver som tilhører kommunal kriseledelse, men det må etableres tett kontakt mellom funksjonene.

3 STATLIG AKSJON

3.1 Beslutning om statlig aksjon og pålegg om bistand

Kystverkets virksomhetsområde Miljøberedskap har, sammen med Kystverkets sjøtrafikksentraler og losoldermenn, en døgntkontinuerlig vaktteneste. Når Kystverket mottar varsel om akutt forurensning eller fare for akutt forurensning vil Kystverket varsle berørte kommuner og IUA dersom Kystverket vurderer at det kan bli nødvendig med innsats.

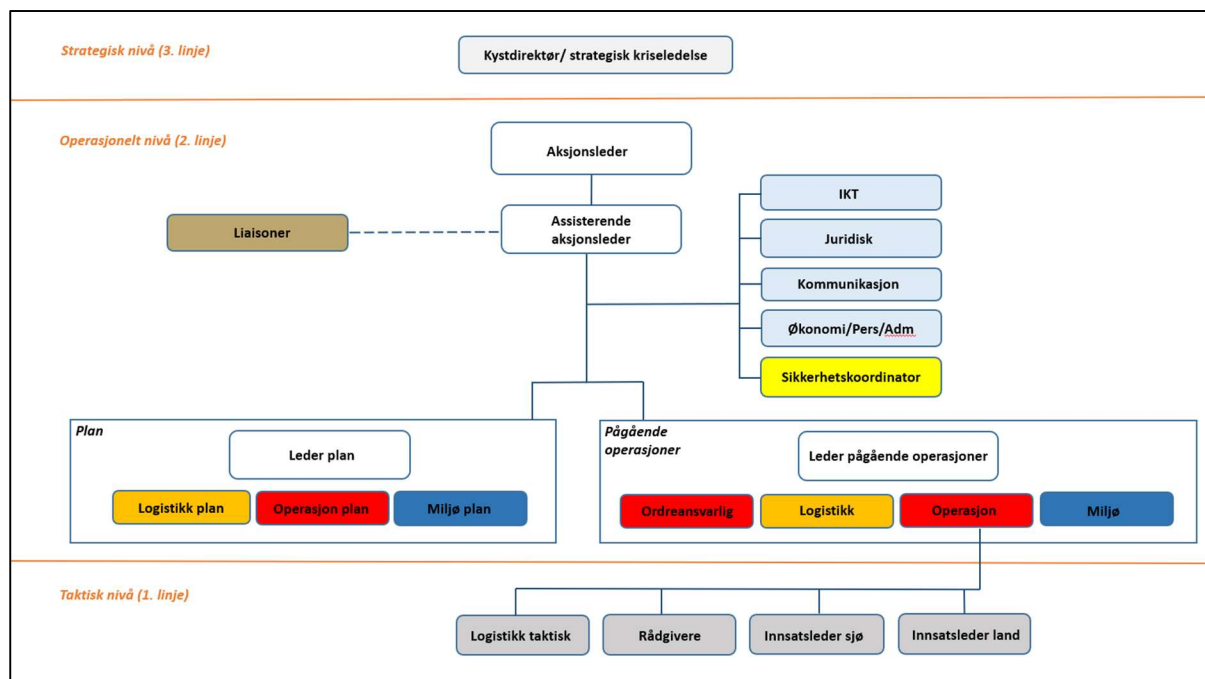
Kystverket vil fortløpende vurdere om det er aktuelt at staten yter bistand ved hendelsen eller om det er behov for helt eller delvis å overta ledelsen av aksjonen ved å erklære statlig aksjon. Flere momenter vurderes i denne sammenhengen (listen er ikke uttømmende):

- Forurensningen må være av betydning (vurderingsmomenter er sannsynlighet for utslipp, utslippspotensiale, størrelsen på utslipp, type utslipp og kilde).
- Hvilke miljøkonsekvenser utslippet kan få (blant annet om nasjonalparker, særlig vernede områder eller særlige naturforekomster, kan bli rammet).
- Hvilket ressurs- og koordineringsbehov som oppstår (herunder om det er mange statlige og kommunale aktører involvert og om det er behov for internasjonal bistand).
- Fare for at utslippet vil ha store samfunnsmessige konsekvenser (herunder om det er fare for at utslippet vil omfatte andre nasjoner).
- Fare for at utslippet vil ha store økonomiske konsekvenser.

Dersom Kystverket fatter beslutning om statlig aksjon vil dette adresseres til den som er ansvarlig for forurensningen. Samtidig vil den ansvarlige bli pålagt å treffe tiltak mot forurensningen, dersom pålegg ikke allerede har blitt gitt. Kystverket vil også pålegge kommunene i omfattet IUA om å yte bistand til den statlige aksjonen. Dette innebærer at kommunen må stille til rådighet utstyr og personell som inngår i beredskapen.

Dersom hendelsen har vært håndtert som en kommunal aksjon, og private virksomheter med beredskapsplikt har blitt pålagt å stille utstyr og personell til rådighet, gjelder pålegget frem til noe annet har blitt bestemt. Kommunens aksjonsplikt består selv om det er sannsynlig at Kystverket vil overta ledelsen av aksjonen. Det kan ta tid før Kystverket får etablert en aksjonsledelse og mobilisert ressurser, og det vil

derfor være viktig at kommunen og IUA fortsetter å iverksette tiltak. Kommunen og IUA vil også inngå i aksjonsorganisasjonen etter at Kystverket har overtatt ledelsen av aksjonen.

Skisse over Kystverkets aksjonsledelse og aksjonsorganisasjon.

3.2 Kystverkets første aksjonsordre

Det er Kystverkets målsetting å utstede første aksjonsordre til IUA, innsatsleder sjø og andre aktuelle parter innen to timer etter vedtak om statlig aksjonsledelse. Ordren er primært en ordre til IUA om å etablere stab samt mobilisere og starte innsats. Ordren kan også gi de første føringer for miljøprioriteringer, prioritering av innsats og ressursdisponeringer.

3.3 Styringsmøte

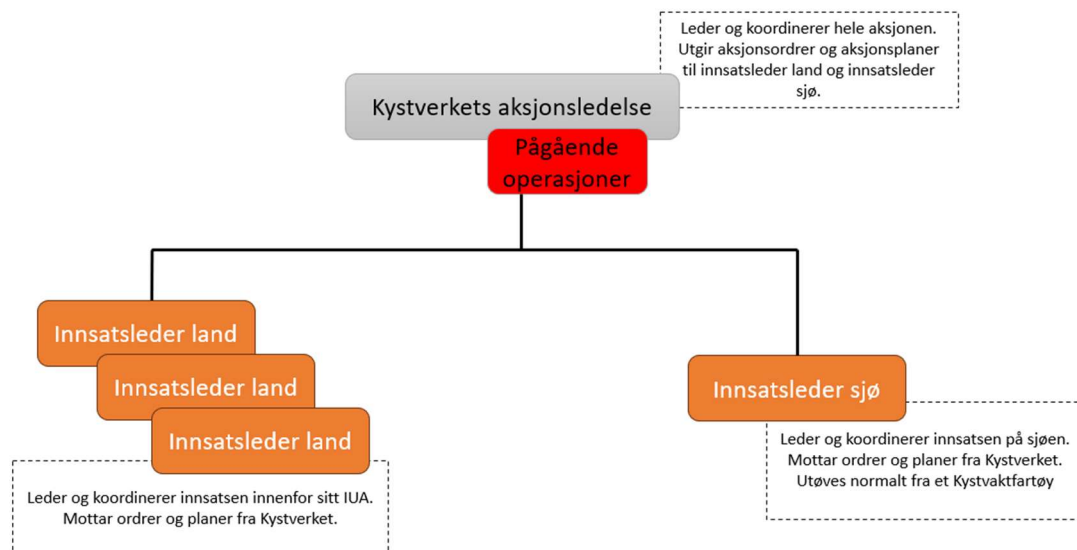
Kystverket følger opp aksjonsordren og kontakten med IUA og innsatsleder sjø i styringsmøter. Styringsmøtene ledes av Kystverkets *leder pågående operasjoner*. Det er en forutsetning at alle som deltar på møtet har lest aksjonsordren. Styringsmøte skal bidra til at innsats i den kommende operasjonsperioden er godt koordinert mellom Kystverkets aksjonsledelse og innsatsledere på taktisk nivå, og mellom innsatslederne.

Agenda for styringsmøte:

- Føringer fra Kystverkets aksjonsledelse
- Innspill og avklaringsbehov fra IL sjø
- Innspill og avklaringsbehov fra IL land/IUA

- Innspill og avklaringer fra sikkerhetskoordinator (HMS)
- Oppsummering

3.3.1 Forholdet mellom innsatsleder land og innsatsleder sjø

Rollen som innsatsleder sjø, vil ofte bli ivaretatt av nærmeste fartøy fra Kystverket eller Kystvakten. Ved en statlig aksjon vil Kystverket så snart som mulig forsterke *innsatsleder sjø* med eget personell om bord på det fartøyet som ivaretar ledelsen av innsatsen på sjøen. Oppdrag som innringing av havaristen med lenser, oppsamling av olje på sjøen og annen innsats ved eller nær havaristen vil normalt bli gitt til *Innsatsleder sjø*.

Med mindre havaristen ligger i godt skjermet farvann er det ikke forventet at IUA starter større innsats med innringing. Det er heller ikke forventet at IUA gjennomfører oppsamling av olje på sjøen hvor innsatsleder sjø kan operere med sine fartøy og lense-systemer for oppsamling. Det er i hovedsak i skjermede, trange og grunne farvann hvor man kun kan komme til med mindre båter at oppsamling av olje på sjøen vil bli gitt som oppdrag til innsatsleder land.

3.4 Kystverkets videre aksjonsordre

Innen 12 til 24 timer vil Kystverket utstede sin andre aksjonsordre. Det legges da til grunn at det foreligger en bedre situasjonsforståelse og oversikt som gir grunnlag for mer detaljerte miljøprioriteringer. Både den første og den andre aksjonsordren fra Kystverket bygger på forutsetningen om at det er knappe ressurser i innsatsområdene. Det må derfor nøye prioriteres hvor og på hvilken måte ressursene bør brukes. Dette

kan blant annet innebære at Kystverket velger å flytte ressurser (materiell og personell) fra et IUA til et annet for å sikre mest mulig ressurser til et viktig miljøområde.

3.5 Bistand fra Kystverket til IUA

3.5.1 Rådgivere

Kystverket kan sende rådgivere til IUA under statlig aksjon og vil søke å gjøre dette så snart som mulig ved en større hendelse. Dette kan være rådgivning om prioriteringer, oppdragsløsning, ressursstyring, befaring, administrative, økonomiske og juridiske forhold.

3.5.2 Tilførsel av materiell fra Kystverket

Kystverket har femten depoter fordelt langs kysten. Mye av dette materiellet kan stilles til rådighet for IUA. I aksjonens første fase kan Kystverket etter koordinering med IUA blant annet bistå med lenser, oljeopptakere og utstyr for grovrensing av strandsonen.

Det vil være hensiktsmessig at logistikkfunksjonen i IUA tidlig kontakter logistikkfunksjonen i Kystverkets *pågående operasjoner* for å drøfte behovet for tilførsel av utstyr, omfang av tilførsel og avklare praktiske forhold.

3.5.3 Kystverkets innsatsstyrker

Kystverket har innsatsstyrker tilknyttet hvert av Kystverkets depoter. Hver styrke består av ti personer, herunder en nestleder og en leder. Disse styrkene trener årlig på praktisk oljevern og bruken av Kystverkets utstyr. Mange har erfaring fra tidligere større oljevernaksjoner. Kystverket kan mobilisere flere styrker til støtte for IUA. Ofte vil det være realistisk at styrken kan være framme hos IUA innen 12-24 timer.

Ved mobilisering må det tydelig avklares mellom Kystverket og IUA om styrken skal *avgis* til IUA, og således stilles under IUA sin ledelse, eller om de skal *støtte* IUA og fremdeles være under Kystverkets ledelse. Er styrken **avgitt** må IUA ivareta oppfølging av innsatspersonellet som beskrevet under. Hvis styrken derimot er til **støtte** har Kystverket ansvar for oppfølging og forpleining av styrken.

Dersom en eller flere styrker **avgis** til IUA, opptrer styrken fortrinnsvis som et samlet lag. IUA kan gi oppdrag om blant annet lensesetting, hindre remobilisering av olje, oppsamling av olje i strandsonen og grovrensing av strand. IUA står for arbeidsledelse, overnatting og forpleining, HMS-oppfølging og etterforsyning av forbruksmateriell og skadet arbeidsbekledning. Styrken møter med arbeidsbekledning, personlig verneutstyr og bærbar VHF-radio.

Etter avtale med Kystverket kan styrken mobiliseres med følgende av Kystverkets materiell:

- 1-2 arbeidsbåter (under 8 meter med kartmaskin og VHF-radio)

- Strandrensecontainer 1-4, deriblant oljeopptaker Foxtail 1-6 og 100 meter 350-lense
- Arbeidsflåte (GB Cat) med kran

3.6 Kommunikasjon og mediehåndtering

Under en statlig aksjon har Kystverket ansvar for mediehåndtering og annen ekstern kommunikasjon til berørte. IUA kan etter avtale med Kystverket uttale seg om hva som gjøres, hva som har skjedd og annen faktainformasjon. Mer overordnede spørsmål skal alltid svares ut av Kystverket.

Dersom IUA ønsker at Kystverket skal svare på alle mediehenvendelser er det selvsagt helt i orden. Det er ønskelig at det lages gode rutiner for å gi pressekontaktene jevnlige oppdateringer om utviklingen i aksjonen, sånn at journalister og offentligheten kan holdes løpende informert om hva som foregår. Dette kan være ved at pressekontakten inviteres inn til statusmøter, at det opprettes og deles et dokument som det skrives i jevnlig, at det opprettes en Teams-chat eller andre passende kommunikasjonskanaler.

Alle mediehenvendelser som kommer til IUA kan rettes til Kystverkets pressetelefon 400 22 082 – (ikke sms) eller på e-post til pressevakt@kystverket.no.

Når det gjelder ekstern kommunikasjon til berørte, for eksempel innbyggere i en kommune, så gjøres dette av kommunen. Det er hensiktsmessig at kommunens ledelse (kriseledelse) samordner sin kommunikasjon til innbyggerne med IUA og Kystverket.

3.7 Kontaktinformasjon til Kystverkets aksjonsledelse

Innsatsleder land og Innsatsleder sjø kan nå Kystverkets aksjonsledelse på faste funksjons-telefonnumre og e-postadresser. Kontaktdata til funksjonene er oppsummert i tabellen under.

Kystverkets aksjonsledelse <i>Pågående operasjoner</i> E-post: aksjon@kystverket.no		
Logistikk 33 03 46 12	Operasjon 33 03 46 10	Miljø 33 03 46 11
	Plan 33 03 46 20	

4 TIDLIGE FASER I KOMMUNAL AKSJONSPLIKT OG INNSATS

4.1 Fase 1: Hendelse og kommunal aksjonsplikt

Skipshendelser vil være en sannsynlig årsak til større hendelser med akutt forurensning. Den ansvarlige forurenseren har også ved skipshendelser plikt til å iverksette tiltak mot forurensningen. Skipsfarten er derimot unntatt kravet om egenberedskap, og det vil derfor i all hovedsak være kommunen som må iverksette tiltak og håndtere hendelsen. Avhengig av hendelsens omfang, kan Kystverket ta beslutning om statlig aksjon.

4.2 Fase 2: Brann- og redningstjenesten håndterer kommunal aksjonsplikt

Ansvarlig forurensner har plikt til å varsle om hendelsen. Det er Hovedredningssentralen eller nærmeste kystradio som skal varsles ved akutt forurensning eller fare for akutt forurensning fra fartøy. Videre varsles Kystverkets beredskapsvakt. Ved en skipshendelse kan det være Kystverket som varsler IUA om hendelsen via aktuell 110-sentral. Fram til IUA er mobilisert vil det oftest være kommunens stående brann- og redningstjeneste som håndterer den kommunale aksjonsplikten. De leder og gjennomfører innsats med de ressurser de har til rådighet.

4.3 Fase 3: Mobilisering av IUA

Samtidig som kommunen, ofte ved brann- og redningstjenesten, ivaretar innsatsen mot akutt forurensning skal IUA mobiliseres i henhold til beredskapsplan. I praksis vil det ofte være en gradvis overgang av innsats fra kommunen til det interkommunale samarbeidet mot akutt forurensning. Det er avgjørende at ivaretakelsen av den kommunale aksjonsplikten videreføres av IUA, slik at innsatsen kan pågå uavbrutt.

4.4 Noen grunnleggende prinsipper for innsatsledelsen og stabsarbeidet.

«Kommer først og går sist»

I praksis vil en hendelse gjerne starte med vaktstyrkens utrykning og det vil bare unntaksvis være etablert stab før det pågår innsats på stedet. Men når staben er etablert bør de fortsette sin ledelse helt fram til innsatsen er helt avsluttet. Situasjoner

hvor det pågår innsats i felt eller avslutning av denne innsatsen etter at ledelsen «har gått hjem» bør unngås.

«We are here for the first responders»

Stabens fremste oppgave er god ledelse og koordinering av innsatsen i felt. Likevel kan det ofte oppstå en praksis hvor innsatsmannskapene må innrette seg etter stabens behov og stabens ve og vel umerkelig får prioritet framfor dem som utfører den avgjørende innsatsen i felt. Hver dag under innsatsen må derfor starte med en erkjennelse av at staben først og fremst skal løse innsatspersonellet sine problemer og ivareta deres behov – ikke omvendt.

Staben må jobbe «dobbelt så fort» som dem i felt

Dette prinsippet bygger ikke på en nøyaktig utregning, men tar utgangspunkt i at IUA-staben skal lede mennesker og organisasjoner (brann- og redningstjeneste) som til daglig leder seg selv, har egne fullmakter, lokal handlingsplikt og stiller store krav til egen handlekraft og selvstendighet. IUA-staben må derfor levere ledelse og koordinering før den etterspørres lokalt. Alternativet kan fort bli lokal selvledet innsats uten forankring i overordnede prioriteringer og med økonomisk risiko for kommunen. Denne type proaktiv kriseledelse stiller svært store krav til stabens effektivitet.

Optimal utnyttelse av dagslyset

Innsats i dagslys er lettere, tryggere og krever mindre ressurser enn innsats i mørke. Under de fleste værforhold vil det være tilstrekkelig lys for operasjoner ca 30. minutter før soloppgang og ca. 30. minutter etter solnedgang. Staben bør sikre optimal utnyttelse av dagslyset slik at operasjoner kan starte straks det lysner ved at all klargjøring av materiell og organisering av personell er gjort i forkant.

Standhaftighet

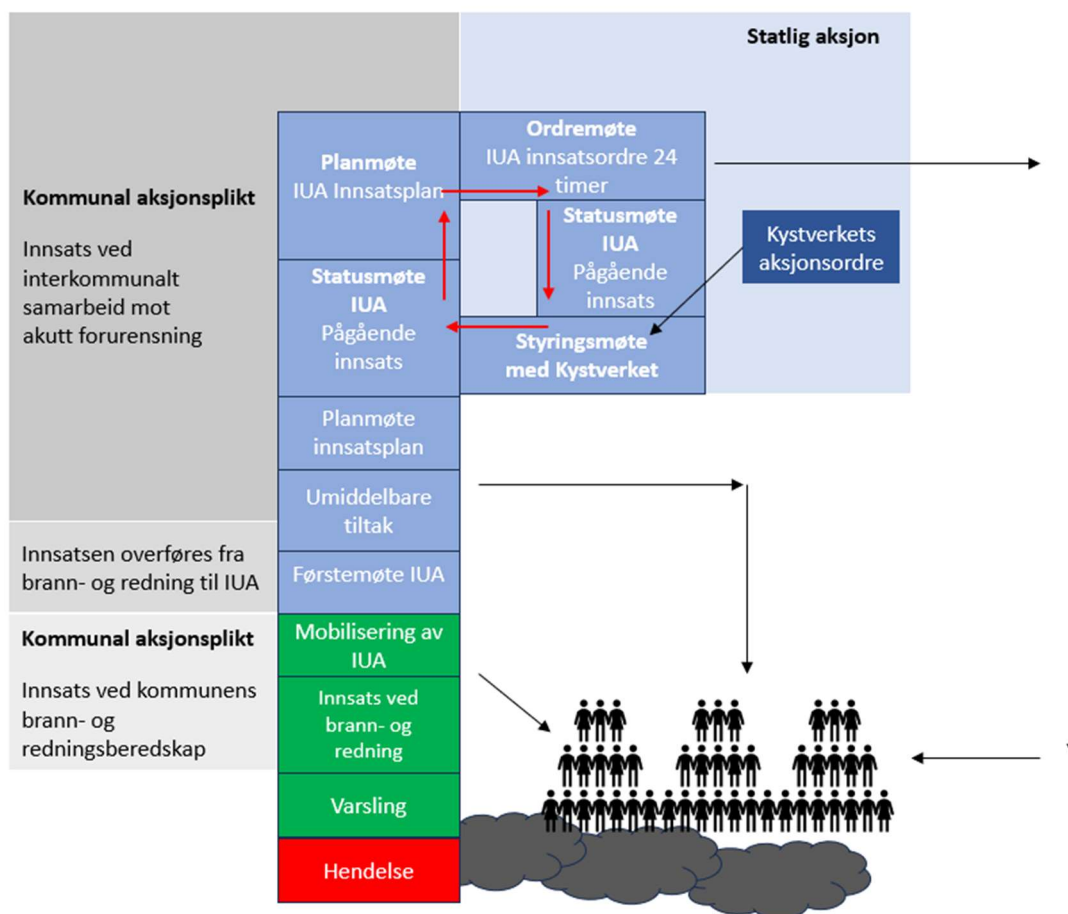
Ved en større aksjon mot akutt forurensning samler vi mange mennesker som ikke arbeider sammen til daglig, under en ledelsesform som brann- og redningstjenesten ikke bruker så ofte (stab) for å utføre operasjoner som ikke øves hver dag med materiell, teknikker og taktikker som ikke alle kjenner – kanskje stilt overfor betydelig forurensning og med verdens øyne på seg. Særlig i aksjonens første dager kan man oppleve mye treghet, plunder og heft som kanskje skaper motløshet, uklarhet og utålmodighet.

Det er viktig at innsatsledelsen er forberedt på disse utfordringene både i egen stab og hos innsatspersonellet i felt og innsatsleder må stå støtt i innsatsordren som er utgitt. Likeledes må innsatspersonellet i felt være forberedt på treghet og at man «må skynde

seg og vente...» IUA må dyrke mestringstro og fortløpende lære hva som må til for å overkomme treghet, plunder og heft. Være standhaftige.

5 ORGANISERING OG ETABLERING AV IUA STAB

I denne delen av den operative veilederen vil vi kortfattet beskrive viktige trekk ved etablering, organisering og arbeid i en ELS-stab under en statlig ledet aksjon mot akutt forurensning.

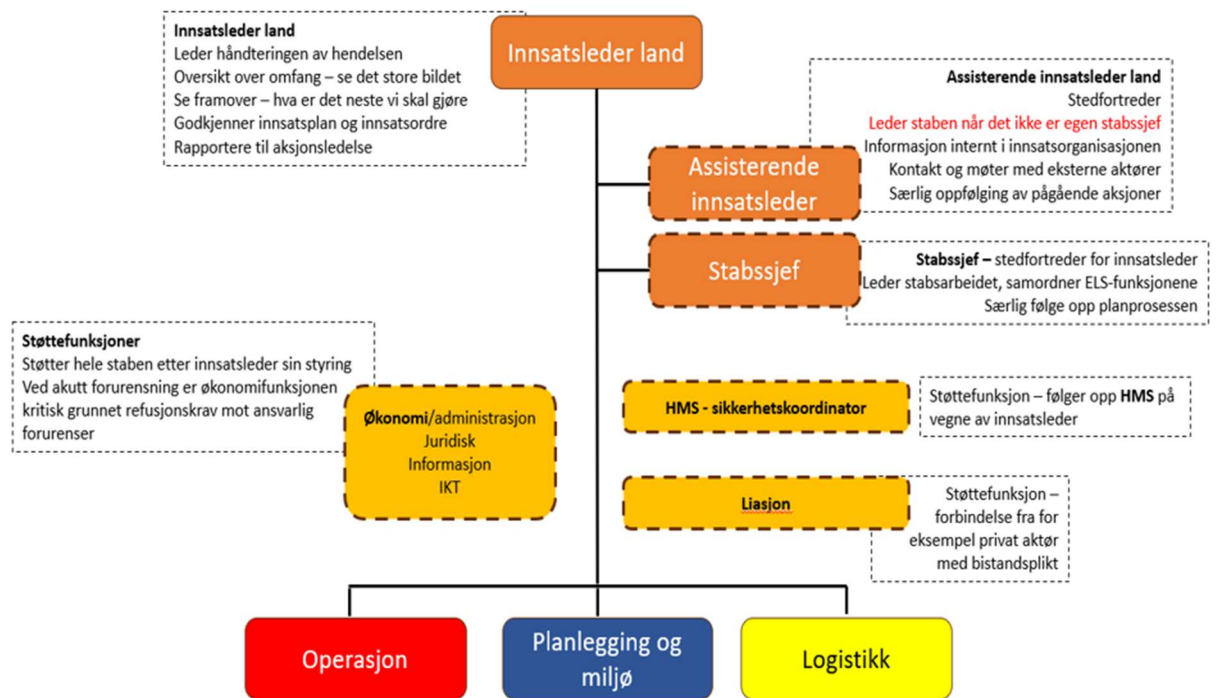
En oversikt over forløpet i stabsarbeidet (Planning P)

Illustrasjonen **Planning P** – (originalt fra Incident Command System (ICS), USA), søker å illustrere prosessen fra hendelsen oppstår og videre de ulike fasen fram til IUA-stabens arbeid går i en fast døgnbasert syklus.

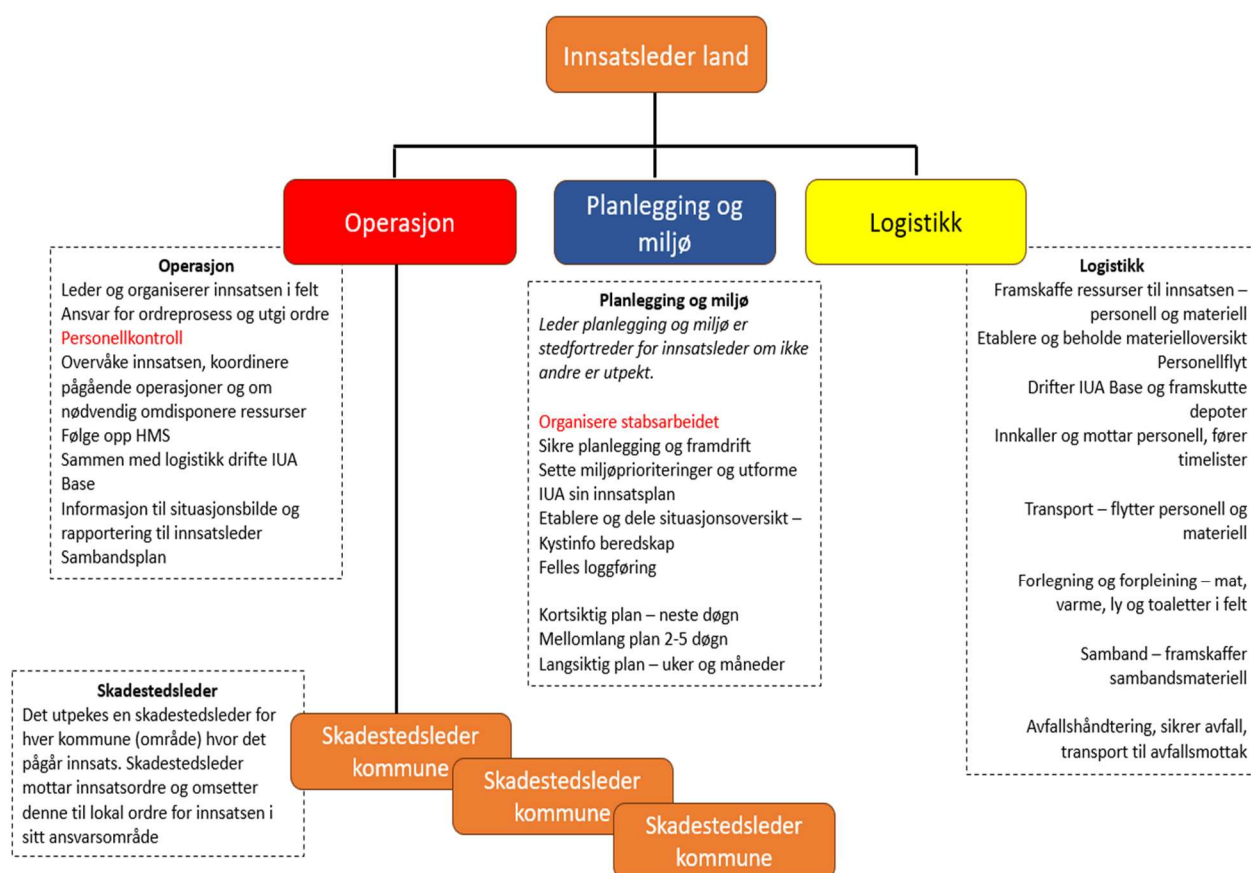
5.1 Organisering etter ELS-modellen

For utfyllende informasjon om organisering etter ELS-modellen henvises det til *Veileder om enhetlig ledelsessystem*. Her gis det en kort oversikt over organiseringen, hovedoppgavene og prosessen for å mobilisere IUA i tråd med ELS.

5.1.1 Oversikt over fordeling av oppgaver i ELS-staben

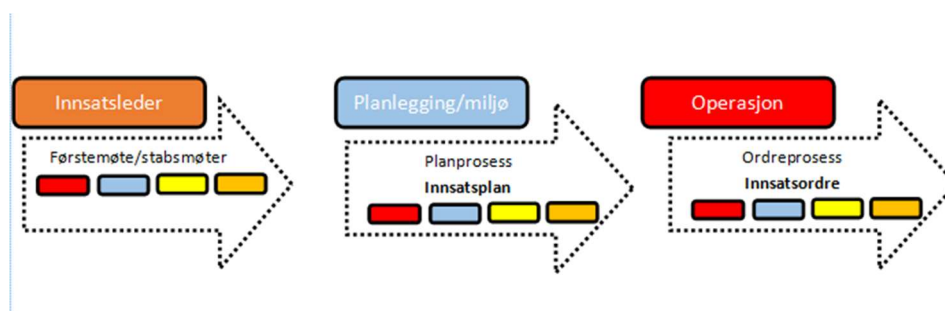

5.1.2 Hovedoppgavene i ELS-funksjonene

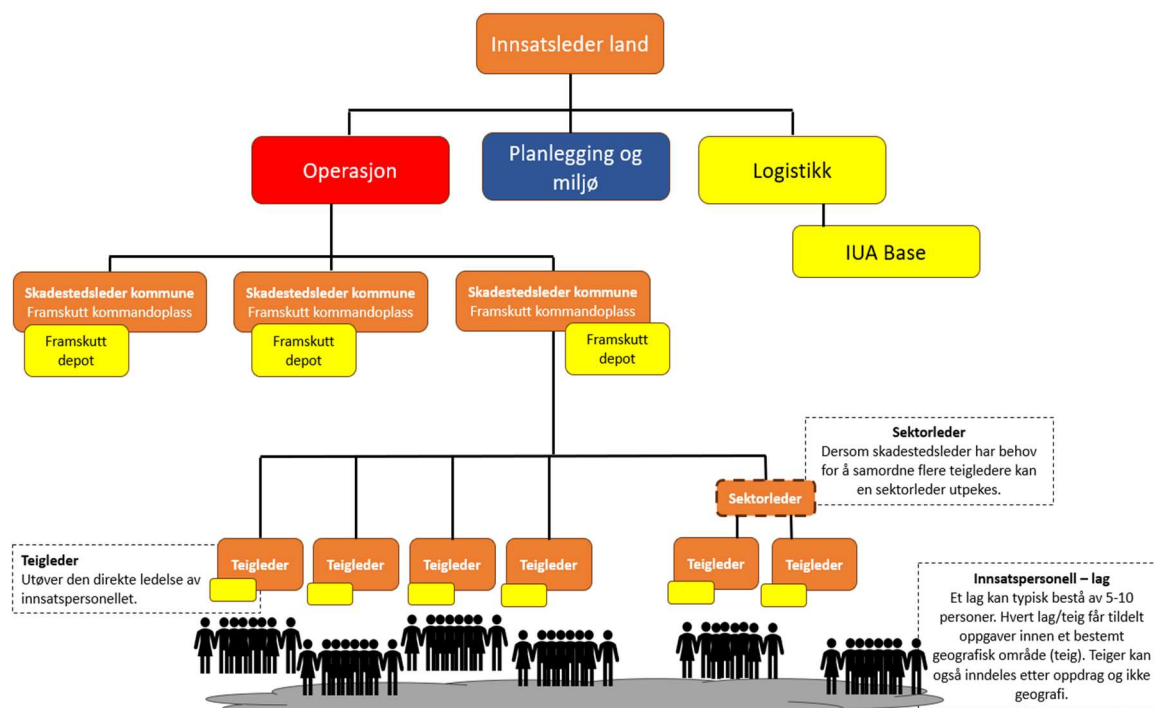

5.1.3 Hovedprosessene i ELS-organisasjonen

I førstemøte og videre gjennom stabs- og statusmøter gir innsatsleder føringer for den samlede innsatsen. Med utgangspunkt i føringene fra innsatsleder har funksjonen *planlegging og miljø* ansvar for stabens planprosess. Planprosessen er tverrfaglig og alle funksjonene er representert i prosessen. Mens planarbeidet pågår, starter *operasjon* ordreproessen. På bakgrunn av føringene fra den vedtatte innsatsplanen, utgis innsatsordre fra IUA for de neste 24 timene.

5.1.4 ELS-modellen for organiseringen av innsatsen i felt.

I forhold til ELS-modellen er det ved feltorganiseringen gjort enkelte tilpasninger. Det er foreslått en *IUA Base* hvor IUA lokaliserer eget og eksternt personell og materiell. Det er oppmøte ved *IUA Base* for registrering av ankomst og informasjon. Videre felles nødvendig opplæring og trening før personell fordeles til innsatsområdene. For materiell som tilføres utenfra, for eksempel fra Kystverket, øvrige IUA, NOFO eller andre private leverandører, kan det være hensiktsmessig at det først sendes til IUA BASE, før videre splitting og omfordeling innen IUA sine oppdrag og ulike innsatsområder.

5.2 Etablering av IUA stab

5.2.1 Trinn 1: Mobilisering

5.2.1.1 Anbefalinger til beredskapsplanen

Beredskapsplanen for IUA må tydelig beskrive hvem som har myndighet til å mobilisere organisasjonen, hvordan varsling og innkalling skal foregå, og hvilke tiltak som støtter rask mobilisering av stab og ressurser. Planen må også legge til rette for en bevisst mild overreaksjon i tråd med proaktiv hendelseshåndtering og sikre at ekstra personell raskt kan tilkalles ved behov. Kystverket legger til grunn at IUA, blant annet, kan bli mobilisert etter anmodning fra vakthavende brannsjef ved en kommune eller annen kommunal myndighet, ved at operatør/vaktleder i 110-sentralen varslar IUA om en aktuell hendelse eller ved at Kystverket ber om mobilisering ved en større hendelse.

Videre må beredskapsplanen redegjøre for rutiner for innkalling av stab, inkludert oppmøtested, praktiske forhold ved stabslokaler, rapportering av fremmøte, personlig utstyr og nødvendige forberedelser. Den bør også beskrive hvordan personell etter ankomst skal klargjøre arbeidsplasser, få tilgang til oppgaver, nettverk, beredskapsplaner, e-post og digitale verktøy for loggføring, hendelseshåndtering og felles situasjonsbilde (for eksempel Kystinfo Beredskap).

Som en del av IUA sin beredskapsplan anbefaler vi at det opprettes egne e-postadresser for sentrale funksjoner og tilsvarende egne telefonnummer for funksjonene. Bruk av personlig e-poster og telefonnummer kan medføre problemer med tilgang og skaper utfordringer når stabspersonellet ruller og avløses.

5.2.1.2 Forberedelser for påtroppende innsatsleder land/IUA

Påtroppende innsatsleder land/IUA må gjøre seg kjent med rollebeskrivelsen etter ELS-veilederen. Vedkommende må vurdere om det er gjennomført tilstrekkelig innkalling og mobilisering (herunder også mobilisere funksjonene økonomi og administrasjon) og søke informasjon om situasjonen, tiltak, mobiliserte ressurser, vær osv. Utover dette skal innsatslederen sikre kontakt med Kystverkets vaktlag eller aksjonsledelse og forberede førstemøte ved å fylle ut eller gi instruksjoner om tavler som skal fylles ut.

Påtroppende innsatsleder bør tidlig gi føringer for videre forberedelser og delegere følgende oppgaver blant frammøtt personell:

- Gjennomføre videre varsling/mobilisering om nødvendig
- Mottak av og brief til mobilisert personell
- Gi oppdatert informasjon til de innkalte på sms/e-post eller lignende

- Sikre at påtroppende *leder operasjon* har tett kontakt med de som står for pågående håndtering av hendelsen i felt

5.2.1.3 Kystverket – kontakt, varsling og bistand ved kommunal innsats

Påtroppende innsatsleder bør tidlig sikre at det er opprettet kontakt med Kystverket og selv ha kontakt med Kystverkets beredskapsvaktlag for å sikre felles forståelse av situasjonen.

Kystverket kan yte bistand til den kommunale innsatsledelsen. Aktuell bistand kan være:

- Opprettelse av hendelse i Kystinfo beredskap
- Miljøfaglig rådgiving og bistand til prioriteringer
- Drivbaneberegninger for forurensning på sjøen (deles i Kystinfo beredskap)
- Råd om operative tiltak, juridiske og økonomiske forhold
- Bistand med rådgivere, materiell og innsatspersonell (se tidligere)

Kystverket kan bistå kommunen (IUA) dersom dette er nødvendig, både med personell og materiell. I de fleste tilfeller innebærer Kystverkets bistand rådgiving og veiledning overfor kommunen (IUA). Dersom det blir aktuelt med personell- og/eller materiellbistand skal det foreligge en skriftlig bistandsanmodning fra kommunen (IUA) til Kystverket. Dersom anmodning rettes muntlig, skal den snarest mulig og senest dagen etter bekreftes skriftlig. Svar på anmodningen skal gis skriftlig av vaktleder i Kystverket, i svaret skal det angis hvilket materiell og/eller personell som avgis og på hvilke vilkår. Bistanden fra Kystverket skal komme i tillegg til de ressursene som IUA selv mobiliserer.

5.2.1.4 In-brief for påtroppende stab

Når IUA er tilstrekkelig mobilisert bør påtroppende innsatsleder gjennomføre en kort in-brief for påtroppende stab og klargjøre for førstemøte. In-briefen bør inneholde:

- Mottaksrutiner for mobilisert personell (såkalt ombordstigning)
- Praktiske forhold ved stabsarbeidet (arbeidstid, fasiliteter og rutiner)
- Kort orientering om situasjonen
- Fordeling av roller i ELS-stab om det ikke allerede er gjort
- Informasjon om gjennomføring av førstemøte
- Føringer for andre arbeidsoppgaver under førstemøte

5.2.2 Trinn 2: Førstemøte for den kommunale innsatsledelsen

Førstemøte ledes av innsatsleder IUA og markerer også den formelle overtakelse av aksjonshåndtering fra den kommunale brann- og redningstjenesten til IUA. Det bør etterstrebes at møte er så kort som mulig, men lenger enn et vanlig stabs-/statusmøte (rundt 20-40 minutter).

Førstemøte er ikke en in-brief, allmannamøte eller et informasjonsmøte. Det er et etableringsmøte, en situasjonsvurdering og beslutningsmøte for lederne i IUA-staben. Øvrig personell må fortsette arbeid i sine funksjoner etter gitte føringer. Det er viktig at staben kontinuerlig er tilgjengelig på telefon, samband og følger med på e-post.

5.2.2.1 Deltakere

- Påtroppende innsatsleder IUA
- Leder/representant fra avgivende brann- og redningstjeneste
- Ledere i ELS-funksjonene planlegging/miljø, operasjon og logistikk
- Mobiliserte funksjoner for innsatsleder: juridisk, HMS, økonomi og informasjon
- Eventuelle liaisoner

5.2.2.2 Agenda for førstemøte

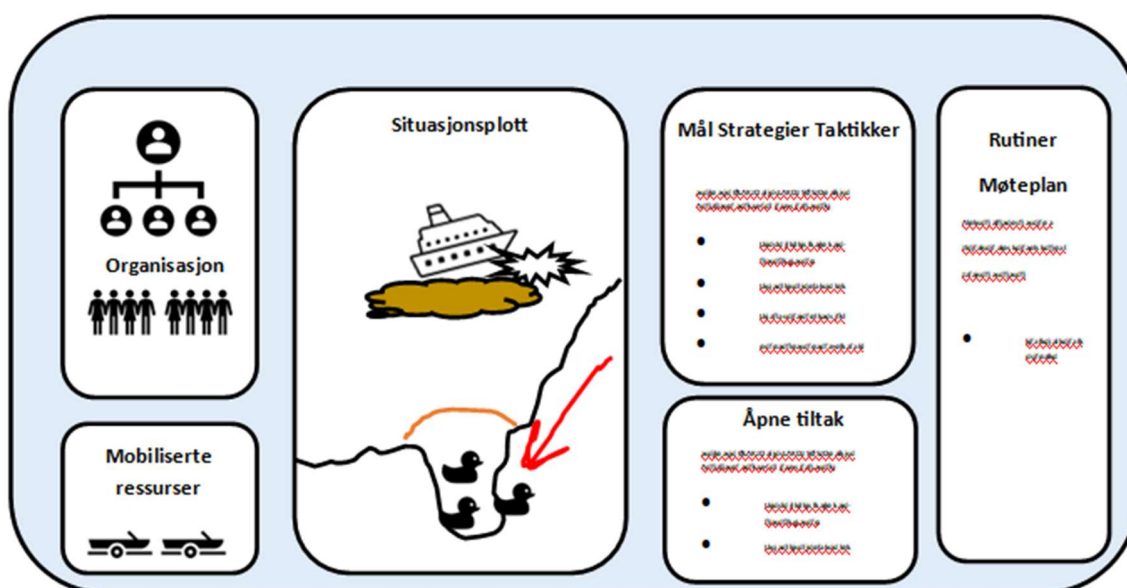
Referat fra møtet skal føres og arkiveres.

- Situasjonsbrief og overlevering av ansvar fra vakthavende brannbefal/innsatsleder (herunder også gi oversikt over personell og materiell som er satt i innsats)
- Påtroppende innsatsleder IUA erklærer at ansvaret for hendelseshåndteringen er overtatt
- Situasjonsvurdering (verst tenkelig realistiske utvikling og potensiale)
- HMS-vurderinger
- Mål og prioriteringer for innsatsen (MST: mål, strategier og taktikk)
- Føringer for første innsatsordre (videre tiltak for bekjempelsen av forurensningen)
- Føringer for organisering av videre stabsarbeid (pågående og planlagt aktivitet)

5.2.2.3 Tavler og oversikt

Innsatsleder IUA bør presisere hva som er mål for den kommende innsatsen og hva som er de viktigste videre tiltakene. Disse føringene bør framgå av tavler/oversikt som er lett tilgjengelig for staben. Tidspunkt for neste stabsmøte (statusmøte) må også fastsettes.

Eksempel på tavler:

5.2.2.4 Aktuelle mål og prioriteringer for innsatsen – MST: mål, strategier og taktikk

Ved en statlig aksjon vil målsettinger, strategier og tiltak ofte være regulert av Kystverkets aksjonsplan og aksjonsordre. Innenfor de rammene som Kystverket trekker opp i overordnede føringer kan det være behov for at IUA beskriver mer konkret og detaljert om målsettinger, strategier og tiltak i sitt operasjonsområde. Dersom IUA selv leder aksjonen kan tabellen under være til nytte for å utforme mål, strategier og taktikk (tiltak).

Mål	Strategier	Taktikker/tiltak
Målene som beskriver hensikten med aksjonen og hva vi skal oppnå gjennom aksjonen. Hva skal være situasjonen etter at aksjonen er avsluttet.	Strategiene skal operasjonalisere målene og finne hva man skal gjøre for å nå målene som er satt. Strategiene skal være overordnede, og kan romme flere taktikker.	Her skal man planlegge konkret gjennomføring av hver strategi (hvem, hva, hvor og når).
Trygging av liv og helse for innsatsmannskaper og publikum.	Identifisere risiko ved utslippet. Identifisere risiko ved havarist.	Gassmåling. Prøvetaking av forurensningen. Tilgang til sikkerhetsdatablad.
Stanse pågående utslipp. Motvirke ytterligere spredning.	Stanse lekkasje. Redusere utslippet. Innringing av havarist.	Losse havaristen. Lensebarriere rundt havarist. Lukke sund og bukter nær havaristen.
Koordinert bekjempelse av den akutte forurensningen.	Sikre godt situasjonsbilde. Sikre tilstrekkelig kapasitet. Tidlig organisering av stabsarbeidet. Tidlig sikring av stabens utholdenhet. Tydelig styring av ressursene i felt. Optimal utnyttelse av dagslyset. Overkomme treghet, plunder og heft. Tilrettelegge for informasjon og rapportering fra publikum. Identifisere tidlige behov for ytterligere ressurser. Motvirke sekundær forurensning.	Plotting av informasjon i Kystinfo beredskap. Gjennomføre en moderat overmobilisering. Fastsette møtestruktur i staben. Utarbeide innsatsordre. Oppmøte halvannen time før soloppgang. Lenke til nettbasert rapportering på sosiale media. Opprette kai plass for tilgrisede båter.

	Plan for avfallshåndtering.	
Beskytte prioriterte og truede miljøsårbare områder.	Iverksette tiltakskort. Identifiserer truede områder. Overvåke forurensning på sjøen. Mobilisering av egne ressurser til innsatsområde. Opptak av forurensning på sjø med IUAs egne ressurser.	Legge lenser ved definert sårbart område. Overvåke lokalt farvann med drone. Etablere framskutt KO i rammet kommune. Iverksette u-slep med lenser.
Hindre remobilisering av strandet forurensning.	Innringing av strandet forurensning.	Legge lensebarriere rundt strandet olje.
Fjerne forurensning og grovrense i skadet område.	Opptak av strandet forurensning. Grovrensing av strandet forurensning.	Etablere pumper og slangeutlegg for spyling.
God håndtering av oljeskadet vilt.	Tidlig avklaring av rutiner for håndtering av vilt.	Opprette kontaktpunkt for publikumsrapportering av skadet vilt.
God dokumentasjon og økonomikontroll for refusjonskrav mot ansvarlig forurensere .	Sikre tilstrekkelig med ressurser og kompetanse for økonomikontroll.	Tidlig og proaktiv mobilisering av ressurser til økonomikontroll og dokumentasjon. Økonomi og logistikk er samlokalisert.

5.2.3 Trinn 3: Organisering av stabsarbeidet

5.2.3.1 Stabsfunksjonen planlegging og miljø

Viktige momenter for stabsfunksjonen *Planlegging og miljø*:

- *Leder planlegging og miljø* er innsatsleder land/IUA sin stedfortreder dersom ingen annen er oppnevnt.
- Sette og drifte rutiner for stabsarbeidet, herunder loggføring og etablering av organisasjonskart for hele organisasjonen.
- Innen innsatsleders tidsfrist utvikle første situasjonsspesifikke innsatsplan, herunder identifisere og prioritere miljøsårbare områder.
- Etablere situasjonsbilde i Kystinfo beredskap² og situasjonsplott for staben.
- Knytte til seg lokal miljøfaglig kompetanse, herunder prioritere kontakt med statsforvalterens miljørådgivere.

² Det er Kystverket som må opprette hendelse i Kystinfo beredskap. Det må derfor tidlig etableres kontakt med Kystverkets vaktlag.

5.2.3.2 Kystinfo beredskap – nettbasert kartverktøy og felles situasjonsbilde

Både ved kommunale og statlige aksjoner mot akutt forurensning kan det digitale kartverktøyet *Kystinfo Beredskap* brukes som felles situasjonsbilde for alle deltagende parter. Kartverktøyet er nettbasert og finnes på adressen: *beredskap.kystverket.no*

For å bruke alle funksjoner i verktøyet og få tilgang til informasjon knyttet til en konkret hendelse må den enkelte opprette bruker og være pålogget. Det er Kystverkets beredskapsvaktordning som oppretter hendelser i systemet (også når det er kommunal aksjon) og tildeler organisasjoner i innsats tilgang til felles situasjonsbilde for hendelsen. Både IUA, Kystverket, Kystvakten og en rekke andre offentlige og private aktører som deltar i aksjonen kan gis tilgang til Kystinfo Beredskap.

Kartverktøyet samler også svært mange viktige data knyttet til miljø, observasjoner, forurensnings antatte drivbaner på sjøen, feltinnsats og sårbarhet i én felles kartløsning og situasjonsbilde. Kystinfo Beredskap er derfor en sentral kilde til informasjon for stabsfunksjonen planlegging og miljø.

Kystverket har mulighet til å mobilisere overvåkningsfly for å kartlegge utbredelse av forurensning på sjøen. Bilder og videoer fra overvåkningsflyet kan etter/under flytokt gjøres tilgjengelig for IUA via Kystinfo Beredskap. Dersom Kystvaktens fartøy er mobilisert til hendelsesstedet kan droner fra fartøyene også kartlegge forurensning fra luften og bilder kan deles med IUA gjennom Kystverkets beredskapsvaktlag eller aksjonsledelse. Både fra Kystvaktens og Kystverkets fartøy, samt fra overvåkningsflyet kan det settes ut AIS driftsbøyer. Disse bøyene sender fortløpende signal til AIS-systemet og vil være synlig i Kystinfo Beredskap når kartlaget for AIS er valgt. Dersom bøyen ligger i oljeflak, kan man på denne måten følge oljens bevegelse på kartet.

Kystverket kan utarbeide **drivbaneberegninger** for forurensning på sjøen og gjøre disse tilgjengelig for IUA i Kystinfo Beredskap. Drivbaneberegninger kan være avgjørende underlagsinformasjon for det videre planarbeidet og prioritering av praktiske tiltak.

Viktige oppgaver i Kystinfo beredskap for IUA-staben er blant annet

- Angi prioriterte og sårbare områder (for eksempel etter veiledning fra Statsforvalteren)
- Dokumentere stranding av olje
- Plotte inn tiltak utført i felt, for eksempel lenser som er satt, depot som er opprettet
- Med utgangspunkt i drivbaneberegninger publisert i kartet vurdere risiko for stranding av olje i sårbare områder innenfor IUA sitt ansvarsområde

Informasjon som legges inn i Kystinfo beredskap lagres langs en tidslinje og bidrar således som en dokumentasjon og logg over utført innsats.

5.2.3.3 Prøvetaking av forurensningen.

Prøvetaking av oljen er sentralt for å forstå oljens egenskaper og derved kunne velge metodikk og taktikker for innsatsen. Under statlig aksjon koordinerer miljøfunksjonen i Kystverkets pågående operasjoner at prøvetakingen ivaretas og samarbeider med IUA for den praktiske utførelsen.

Kystverket har utplassert standardiserte prøvetakingskofferter med prosedyrer utarbeidet sammen med SINTEF. Det er viktig at IUA sitt personell følger prosedyrene nøye, med korrekt merking, kjølig oppbevaring og hurtig innsending. Prøver av tynne oljefilmer må analyseres raskt da kvaliteten forringes i løpet av kort tid. Ved funn av ukjente stoffer kan Forsvarets forskningsinstitutt gjennomføre analyser for å identifisere stoffet.

Ved mistanke om ulovlige utslipp bør prøvetaking skje i samarbeid med Sjøfartsdirektoratet og politiet for å sikre juridisk gyldighet og sporbarhet.

5.2.3.4 Stabsfunksjonen operasjon

Viktige momenter for stabsfunksjonen *Operasjon*:

- Organisere og gjennomføre IUA sin feltinnsats, derunder etablere framskutt KO i kommuner/innsatsområdene.
- Operasjon må ikke avvete plan fra *planlegging og miljø*, men kan på bakgrunn av føringene gitt i førstemøte iverksette umiddelbare og videre tiltak.
- Må inneha detaljert oversikt over allerede pågående innsats i felt og etablere organisasjonskart over feltinnsatsen (tavle) og sikre personellkontroll.
- Utarbeide første innsatsordre til mannskapene i felt. Denne ordren kan komme før *plan-funksjonen* har utarbeidet første innsatsplan, og må derfor basere seg på føringer gitt i førstemøte.
- Vurdere om HMS-hensyn er tilstrekkelig ivaretatt.
- Etablere og sikre samband til feltorganisasjonen og innhente statusrapporter fra felt.
- Eventuelt gjennomføre befarings/rekognosering i innsatsområdet/områdene.
- Plotte informasjon fra innsats i felt inn i Kystinfo beredskap.
- Informere *planlegging og miljø* om status i felt og forberede samme informasjon til statusmøte.
- Samhandle tett med logistikk og informere om hendelser, tiltak og beslutninger som får konsekvenser for ressurstilgang og økonomi.
- Sikre god oppfølging av *pågående operasjoner*.

5.2.3.5 Bruk av fly, helikopter og droner – luftromskontroll.

Kystverket har i dag ikke et særskilt planverk eller trent kapasitet for å ivareta kontroll av luftrommet under en statlig aksjon. For å opprette restriksjonsområder og utøve luftromskontroll knyttet til aksjonen vil vi være avhengige av samarbeid med andre aktører. Dersom IUA bruker egen dronekapasitet hviler sikker bruk av dette på IUA sitt eget planverk og prosedyrer. Bruk av fly og helikopter til befarings og evt. for transport av materiell og personell vil ofte være kostbart og det er viktig at IUA avklarer slik bruk med Kystverkets aksjonsledelse.

5.2.3.6 Oppfølging av pågående operasjoner

Det kan være hensiktsmessig at *leder operasjon* utpeker bestemte funksjonærer i operasjon til å sikre god oppfølging av *pågående operasjoner*. Det kan innebære å følge opp innsatsordren, samt koordinere innsatsen i felt når det er behov for koordinering etter at innsatsordren er utgitt. Videre bør oppfølging av pågående operasjoner sikre at vesentlige endringer i situasjonen og endringer i premissene for siste innsatsordre blir fanget opp og håndtert frem til det foreligger en ny innsatsordre. De som følger opp pågående operasjoner bør jobbe tverrfaglig og tett med personell fra *logistikk* og *planlegging/miljø*. Et sentralt poeng er også å understøtte og avlaste organisering i felt slik at innsatspersonellet får best mulig støtte til sin innsats.

5.2.3.7 Personellkontroll og personellflyt

Ved en større og langvarig hendelse kan det være utfordrende å opprettholde god kontroll på hvilket personell som deltar i aksjonen, hvor de er og når de deltar. Å holde oversikt over dette er nødvendig i første rekke av HMS-hensyn og dernest av hensyn til timeføring ol. slik at det kan rettes et godt underbygget refusjonskrav mot ansvarlig forurensere.

Ansaret for oversikt over personellet må fordeles mellom funksjonene *operasjon* og *logistikk*.

Logistikk Personellflyt	Operasjon Personellkontroll
Logistikk har ansvaret for å holde oversikt over personellet når de er i transitt. Transitt omfatter perioden fra personellet mobiliseres/innkalles, reiser hjemmefra, møter fram på IUA Base og der innlemmes i og overføres til innsatsorganisasjonen. Når personell demobiliseres følges det opp på samme måte. Når mannskapet trer ut av innsatsorganisasjonen følger logistikk opp til de har meldt at de er trygt hjemme	Operasjon må kontinuerlig ha oversikt over hvem som er aktive i innsats, deltar i innsatsorganisasjonen, hvor de er og hvilke oppgaver de har. Dette omfatter tiden fra de kommer fra transitt (IUA Base) og innlemmes i innsatsorganisasjonen til de forlater innsatsorganisasjonen og går tilbake til transitt.

5.2.3.8 Stabsfunksjonen logistikk

Viktige momenter for stabsfunksjonen *Logistikk*:

- Sikre oversikt over personellflyt (se faktaboks i underkapittelet ovenfor).
- Ivareta bespisning, transport og overnatting for personellet
- Ivareta fasiliteter for ly/varme, hvile, hygiene og toaletter.
- Etablere oversikt over allerede mobilisert materiell og materiell i innsats (tavle).
- Følge opp ressursbestillinger fra førstemøte.
- Sikre ressurser i tråd med operasjon sin første innsatsordre.
- Bidra inn i første innsatsplan med ressursoversikt.
- Etablere IUA Base med praktisk logistikkstøtte (logistikklag).
- Etablere IUA sine framskutte depot ute i kommunene (innsatsområdet/områdene), normalt i tilslutning til framskutt KO.
- Etablere tett kontakt og samarbeid mellom logistikk og økonomifunksjonen, og etablere rutiner for anskaffelser/innkjøp ute i feltorganisasjonen.
- Etablere kontakt med Kystverkets beredskapsvaktlag (aksjonsledelse) for eventuelt å be om materiellbistand.
- Plan og praktiske tiltak for håndtering av avfall og oppsamlet olje/forurensning.

God logistikk krever tidlig og tett samhandling med planleggings/miljø- og operasjonsfunksjonene. Logistikk må raskt skaffe seg oversikt over hvor mange personer som er eller skal settes i innsats, slik at bespisning, transport og overnatting kan etableres i tide. Lokaler og fasiliteter for varme, hvile, hygiene og toalett må følge tett på utrulling av innsatsen i felt. Det må også påregnes et tidlig behov for etterforsyning av personlig bekledning og utstyr som hansker, ullsokker, ullundertøy og lignende.

Logistikkfunksjonen må etablere et tett samarbeid med økonomifunksjonen fra første stund. Dette er avgjørende for å sikre fullstendig kostnadsoversikt, god økonomistyring og nødvendig dokumentasjon av anskaffelser og innkjøp. En særskilt utfordring er at IUA består av flere selvstendige kommuner og organisasjoner med egne fullmakter og innkjøpsrutiner. Logistikk og økonomi må derfor etablere felles rutiner og informasjonsflyt mellom IUA-staben og lokal innsats for å sikre kontroll og sporbarhet.

Rask mobilisering av utstyr er en kjerneoppgave for logistikkfunksjonen. Dette omfatter IUA sitt eget materiell, utstyr fra private aktører med bistandsplikt, ressurser fra tilgrensende IUA-er og materiell som stilles til disposisjon av Kystverket.

IUA-staben må fortløpende vurdere om utstyr skal sendes direkte til innsatsområdet eller om det bør samles ved IUA-base for merking, funksjonskontroll, opplæring og

trening. Basen kan også benyttes til å splitte og klargjøre materiell i tråd med oppdragene operasjonsfunksjonen definerer.

Ved bemanning av logistikkfunksjonen bør det prioriteres personer med god IT-kompetanse. Evnen til å etablere og vedlikeholde oversikter i regneark og andre støttesystemer er viktig for å følge opp personell, timeforbruk, bestillinger, materiell og økonomi over tid.

Nøkkelpersonell i logistikkfunksjonen må også ha solid teknisk og taktisk oljevernkompetanse. Dette reduserer risikoen for grunnleggende feil, som å sende lenser til et innsatsområde uten tilstrekkelig mengde tau, blåser eller anker med nødvendig kapasitet.

I tillegg til personell i logistikkfunksjonen kan det være nødvendig å etablere et eget logistikklag for drift av IUA-base, transport, kran- og truckoperasjoner samt klargjøring og fordeling av materiell. Dersom innsatsen skal utnytte dagslyset optimalt, må logistikkapparatet kunne forberede materiell på kvelds-, natt- og morgentid slik at innsatsressursene kan starte arbeidet uten forsinkelser.

5.2.3.9 Nærmere om rollene i den overordnede innsatsledelsen og stabsledelsen

Avhengig av intensiteten og omfanget av innsatsen, samt tilgang på kvalifisert personell og størrelsen på staben bør innsatsleder land vurdere å oppnevne rollene *assisterende innsatsleder land* og *stabssjef* som kan støtte innsatslederen i arbeidet.

Assisterende innsatsleder vil være innsatslederen sin stedfortreder. Vedkommende leder stabsarbeidet når det ikke er oppnevnt egen stabssjef. Vedkommende skal støtte leder for planlegging og miljø ved organisering av stabsarbeid, bidra til et oppdatert situasjonsbilde, sikre orienteringer og informasjon internt i innsatsorganisasjonen og eventuelt avlaste (eller frigjøre) innsatsleder til kontakt og møter med eksterne aktører og media. Assisterende innsatsleder bør særlig følge opp *pågående operasjoner*.

Dersom det eventuelt også oppnevnes en *stabssjef* vil vedkommende også kunne opptre som stedfortreder for innsatsleder. Stabssjefen sin primære funksjon vil være å lede stabsarbeidet og samordne virksomheten i stabsfunksjonene. Det vil være naturlig at assisterende innsatsleder eller stabssjef leder de videre statusmøtene i ELS-staben. Stabssjefen bør særlig støtte innsatsleder land med planarbeidet og samarbeidet mellom ELS-funksjonene.

Innsatsleder land og *IUA staben* skal sikre tydelige prioriteringer og ledelse av innsatsen i felt. Videre skal IUA staben sikre at innsatsen så tidlig som mulig er proaktiv og at det er utholdenhet i innsatsen. Dette innebærer at innsatsen kan opprettholdes med nødvendig styrke og ressurser over dager og uker. For å sikre dette må IUA staben snarest mulig planlegge for innsatsen i felt for kommende døgn og samtidig iverksette

tiltak for de neste døgnene, kommende uke og om nødvendig flere uker og måneder frem i tid.

5.2.3.10 *Innsatsordre og innsatsplan*

IUA-staben styrer innsatsen i felt ved hjelp av *innsatsordre*. Innsatsordren skal være så kort som mulig, men tilstrekkelig detaljert til at innsatsen i felt er godt samordnet. Innsatsordren skal ikke omfatte andre forhold enn det som skal utføres i felt for kommende operasjonsperiode (normalt 24 timer).

Innsatsplanen skal ivareta den langsiktige og helhetlige håndteringen av aksjonen. Innsatsplanen vil derfor tidlig bli et mer omfattende dokument enn den kortfattede innsatsordren. Normalt utarbeides innsatsplanen før innsatsordren og innsatsplanen gir føringer for de oppdrag som skal gis i innsatsordren for neste døgn eller *operasjonsperiode*. I den helt tidlige fasen av innsatsen kan det være nødvendig å utgi enkle innsatsordrer uten forutgående planprosess, som kun baserer seg på føringer fra førstemøte eller statusmøter.

5.2.4 Trinn 4: Utarbeidelse av IUAs første innsatsordre til mannskapene i felt

I førstemøte bør innsatsleder la gi føringer for hvilke tiltak operasjon skal iverksette uten forutgående planprosess. Hensikten er at planlegging og miljø får kapasitet til å utvikle den første situasjonsspesifikke planen, samtidig som operasjon sikrer oppfølging av pågående innsats og iverksetting av nye tiltak. Det er kun i denne tidlige fasen av innsatsen at det eventuelt gis innsatsordre uten forutgående planprosess.

Hensikten med ordren er å gi klare prioriteringer for innsatsen i felt og sikre god samordning av innsatsen. Det er operasjon som har ansvaret for å skrive ordren og formidle denne til mannskapene i felt. Samtidig må det være klart at det er innsatsleder som er den formelle utsteder av ordren.

Alle ELS-funksjonene deltar i utarbeidelsen. Det er hensiktsmessig å bruke kart, tavler, skisser, modellbord osv. når ordren utformes. Dette for å sikre en tydelig visualisering av blant annet terreng, tilkomstveier, tilgjengelig kaiområder og ressurser. Dette gjør planlegging lettere og forebygger feil som at samme ressurs planlegges satt i innsats flere steder samtidig.

Ordren følger malen for 5-punktsordre (1. situasjon, 2. oppdrag, 3. plan og utførelse, 4. administrasjon og forsyningstjeneste og 5. ledelse og samband). Ordren bør være så kort som mulig, samtidig som den må være detaljert nok til å sikre en effektiv samordning av feltinnsatsen.

5.2.4.1 Utforming av innsatsordren

Ordren bør innledes med tydelig angivelse av hvem som utsteder, hvem som er mottaker og ordrens varighet (operasjonsperiode). I tillegg bør det legges inn skisse/kartutsnitt som gir mottaker en enkel oversikt over situasjon/operasjonsområde. Hver ordre må gis et unikt løpenummer.

Punkt 1: Situasjon.

Hensikten er å gi alle involverte et felles situasjonsbilde og å sette ordremottakere i stand til å gjøre egne vurderinger for situasjoner som oppstår og som ikke er regulert av ordren. Situasjon har ofte følgende underpunkter: generelt (hva har skjedd, hva pågår), innsatsleder sin vurdering av situasjonen, forurensningen (og trussel), angivelse av hovedaktørene i aksjonen/innsatsen og hva de gjør, oversikt over IUA sine enheter i innsats og angivelse av enheter som IUA har fått til støtte eller fått avgitt

Punkt 2: Oppdrag.

Her gjentas ordrett det oppdraget IUA har blitt tildelt av Kystverket ved en statlig aksjon eller av NOFO/operatørselskapet ved en operatørledet aksjon. Er det IUA som leder aksjonen, så gjengis oppdraget innsatsleder IUA har gitt.

Punkt 3: Plan og utførelse.

Under plan må innsatsleder kronologisk beskrive hovedtrekkene ved gjennomføring av innsatsen i felt. Deretter må innsatsleder presist og kortfattet fordele oppdrag til enhetene IUA har satt i innsats. Et vesentlig poeng med denne utformingen av ordren er at innsatsleder kun trenger å skrive en ordre til underlagte enheter i felt, samtidig som enhetene har oversikt over de andre enhetene og lettere kan koordinere seg imellom. Til slutt bør det oppgis fellesbestemmelser som oppsummerer viktige punkter som gjelder alle enhetene i innsats (herunder omtale av HMS og sikkerhetsbestemmelser).

Punkt 4: Administrasjon og forsyningstjeneste.

Her bør innsatsleder strukturere praktisk informasjon som angår enhetene i feltinnsats. Herunder posisjon for depot, organisering og distribusjon av utstyr (eventuell etterforsyning av materiell), fordeling av kjøretøy, båter og etterforsyning av drivstoff, organisering av transport, førstehjelp og medisinsk beredskap, forpleining (mat, drikke, ly, varme og toaletter), avfallshåndtering, ren og skitten sone, øvrige praktiske forhold og personellflyt.

Punkt 5: Ledelse og samband.

Sentrale punkter vil være når, hvordan og hvem enhetene i felt skal rapportere til, hva som skal rapporteres, tidspunkt for ordremøte og et enkelt hierarkisk organisasjonskart over enhetene i felt med navn på enhet, navn på leder og kontaktinfo (VHF-kanal, talegruppe nødnett, telefonnummer, e-post og fysisk plassering).

5.2.4.2 Formidling av ordren

IUA staben og operasjon må planlegge hvordan ordren skal formidles til mannskapene i felt. Det ideelle er å formidle ordren i et fysisk møte med skadestedslederne hvor kart/skisse er tilgjengelig. Ordremottakere bør få en fysisk kopi av ordren (grunnet vær og vind kan det være behov for å laminere i plast). IUA staben bør være streng med tidspunktet og form for ordremøte med skadestedslederne. Ordren skal formidles og visualiseres (det kan derfor være nødvendig med skisser, presentasjoner, kart på skjerm eller modellbord).

Ett vesentlig poeng å ta hensyn til i ordreprosessen er tidspunktet for utgivelse av ordren. Hvis IUA staben bruker lang tid på planlegging og formulering, kan ordren bli utgitt så sent at mannskapene i felt mister verdifull tid og dagslys for å forberede og gjennomføre gitt oppdrag. Ideelt sett bør taktiske ledere kunne dra ut og forberede neste oppdrag i dagslys.

5.2.5 Trinn 5: Utarbeidelse av IUA sin første situasjonsspesifikke innsatsplan

Førstemøte bør gi føringer for utvikling av første innsatsplan. Generelt bør innsatsleder så tidlig som mulig forlate planlegging på kortere tidshorisonter enn 24 timer. Planprosessen ledes av ELS-funksjonen *planlegging og miljø*, men arbeidet er tverrfaglig og personell fra *operasjon* og *logistikk* skal også delta.

Innsatsplanen skal beskrive rutiner og problemstillinger, gi en oversikt over de neste oppgavene som må prioriteres og løses, samt hvem som skal gjøre oppgavene og eventuelt innen hvilken frist. En innsatsplan som skal dekke de første/neste 24 timene bør også omfatte et organisasjonskart for stab (med navn og roller), møtehjul, rutiner i stabsarbeidet og overordnede mål, strategier og tiltak for IUA sin innsats (herunder om det er erklært statlig aksjon og eventuelle miljøprioriteringer). Planen bør inneholde en konkret plan for de neste 24 timene (herunder innsatsen i felt), men kan også si noe innledende om plan fra 24-72 timer, 72 timer til 7 dager og plan fra 7 dager til 4 uker.

Tema som det er viktig å tidlig planlegge vil blant annet være:

- Organisering av innsats
- HMS-plan
- Personellflyt og -kontroll
- Kommunikasjonsplan og samband
- Plan for befarings
- Plan for mobilisering og mottak av ressurser
- Håndtering av oljeskadet vilt
- Leverandørhåndtering

- Prøvetaking
- Avfallshåndtering
- Plan for strandrensefasen
- Plan for personell og innkvartering
- Plan for økonomioppfølging
- Miljøprioriteringer og renhetskriterier
- Innhenting av dokumentasjon av betydning for framtiden (se administrativ veileder)
- (Plan for demobilisering)

5.2.5.1 Nærmere om plan og ordreprosess etter første ordre og første innsatsplan

IUA staben må påregne at det vil ta flere dager å utvikle en helhetlig plan som omfatter intern organisering, målrettet innsats i felt, tilgang til personell og ressurser og gode miljøprioriteringer. Planen vil med andre ord stadig måtte revideres i lys av nye utfordringer og faser i aksjonen, og etter hvert også på bakgrunn av demobilisering og avslutning av innsats. Kystverket vil ved statlig aksjon også utforme en overordnet aksjonsplan som vil innvirke på IUA sin lokale innsatsplan. Straks Kystverkets aksjonsplan foreligger bør IUA sikre at den lokale planen er i overensstemmelse med Kystverkets aksjonsplan og Kystverkets plan kan danne grunnlag for videre utforming av IUA sin innsatsplan.

Planprosessen går kontinuerlig i staben. Når man om morgenen har fått ett så oppdatert situasjonsbilde som mulig, må planen videreutvikles og ved avsluttende planmøte fastsettes og legges frem for innsatsleder i stabsmøte.

Her legges det til grunn at planprosessen munner ut i et dokument som dels beskriver løsninger og rutiner som vil bli brukt videre og dels beskriver tiltak som skal iverksettes straks det er kapasitet til å utføre arbeidet. Dokumentet lagres og distribueres til staben. Rent praktisk kan man ved neste plan revidere og oppdatere forrige plan.

5.2.6 Trinn 6: Statusmøter (stabsmøter)

Her brukes *statusmøter* om møtene i stabsledelsen. Dette for å skille møtene fra planmøter og ordremøter. Det er innsatsleder som fastsetter hyppigheten av statusmøtene. Planlegging og miljø følger opp dette ved å utarbeide en møteplan og gjøre planen tilgjengelig for staben (se vedlegget *eksempel på møtestruktur for IUA staben*).

Statusmøtene har til hensikt å orientere staben, opprettholde en felles situasjonsforståelse, følge opp pågående tiltak og iverksette nye tiltak ved situasjonsendringer. Videre har møtene i hensikt å regulere og samordne virksomhet mellom de ulike funksjonene. Møtene skal normalt være forholdsvis korte beslutningsmøter med varighet på inntil 20-30 minutter.

5.2.6.1 Deltakere

- Innsatsleder IUA
- Lederne i ELS-funksjonene planlegging/miljø, operasjon og logistikk.
- Mobiliserte funksjoner for innsatsleder: juridisk, HMS, økonomi og kommunikasjon
- Liaisoner.

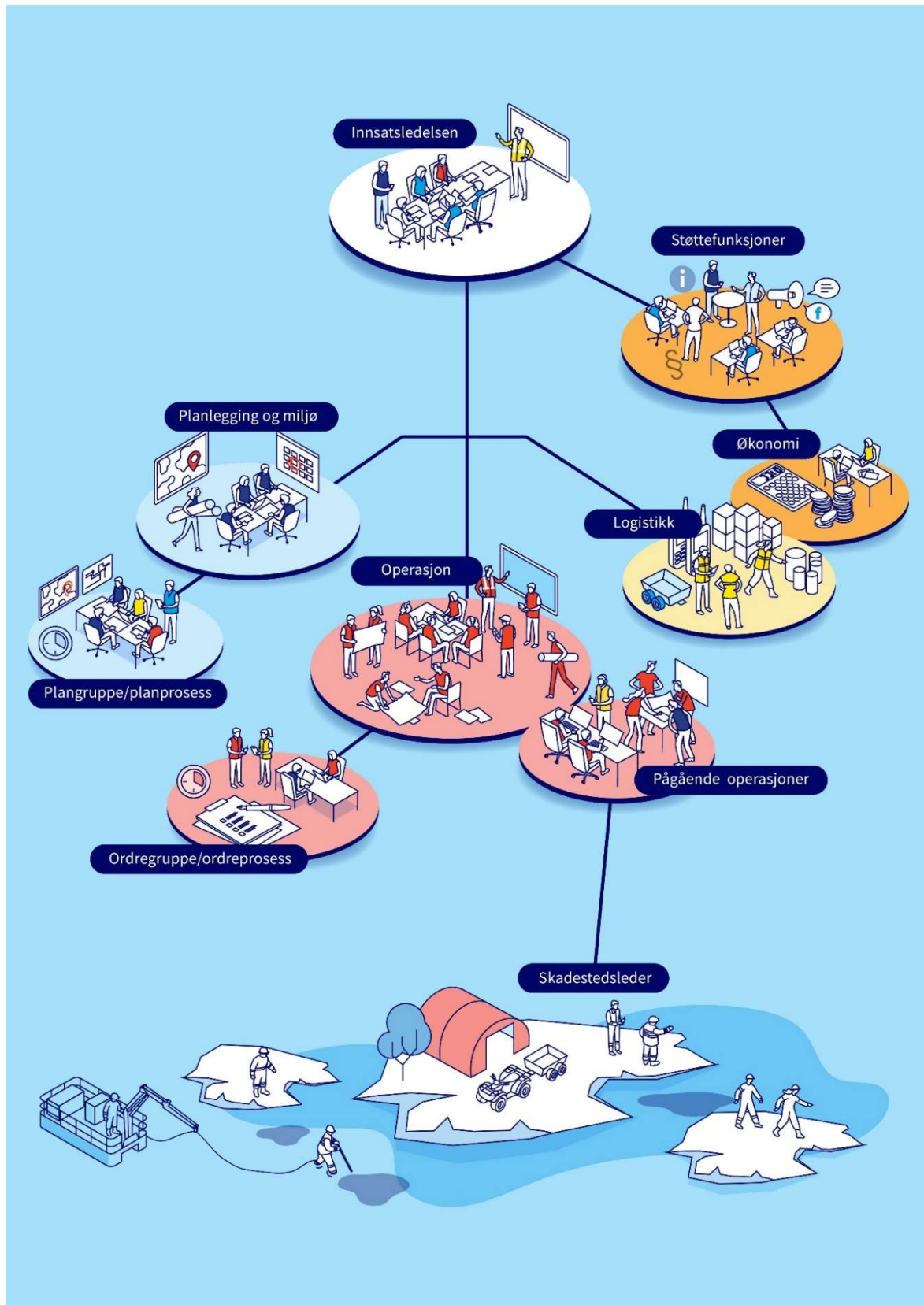
5.2.6.2 Agenda

- Operasjon innleder med status på hendelsesstedet (rapport fra skadestedsledere)
- HMS
- Lederne av *planlegging/miljø, logistikk og operasjon* presenterer kort status i sine funksjoner.
- Vurdering av faktorer som påvirker innsats (eksempelvis vær og oppdaterte drivbaner)
- Miljøsituasjon
- Ressurstilgang
- Vurdering av kritiske faktorer i funksjonene
- Justeringer av prioriteringer og tiltak

NB! Møteplan og statusmøter skal ikke være en byrde for de som deltar ute i felt. Det skal tas referat fra statusmøtene. Referatene skal arkiveres.

5.3 Illustrasjon av prosessene i stabsarbeidet

I denne illustrasjonen har vi forsøkt å oppsummere sammenhengene i stabsarbeidet.

Illustrasjon: Berit Sømme.

5.4 Særskilt om miljøprioriteringer og innsatsledelse

I denne delen av operativ veileder søker vi å beskrive nærmere hvordan miljøprioriteringer og miljøfaglige vurderinger må styre og samordnes med operativ innsats.

5.4.1 Miljøprioriteringer

I henhold til de nasjonale beredskapsverdiene plasseres miljø umiddelbart etter liv og helse som prioriteringsgrunnlag for beslutninger. Dette innebærer at innsats for å stanse eller avbøte miljøskade prioriteres høyt, såfremt det ellers er tilstrekkelige ressurser til å sikre at menneskers liv og helse ikke er truet av hendelsen som har inntruffet. Beredskapsverdien medfører også at aksjonsorganisasjonen må mobilisere tilstrekkelig ressurser og organisere innsatsen godt slik at viktige oppdrag kan utføres uten å sette innsatsmannskapene i fare.

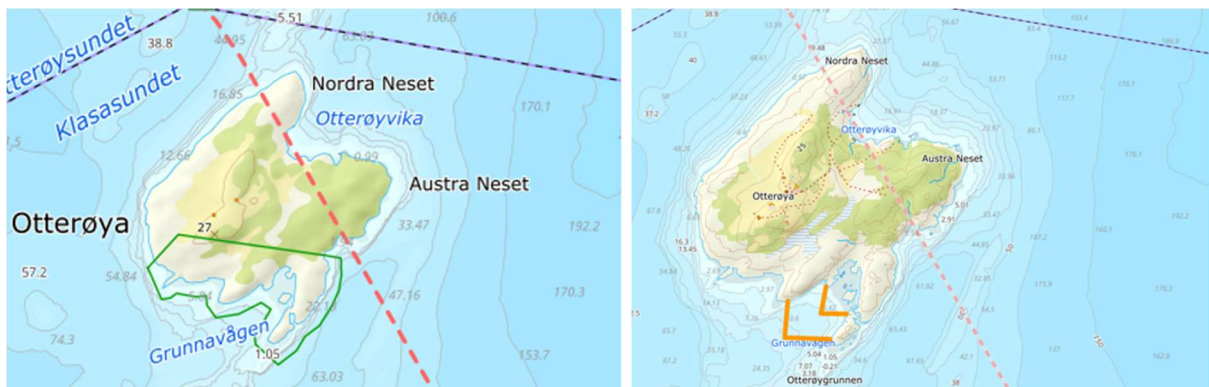
Under en statlig aksjon vil det bli satt miljøprioriteringer både på strategisk nivå, operasjonelt nivå og taktisk nivå. Kystverkets aksjonsledelse utgjør **strategisk nivå** og fastsetter aksjonsmålene og den overordnede retningen for miljøhåndteringen. Det er på dette nivået at veiledning fra *rådgivende gruppe* innarbeides i aksjonsplaner og aksjonsordre.

Kystverkets rådgivende gruppe

Gruppen ledes av Kystverket og består av *Havforskningsinstituttet, Fiskeridirektoratet, Mattilsynet, Miljødirektoratet, Norsk Polarinstitutt og Folkehelseinstituttet*. Gruppen skal sikre at miljøprioriteringer bygger på den best mulig kunnskap og vurdere hvilke tiltak som gir den høyest samlede miljøgevinst.

Det **operasjonelle nivået** i Kystverkets aksjonsledelse består av *plangruppen* og *pågående operasjoner*. Plangruppen skal ivareta et lengre tidsperspektiv og nedfeller miljøprioriteringer fra strategisk nivå i aksjonsplanen. Miljøfunksjonen i pågående operasjoner skal fange opp endringer i situasjonen og sikre at strategiske føringer følges opp i pågående innsats og ved nødvendige tiltak for å møte endringer i situasjonen.

På **taktisk nivå** omsetter innsatsleder land og innsatsleder sjø miljøprioriteringene til konkrete oppdrag for sin organisasjon. Hos innsatsleder land vil ofte de overordnede målsettingene settes sammen med Statsforvalterens lokalkunnskap og det kan angis mer nøyaktig hvilke områder som er kritisk å skjerme innenfor den overordnede målsettingen.

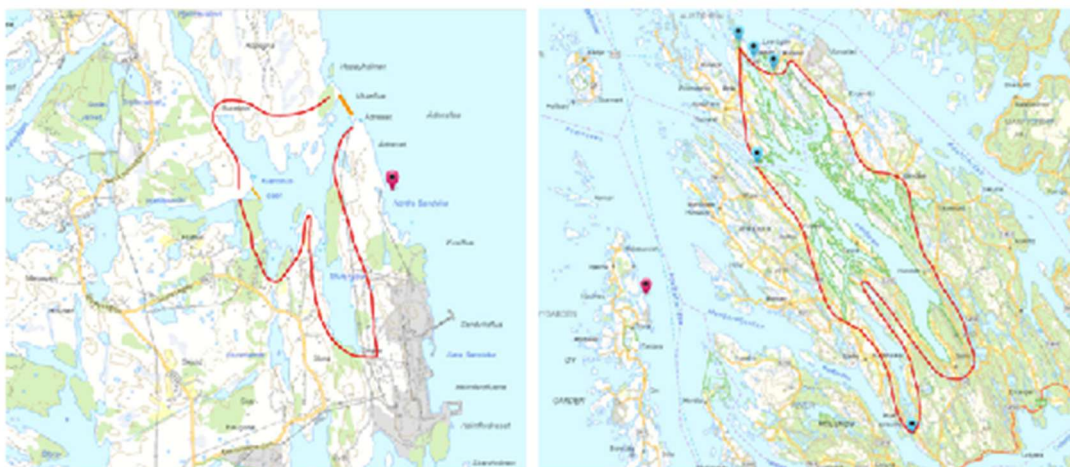
Eksempel: I et tenkt scenario hvor Otterøya i Bømlafjorden, Sunnhordland er truet kan aksjonsordren gi skjerming av Grunnavågen på Otterøya høy prioritet. Hos innsatsleder land kan statsforvalteren bidra med å lokalisere nærmere de viktigste områdene i Grunnavågen og derved avgrense mer presist hvor det bør legges lenser.

5.4.2 Operative tiltak for å nå miljøprioriteringene.

Stanse lekkasjen - i praksis vil det ofte handle om akutt forurensning fra et grunnstøtt eller havarert skip og det åpenbare tiltaket er å stanse lekkasjen fra skipet. Men dette fordrer tilgang til skipet (fysisk og juridisk), samt at IUA har tilgang til kompetanse og ressurser for å gjennomføre tiltaket. Typisk vil skipets rederi inngå kontrakt med et bergingsfirma for å ivareta havarist og gjennomføre tiltak ombord.

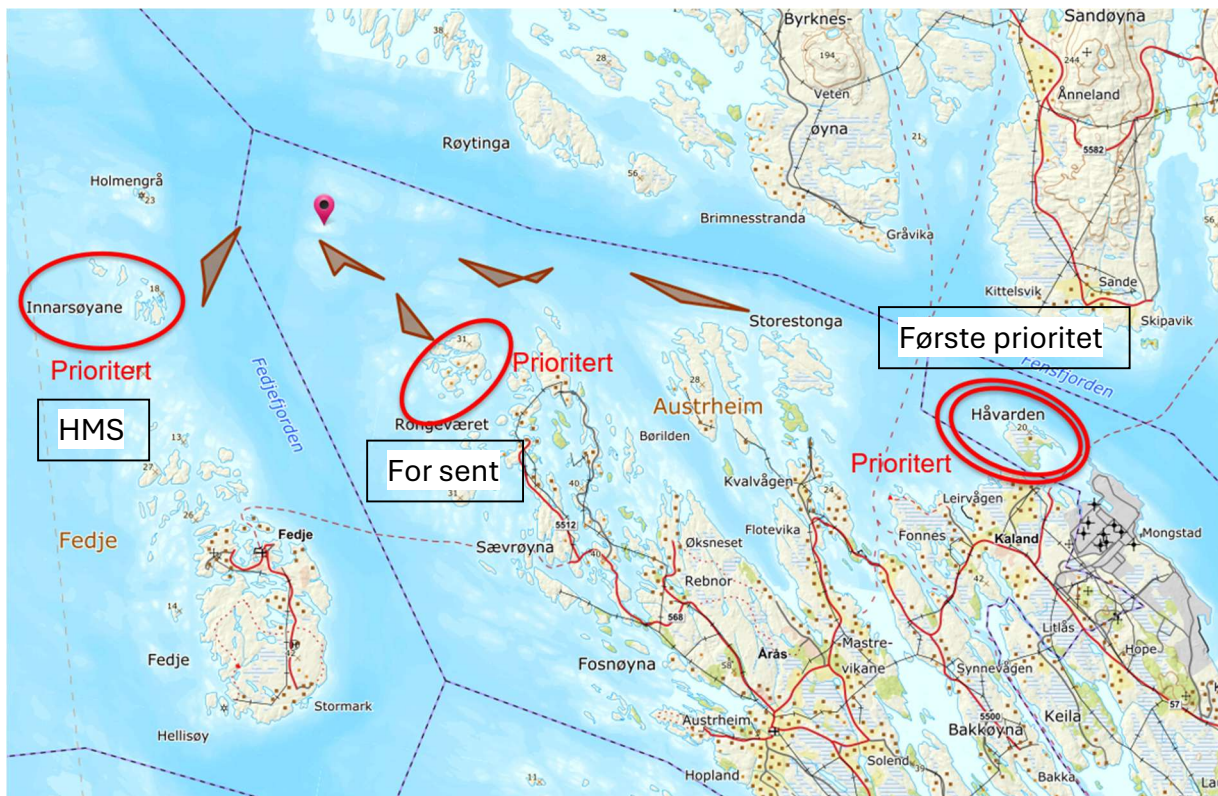
Innringing av havarist med lenser – dette er gjerne det neste logiske tiltaket for å hindre, begrense eller forsinke spredning av forurensningen.

Lukke sund og bukter med lenser – dersom det nær havaristen eller i forurensningens drivbane ligger sund som er porten til store innaskjærs basseng kan det gi høy miljøgevinst å lukke disse portene.

Eksempel 1: Rett nord for stedet hvor fregatten *Helge Ingstad* havarerte i november 2018 ligger det et sund som er porten inn til et fjordbasseng med mange kilometer strandlinje (markert med rød linje). På sitt smaleste er sundet noe over 100 meter bredt. Under aksjonen valgte IUA Bergen region KO tidlig å lukke dette sundet med lenser og derved redusere risikoen for forurensning inn i området.

Eksempel 2: Øst for stedet hvor *Helge Ingstad* havarerte ligger Lurefjorden, et svært sårbart område og et stort fjordbasseng. Det er fem sund inn til dette fjordbassenget og en tidlig lukking av disse sundene kan ha høy miljøgevinst. Samtidig vil det være svært ressurskrevende å gjennomføre operasjonen og aksjonsledelsen må nøye drøfte et slikt tiltak opp mot andre prioriteringer.

5.4.3 Miljøprioriteringer vs. operative muligheter

Ved hjelp av kartet over forsøker vi å illustrere valg innsatsleder land kan stå overfor – særlig i den tidlige fasen av en aksjon, «akutfase strand».

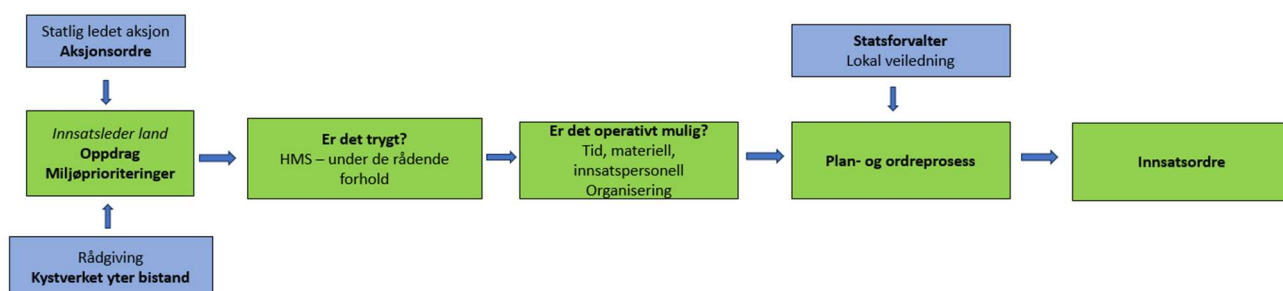
I et tenkt scenario med havari og akutt forurensning ytterst i Fensfjorden, nord for Fedje lekker det olje som driver mot sårbare naturområder.

Lengst vest ligger det prioriterte området INNARSØYANE. Området har i utgangspunktet første prioritet for å skjermes. Men det ligger ytterst i skjærgården med grov sjø og store bølger. Innsatsleder land konkluderer raskt med at det av **HMS-hensyn** ikke kan aksjoneres de under de rådende forhold.

På den andre siden av Fedjefjorden ligger et annet prioritert område. Her er forurensningen kommet så nær øyene at **det er for sent** for innsatsleder å iverksette innsats for å skjerme området. (Imidlertid bør det snarest mulig iverksettes innsats for å hindre oljen å drifte videre og gjøre skade andre steder – hindre remobilisering)

Men lenger øst i Fensfjorden ligger det tredje området, HÅVARDEN, med høy prioritet. Her tillater vær og sjøgang at det startes innsats og samtidig er oljen så langt unna at IUA har tid til å mobilisere innsatspersonell, båter og lenser for å skjerme naturverdiene. Derfor blir det dette **oppdraget** innsatsleder gir første prioritet.

Skissen under illustrer IUA-staben sin prosess fra overordnede miljøprioriteringer til den konkrete innsatsordren.

5.4.4 Særskilt om rollene til statsforvalteren, Miljødirektoratet, Statens naturoppsyn og Kystverkets rådgivere til IUA.

Statsforvalteren fungerer som IUAs viktigste miljøfaglige rådgiver under kommunale aksjoner. Statsforvalterens miljøavdelinger besitter omfattende regional økologisk kompetanse og har dermed en sentral rolle i å avklare lokale sårbarheter, ferdselsrestriksjoner og forvaltningsmessige rammer, spesielt i verneområder eller der flere brukerinteresser står i konflikt. Ved statlige aksjoner gir statsforvalteren råd om og innspill til overordnede føringer til Kystverket gjennom Miljødirektoratet. Lokalt hos IUA kan statsforvalteren støtte IUA med detaljering av de overordnede føringer og miljøprioriteringer.

Miljødirektoratet har nasjonalt forvaltningsansvar for sjøfugl, vilt og deler av påvirkningsvurderingen knyttet til akutt forurensning. Direktoratet beslutter håndtering av oljeskadet vilt og gir føringer for hvordan funn skal dokumenteres og behandles.

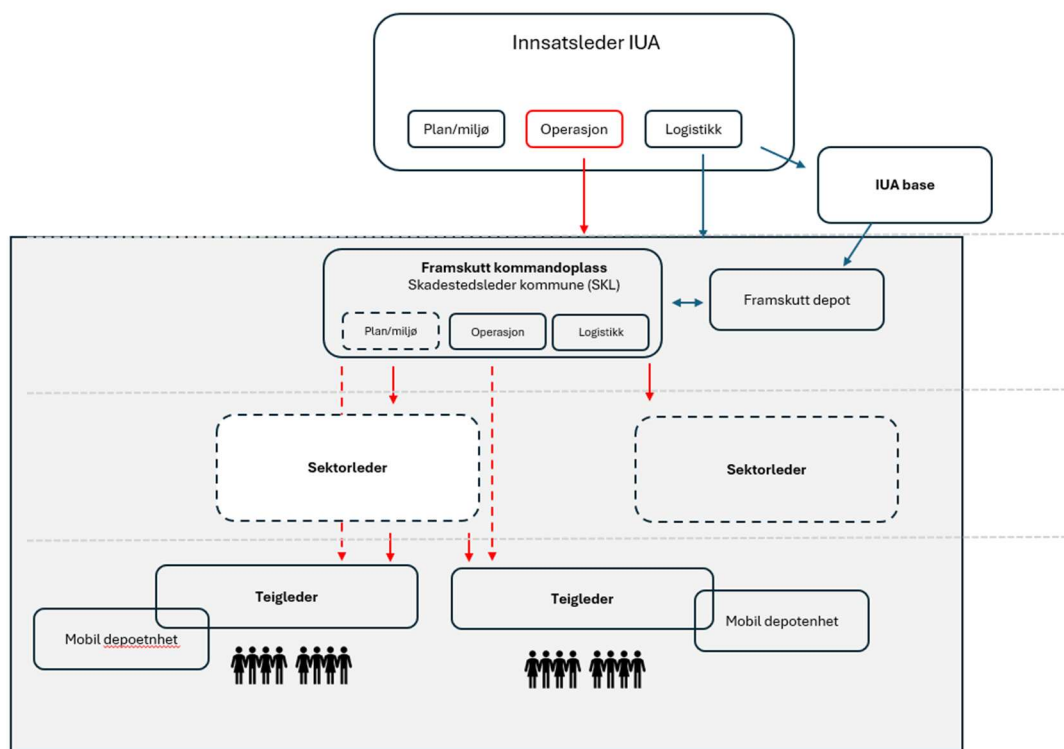
Statens naturoppsyn (SNO) inngår som praktisk feltressurs knyttet til befaringer, artsregistrering, vurdering av miljøressurser og håndtering av skadet vilt etter vedtak fra Miljødirektoratet. Observasjoner, bilder og tilstandsrapporter fra SNO utgjør en sentral del av situasjonsbildet i Kystinfo og skal behandles aktivt i stabsarbeidet. Lokalt kan SNO støtte IUA under oppdrag (for eksempel observasjoner) etter samordning fra Kystverket og Miljødirektoratet.

Kystverkets rådgivere hos IUA skal blant annet sikre felles forståelse, ensartet praksis og tilstrekkelig vektlegging av miljøfaglige prioriteringer ved operativ gjennomføring.

6 ORGANISERING AV INNSATSEN I FELT

6.1 Innledning

Etter ELS-modellen er det funksjonen *operasjon* som har hovedansvaret for å organisere den praktiske bekjempelsen av forurensning ute i felt. På bakgrunn av innsatsplanen fra innsatsledelsen skal *operasjon* utarbeide en innsatsordre som prioriterer og samordner den taktiske innsatsen. På bakgrunn av dette må operasjon strukturere organiseringen i felt etter et hensiktsmessig mønster:

Innsatsledelsen må innenfor sin IUA region dele opp innsats i områder som ikke er for store i forhold til geografi og kontrollspenn, og som er hensiktsmessig utfra hendelsens karakter og operative forhold (herunder avstand, transportakser, tilgang til kai og infrastruktur og muligheter for losji for innsatsmannskaper). Normalt vil inndelingen gjøres kommunevis, slik at det ved hver skadelidende kommune hvor det foregår eller planlegges innsats etableres en framskutt kommandoplass. Andre geografiske inndelinger kan velges dersom situasjonen tilsier det (f.eks. dersom to fjordsystemer er rammet, og man ser seg nødt til å opprette en framskutt kommandoplass for hvert av fjordsystemene).

Feltorganisasjonen har følgende kommandostruktur:

- Skadestedsleder
- Sektorleder (det vil ikke alltid være utpekt sektorledere.)
- Teigleder

- Innsatspersonell organisert i lag (teiger)

6.2 Aktivitet i felt

6.2.1 IUA Base

Funksjonen IUA Base er ikke beskrevet i ELS veilederen. Men erfaring viser at dette er en nødvendig funksjon. Hensikten er å gi IUA god kontroll over eget og tilført materiell, samt egne og tilførte mannskaper. IUA Base kan fungere både som IUA sitt hoveddepot under en aksjon, men også som et sted hvor personell samles og gis nødvendig informasjon og opplæring/trening for innsatsen

IUA Base omfatter både operasjons- og logistikkfunksjoner. Det vil også ha en sentral rolle ved personellkontroll. Ved IUA Base bør det være innsjekk og utsjekk av personell, oppfølging av mannskap (om de har nødvendig HMS-utstyr og er egnet for oppdrag) og gis informasjon om oppdraget. IUA Base bør etableres slik at det kan forsyne alle skadestedslederne/kommunene i innsats.

6.2.2 Skadestedsleder

Skadestedsleder leder framskutt kommandoplass (*framskutt KO*) og innsatsen i gjeldende kommune. Skadestedsleder mottar innsatsordre fra IUA staben for oppdraget som skal løses de neste 24 timene. På bakgrunn av lokalkunnskap skal skadestedslederne vurdere oppdrag og vurdere egnet taktikk, materiell og kapasitet samt ferdighetsnivå til mannskapene i innsats. Skadestedslederne skal på bakgrunn av ordre og vurderingene fordele arbeidet til mannskapene. Erfaring tilsier at funksjonen skadestedsleder bør ha lederstøtte innen operasjon/HMS, logistikk og økonomi

6.2.3 Framskutt kommandoplass

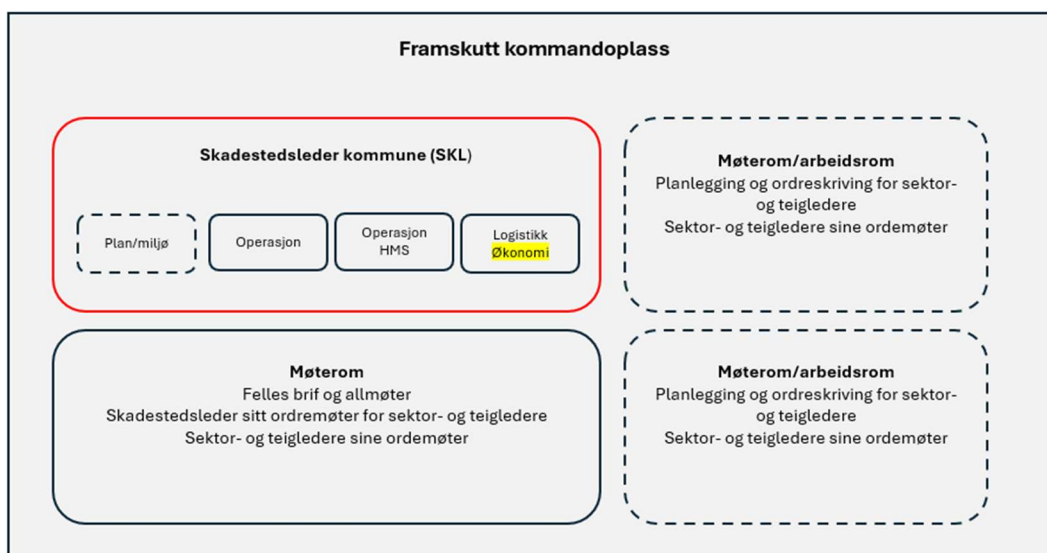
En framskutt KO er innsatsledelsens lokale verktøy for å utøve ledelse og samordning innenfor en rammet kommune (eller annen valgt inndeling). Framskutt kommandoplass overtar personellansvar for personell som ankommer fra IUA Base. Avhengig av hendelsesomfanget etableres det en framskutt KO pr. involverte kommune. Driften av framskutt KO må samordnes med framskutt depot.

Skadestedsleder vil trenge støtte til drift av framskutt KO. Forslag til sammensetning er en til to assistenter på operasjon, en assistent på logistikk som også følger opp økonomi og administrasjon, en leder av framskutt depot og øvrige funksjoner etter behov. Minst en av assistentene bør ha god IT-ferdigheter, herunder være kjent med bruk av regneark og kunne bistå med ordreskriving, logging osv. Ved bemanning av KO må det tas høyde for at døgn drift kan være nødvendig. Skadestedsleder vil ha et særlig ansvar for oppfølgingen av HMS i den praktiske innsatsen, og assistentene på operasjon vil være sentrale ved utførelsen av denne oppgaven. Noen i framskutt KO må ha kontakt med styrkene ute, mens andre må forberede neste dag.

Framskutt kommandoplass bør ligge sentralt i innsatsområdet, og kunne betjene både sjø og land. Samtidig må det tas hensyn til at framskutt kommandoplass er en lokal stab som trenger grunnleggende fasiliteter som strøm, vann, lys og varme og også bør ha tilgang til øvrige fasiliteter slik som egnede lokaler, møterom, nettilgang, tilstrekkelige parkeringsplasser osv. Avstanden til innkvartering av mannskaper bør heller ikke være for stor.

I framskutt KO bør skadestedsleder også ha tilgang til:

- Tavler/skjermer med oversikt over detaljene i eget ansvarsområde.
- Fasiliteter til å gjennomføre Teams-møter el.
- Plass til planleggingsmøter og at det kan skrives ordre til sektorledere/teigledere.
- Plass til å samle mannskaper for brief og debrief.
- Mulighet for sektorledere/teigledere å utarbeide egne ordre.
- Personuavhengige e-postadresser og telefoner (rettet mot funksjon).

Skadestedsleder sin ordreprosess

Når skadestedsleder mottar ny innsatsordre fra IUA-staben må han eller hun utstede sin ordre (etter 5. punkts malen) til egne teigledere (sektorledere). Det er da hensiktsmessig at alle teiger/lag har en nestleder. Nestlederne i teigene fullfører lagets pågående oppdrag mens teigleder deltar i skadestedsleder sitt ordremøte, gjennomfører eventuell befaring og utformer ordre til eget lag for neste dag.

6.2.4 Framskutt depot

Aksjoner mot akutt forurensing er utstyrskreven og når organisasjonen er organisert kommunevis vil det i den lokale staben (framskutt KO) ofte foreligge myndighet til å gjennomføre lokale innkjøp og anskaffelser. Derfor er det viktig at det i framskutt KO er en assistent (logistikk/økonomi) som nøye følger opp flyt og bruk av materiell og koordinerer lokale innkjøp med økonomifunksjonen og logistikk i IUA staben. Denne funksjonen faller inn under framskutt depot.

På bakgrunn av dette bør framskutt depot ligge i tilslutning til framskutt KO. Hovedfunksjonen til framskutt depot er å ta imot materiell og fordele dette til de ulike sektorene og teigene i tråd med oppdragene skadestedsleder mottar fra IUA staben. Videre vil en sentral oppgave være å etterforsyne mannskapene i felt med verneutstyr, bekledning, mat/drikke, forbruksmateriell og organisere transport for mannskapene.

Framskutt depot bør bemannes med personell som både har taktisk kompetanse, teknisk kompetanse og IT-kunnskaper (herunder kan opprette og drifte et regneark til personell, økonomi og materiellkontroll). Funksjonen må ha tett koordinering med IUA-staben.

Viktige momenter som bør vurderes ved valg av framskutt depot:

- Kan nås med større fartøy som frakter materiell.
- Kai med tilstrekkelig dybde.
- Parkering for store kjøretøy.
- Tilstrekkelig plass til lagring, fordeling og vedlikehold av materiell.
- Truck og/eller kran for lasting/lossing og organisering av materiell.
- Hall eller telt for lagring og vedlikehold av materiell under tak.
- Godt lysutstyr.
- Muligheter for tørking (og vask) av innsatsmannskapene sin bekledning.
- Kassasjon.
- Avfallshåndtering.
- Sikring og adgangskontroll.

6.2.4.1 Leie av lekter eller større fartøy som framskutt depot (og framskutt KO)

Dersom det er problemer med tilgang til nok kaiplass eller egnet kai kan det leies inn lekter (fortrinnsvis med kran) som kan ankres opp og fungere som kai og utendørs lagring av materiell. Det kan også benyttes ferdig innrede containere eller telt. I noen tilfeller kan det også være hensiktsmessig å leie inn et eller flere fartøy med overnattingskapasitet, kran og dekksplass som kan fungere som innkvartering for mannskap, framskutt KO og framskutt depot. Kostnadene ved leie av lektere og fartøy kan bli ganske store og slike kostnader må avklares med Kystverket før det inngås avtaler.

6.2.5 Teigleder og sektorleder

En *teigleder* er den som vanligvis står for den direkte ledelsen av innsatsmannskapene. Laget vil vanligvis bestå av 5-10 personer avhengig av tilgang på mannskaper og oppdragets karakter. I tillegg til detaljert planlegging av oppdraget, ledelse av arbeidet, faglig veiledning av mannskapene og fokus på HMS, deltar teiglederen også i løsningen av oppdraget. Det er viktig at teiglederen er faglig dyktig og trygge i lederrollen slik at oppgavene blir løst på en effektiv og trygg måte.

Dersom det er hensiktsmessig å samordne flere teigledere og/eller oppgaver eller det geografiske området er stort, kan det utnevnes en **sektorleder**. En sektor kan være et geografisk avgrenset område, eller en praktisk avgrensning basert på oppdragets karakter. Inndeling i sektorer og utpeking av sektorledere gjøres når det er nødvendig på grunn av omfanget eller oppdragets kompleksitet. Hensikten med å organisere oppdraget eller området i en sektor og utnevne en sektorleder er å redusere kontrollspennet til skadestedsleder. Sektorleder vil da koordinere flere teigledere i et sammensatt oppdrag på skadestedsleders vegne. Dersom det ikke utnevnes en sektorleder, er teiglederne direkte underordnet skadestedsleder.

Begrepene sektor og teig beskriver vanligvis et geografisk avgrenset område. Her kan også eksempelvis drift av framskutt depot forstås som en sektor eller teig. Sektorer og teiger bør gis unike løpenummer. Av hensyn til langvarige aksjoner og sporbarhet bør ikke løpenummer gjenbrukes. Geografiske sektorer og teiger bør også merkes med entydige kartreferanser.

Teiglederen har ansvar for at innsatspersonellet følger HMS-rutiner, samt ivaretar ren/skitten sone. Videre bør teigleder tilse følgende oppgaver etter endt arbeidsdag/oppdrag:

- Debrief og læring fra innsats med innsatspersonellet.
- Materiellkontroll, oppbevaring og resetting av utstyr slik at det er klart for neste dag

Teigleder/sektorleder må også være forberedt på rekognosere og utforme egen ordre for neste dags oppdrag.

6.2.6 Innsatsmannskap

Mannskapene under skadestedslederne er fordelt i lag, hvor hvert lag ledes av en teigleder.

I den innledende fasen av en større aksjon mot akutt forurensning vil mannskapene typisk være personell fra brann- og redningstjenesten eller annet kommunalt personell med gode forutsetninger for innsats. Dersom behovet for personell øker, eller innsatsen varer over lengre tid og det er behov for avlastning, må det også rekrutteres personell uten tilstrekkelige forutsetninger for å kunne settes rett i innsats. De vil derfor trenge opplæring og må settes under ledelse av fagkyndige teigledere som kan ivareta dette behovet.

Det kan også oppstå behov for å tilføre mannskaper til et innsatsområde fra andre deler av et IUA eller andre deler av landet. Det vil derfor være viktig at IUA staben ivaretar en oversikt over tilførselen av personell og organiserer reise og innkvartering (IUA Base). Det må derfor settes av tilstrekkelig med personell til å håndtere dette. Det må også være tydelige rutiner for å rapportere ankomst og avreise til/fra innsatsområdet. Videre er det viktig at det angis rutiner for ren og skitten sone og mottak av skittent utstyr og bekledning.

6.3 Nærmere om praktisk oljeverntaktikk

6.3.1 Innringing av havarist

Ved statlig aksjon vil det normalt være Innsatsleder sjø som leder operasjonen med å ringe inn en havarist med lensebarriere. Hensikten med innringing er å stanse eller redusere spredning av forurensning fra havaristen.

Dersom havaristen ligger i skjermet farvann kan det være aktuelt at innsatsleder land ringer inn havaristen. Ofte vil IUA tidlig kunne være i innsats med en Boom-bag.³

Innringing av havaristen Crete Cement, Oslofjorden, 2008. Foto: Kystverket.

Ved innringing av havarist bør IUA planlegge med to lensebarrierer, en indre og en ytre barriere for å øke sannsynligheten for at oljen holder seg på innsiden av lensen.

Barrierene bør ha sluser slik at det er mulig å slippe inn båter til havaristen.

Indre barriere vil typisk bestå av 250-lenser eller 350-lenser som legges nær havaristen. Dersom det er mulig å legge lensen som en sirkel eller halvsirkel vil det være tilstrekkelig å legge anker på utsiden av lensen. Blir formen mer rektangulær må det legges anker også på innsiden av lensen.

I mindre skjermet farvann bør ytre barriere bestå av tyngre lenser, 500-lenser, som tåler mer vær og sjøgang. Disse må ankres opp med tyngre anker/moringer, for eksempel

³ Boom-bag er en sekk med for eksempel 100-200 meter lense som er designet for å kunne slepes etter en hurtiggående båt fram til en havarist (eller annet prioritert område for skjerming med lenser).

anker på 1000 kg. Oppankring med tunge anker (og slep av større lenser) må utføres av fartøy med tilstrekkelig slepekraft og kapasitet på vinsj og kran og vil derfor normalt være en operasjon under innsatsleder sjø.

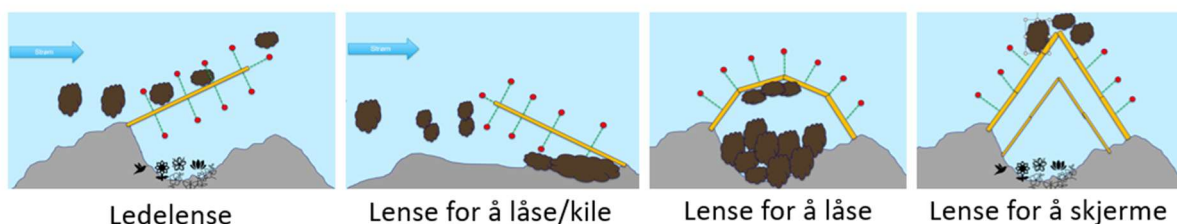
6.3.2 Grunnleggende om lenseoperasjoner

Lensesetting er et sentralt tiltak for å begrense spredning av akutt forurensning og skjerme sårbare områder. Dette avsnittet forsøker å gi grunnleggende veiledning for planlegging og gjennomføring av lenseoperasjoner.

Planlegging og plassering av lensene

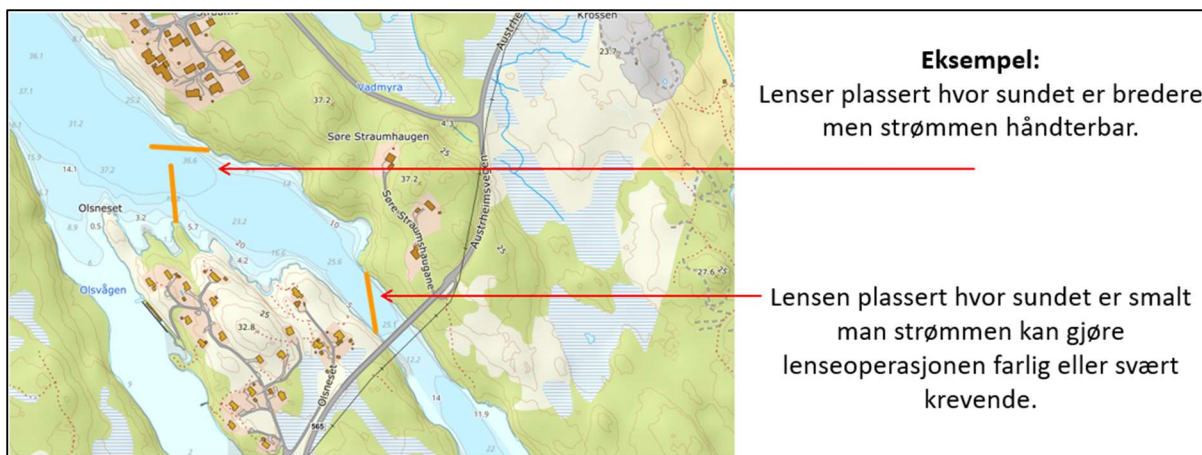
Det kan legges lenser for å ivareta følgende oppgaver:

- Ledelense – som leder forurensning vekk fra et bestemt område
- Kilelense – som fanger forurensning i et hensiktsmessig område
- Låselense - for å hindre strandet olje å remobilisere
- Lense for å skjerme - en eller flere lensebarrierer for å hindre forurensningen fra å nå et prioritert område

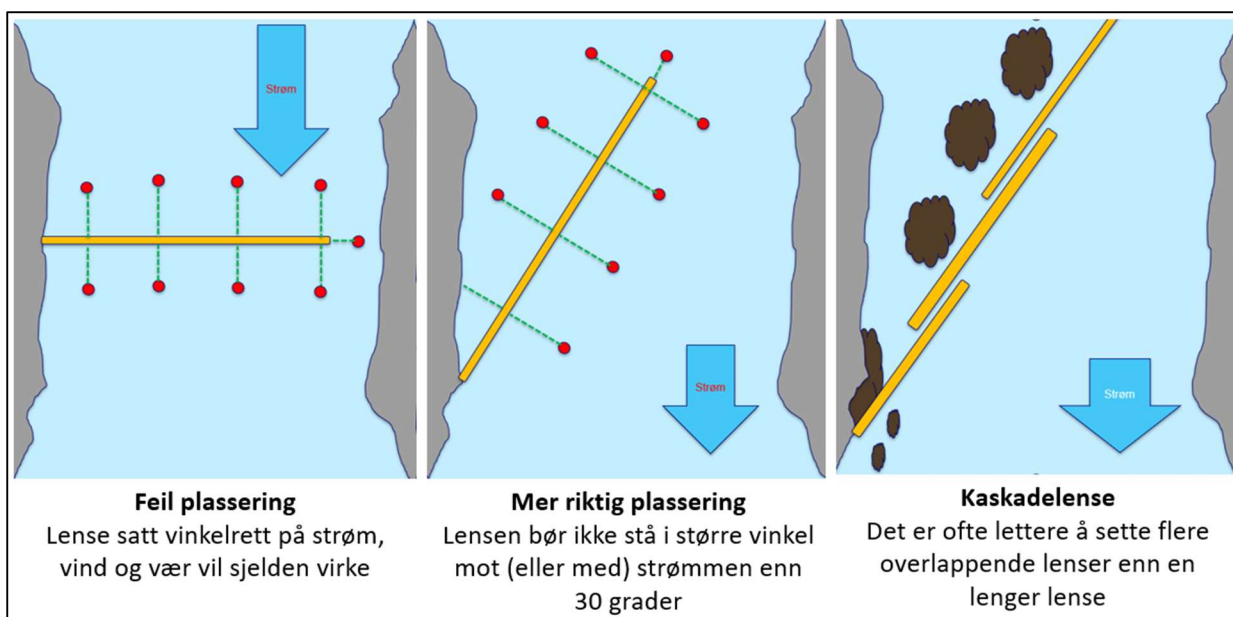
Det er ikke realistisk å legge flere hundre meter med lenser vinkelrett over en fjord, bukt eller et sund. Lensen vil neppe virke etter hensikten og kan kreve svært tunge anker og tilsvarende store fartøy for å sette slike anker. Tilsvarende er det sjelden praktisk å ringe inn hele øyer og holmer med lenser slik vi ofte ser at det planlegges med under øvelser. I planprosessen er det viktig med bistand fra for eksempel Statsforvalteren slik at man så nøyaktig som mulig kan avgrense området som skal skjermes og derved gjennomføre oppdraget med færrest mulig ressurser (lensemeter).

Hvis hensikten med lensene er å skjerme sårbare områder ved å lukke et sund kan det på den ene siden være hensiktsmessig å sette lensen der hvor sundet er smalest og krever færrest lensemeter. Samtidig kan strømmen der være svært sterk og gjøre det krevende eller direkte farlig å sette lenser på dette stedet. Alternativt må man velge det smaleste punktet med håndterbar strøm. Lensen bør settes slik at det er mulig å komme gjennom med båt.

Lenser som er satt vinkelrett mot strøm, vind og vær vil bli utsatt for stor påkjenning og hvis strømmen i vannet går raskere enn 0.7-0.9 knop vil det fort dannes en hvirvel foran lensen som drar oljen under lensen og det oppstår lenselekkasje. Lensen bør ikke settes med STØRRE vinkel enn om lag 30 grader opp mot strømmen. I Kystinfo Beredskap er det en kompassrose som kan hjelpe staben å planlegge god lensesetting (finne vinkler) på kartet. Ute i fjæra kan man bruke et kompass eller kompass på en smarttelefon for å finne om lag riktig retning/vinkel på lensen. Når lensen skal settes i en god vinkel opp mot strømmen kreves det flere lensemeter. Det er ofte upraktisk og krevende å håndtere lenselengder over 100 meter og ved en del vind og strøm vil man fort ønske seg kortere lenselengder enn dette. Da kan det være en løsning å sette flere overlappende lenser for å løse oppdraget (kaskadelense)

Som en del av planleggingen av en lenseoperasjon bør det også planlegges med opptak av oljen. Dersom olje samles ved lensen, vil den snart kunne gå under lensen om det ikke er et fortløpende opptak av oljen.

Planlegging og mobilisering

Operasjonen bør planlegges godt og i detalj av dem som skal utføre innsatsen. Tiden som brukes på planlegging vil vanligvis hentes inn igjen ved raskere utførelse. Strøm, vind, egenskapene til båtene og båtførernes dyktighet er sentrale faktorer i planlegging av operasjonen. Drone er et svært godt hjelpemiddel for å få satt lensene etter hensikten og dronepilot kan med fordel stå ved teigleder på land.

Kommer lensene i kurver vil man ofte trenge kran eller truck for hensiktsmessig lossing og plassering av lenser ved strand eller på kai.

Som hovedregel anbefaler vi å ikke arbeide med eller forsøke å slepe sammenhengende lenselengder over hundre meter.

Øvelse med lensesetting, Horten, juni 2026. Foto: NovuMare

Hundre meter (frittstående) lense vil normalt kreve minimum:

10 anker/dregger (2 endeforankringer, 8 sideforankringer)

2 tau pr. anker (ankertau, opphalingstau, totalt 20 tau, taudiameter 14-16 mm)

8-10 stk kortere tau (10-12 meter, taudiameter 14-16 mm)

20 blåser

Minst 3 lys (markering av lensen i mørke)

En god kveil med tau av tynnere diameter, 7-8 mm, for innfesting av blåser mm.

Ankrene bør ha en vekt på 30-40 kg. Lettere anker vil ofte ikke holde lensen. Tyngre anker vil fort bli uhåndterbare for innsatspersonellet hvis ikke båten har kran og en god nokk.

Hvert **ankertau** må minst ha en lengde på 3-5 ganger sjødybden på stedet. Hvert opphalingstau må ha lengde tilsvarende minst sjødybden på stedet.

Det bør være tilgjengelig to **arbeidsbåter** med god dekksplass. Mannskapene må kunne rekke ned til sjøen fra rekka.

Det er en fordel om båtene har:

- Slippkrok akter
- Pullerter på rekka for kontrollert låring av anker
- Nokk eller teinehaler for løft av anker.
- Båtmansshake, store stamper (murerbøtter) for håndtering av tau.

Det er normalt nødvendig med 3-4 mannskap i hver båt og god radiokommunikasjon mellom båtene er viktig for arbeidet.

Tidsbruk ved lensesetting vil variere med værforhold, tilgjengelig utstyr og mannskapets trening. Dersom utstyret leveres usplittet og uorganisert, og mannskapet har begrenset erfaring, bør det beregnes seks til åtte timer for å sette cirka 300 meter lense med forsvarlig forankring. Dette forutsetter rolige værforhold og tydelig ledelse.

Lensen skal registreres i felles situasjonsbilde. Kystinfo Beredskap har egen funksjon for inntegning av lenser i kartet, og denne bør benyttes. Inntegning bør suppleres med fotografier av lensen. Lensene må følges opp med regelmessig tilsyn.

HMS ved lenseoperasjoner

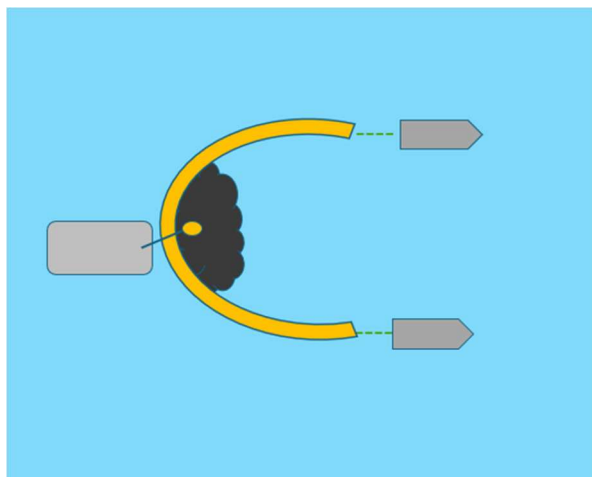
Grensen for når værforhold gjør det uforsvarlig å sette lenser er en funksjon av egenskaper med båten, mannskapenes trening og dyktighet til båtfører. Slep av lenser i sterk strøm og vind påvirker manøvreringen av båten og det er kritisk at man svært hurtig kan frigjøre lensen fra båten – slippkrok.

Ved slep av lense ut fra kurv på kai/strand ol. bør det sikres at personell ikke blir hengende fast i lensen el. Under arbeid med anker og tau bør det være god orden i båten. Tau bør ikke ligge fritt på dekk, men være samlet i stamper/store bøtter. Anker må senkes kontrollert i sjøen og ikke slippes fritt ut. Dette for å redusere risiko for at personell henger fast i tau, kjettinger eller anker som går i sjøen og blir trukket over bord. Tunge løft bør utføres av minst to personer.

Slep av lenser og særlig oppstramming av lensen ved at båten trekker i tau festet til lense/anker er kritiske operasjoner. Dersom draget mot lensen kommer sideveis på båten samtidig som båtfører bruker mye motorkraft for å stramme opp lensen/anker er det risiko for at båten kantrer.

6.3.3 Oppsamling av olje på sjø ved hjelp av U-slep.

Hensikten med U-slep av lenser er å samle opp olje på sjøen og konsentrere oljen for effektiv oppsamling. Metoden kan benyttes i trange og grunne farvann hvor det ikke er mulig å operere med båter som trekker lense-systemer med integrert oppsamling av olje. Hvis slepehastigheten på u-slepet overstiger 0,7–1 knop vil det lett føre til lekkasje av olje under linsen.

U-slep med to båter og en tredje båt som utfører opptak av oljen.

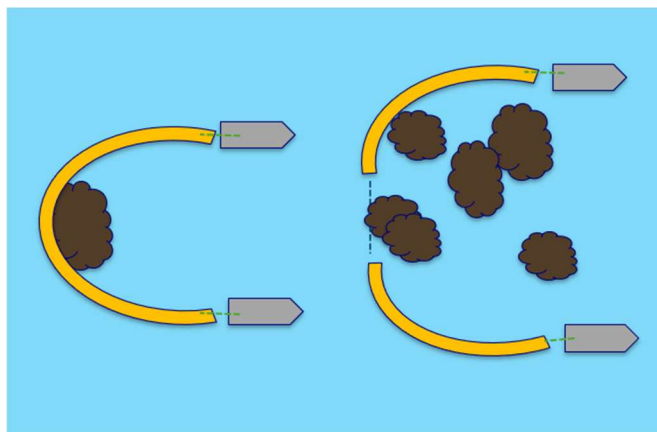
Lensens festepunkter i båtene må rigges slik at lensens posisjon enkelt kan justeres under operasjonen. Det er avgjørende at linsen raskt kan frigjøres fra båten ved behov. Slippkrok bør benyttes, og kniv eller øks må være tilgjengelig som reserve. Det må tas særlig hensyn til vind og strømforhold. Videre må båtføreren ha klart for seg at ved U-slep er to båter lenket sammen med kjetting og betydningen dette har for sikkerheten. Bruk av drone vil være en stor fordel, da det kan være vanskelig for båtførerne å observere hvor oljen ligger på sjøen, og hvor oljelaget er tykkest. Dronefører bør stå på land med radiokommunikasjon mot de to båtene som drar linsen i U-form.

Operasjonen vil normalt kreve tre båter. To båter til å trekke linsen i U-slep og én båt utstyrt med oljeopptaker for oppsamling av den konsentrerte oljen. Oppsamlet olje skal lagres i tette beholdere på dekk. Beholderne må sikres forsvarlig, og det må foreligge en plan for løft med kran eller tømning når beholderen er full eller når oppsamlingen er avsluttet.

U-slep med «svenskeåpning»

En variant av U-slepet er at to båter går i front med for eksempel 25 eller 50 meter lense bak hver båt. De to lenselengdene er forbundet med ca. 10 meter kjetting som lager en åpning nederst i U-formen på slepet. På denne måten kan relativt tynne oljefilmer som ligger spredt samles, konsentreres opp og gjøres tilgjengelig for opptak. Det må påregnes at både båter, mannskaper, oljeopptaker og lenser vil bli sterkt tilgriset under operasjonene. Det er derfor nødvendig å etablere en egnet kaiplass som hindrer

sekundærforurensning ved avslutning av arbeidet eller når det er pauser i operasjonen.

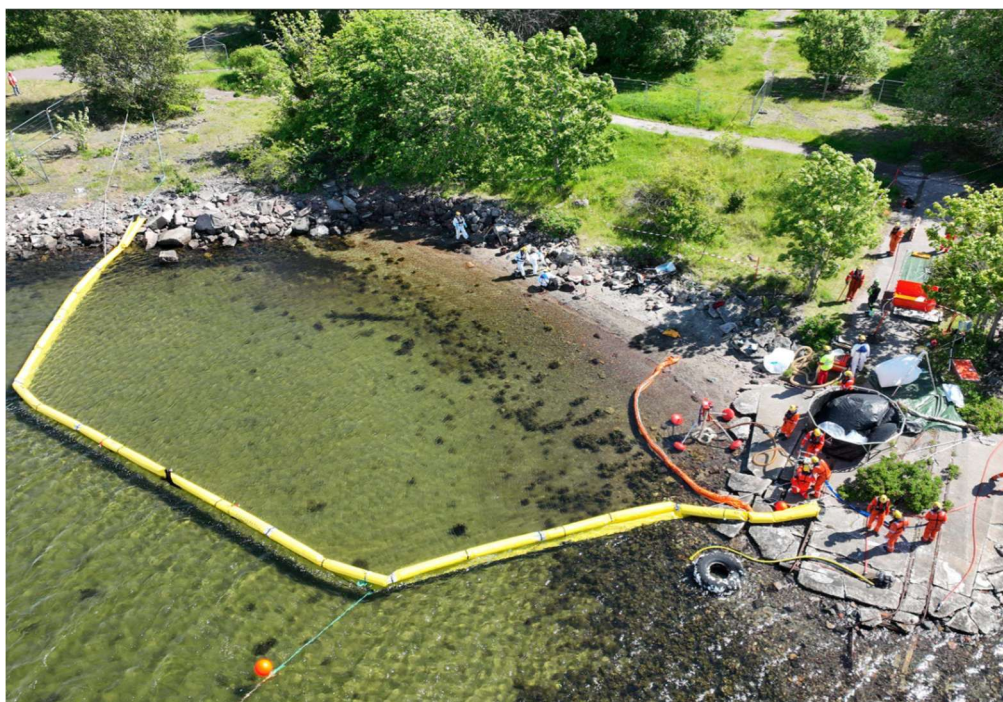

U-slep med «svenskeåpning»

Grunnleggende om strandoperasjon under akutt fase strand

Her beskrives håndteringen av olje som er strandet. Det er viktig å hindre at denne oljen driver videre (remobiliserer) og gjør skade andre steder. Tykke lag med olje kan også gjøre skade på fugl og dyreliv og det er viktig å gjennomføre opptak av oljen og første grovrensing.

Kystverkets **håndbok for strandrensing** gir utfyllende informasjon om hensyn som må følges opp under strandoperasjoner.

Øvelse på strandaksjon, juni 2026, Horten. Foto: NovuMare

- Det må legges lense rundt oljen for å hindre remobilisering.
- Innsatsen på stranden må organiseres for å hindre at innsatsen bidrar til å spre forurensningen – sekunderforurensning.
- Området bør sperres av og deles inn i ren og skitten sone. Det må etableres sluser for bevegelse inn og ut av området.
- Ved slusene må avfall fra innsatsen kunne samles i lukkede systemer. Det er også hensiktsmessig å legge bark i sluser og adkomstveier i området. Barken bidrar til å absorbere olje som fester seg på fottøyet ol.
- De som arbeider inne i skitten sone vil trenge å få tilført materiell, mat, drikke osv. og det bør velges et punkt hvor dette kan leveres inn uten at innsattpersonellet må gå ut av skitten sone.
- Det bør også tilrettelegges for et område hvor tilgriset arbeidsutstyr kan samles inne i skitten sone, uten at det ytterligere forurensrer området det står i.
- En avfallsplass og et system for avfallshåndtering må også etableres.
- Etablere system for opptak av olje på sjøen
- Det må kobles opp pumper og slanger for å skylle (flømme) olje fra strand og svaberg til sjøen – dette bør utføres på fallende sjø. Tilsvarende er det nyttig med lysutstyr som gjør det mulig å arbeide i mørke.

Når oljen som lar seg flømme vekk er fjernet kan forurensningen dekket med absorberende bark og ved hjelp av for eksempel koster kan barken jobbes godt inn i olje. Den oljebefengte barken flømmes så på sjøen (lenser må hindre spredning) hvor den samles opp. Til denne oppsamlingen kan det være nyttig med improvisert verktøy som et kosterkaft med en finmasket håv i enden. Barken samles i håven, men vannet renner gjennom.

6.3.4 Kai/båtplass for forurensede båter

IUA vil også ha behov for å etablere ett eller flere områder hvor oljetilgrisende båter kan fortøyes mellom oppdrag og aktivitet.

- Rundt fortøyningsplassen legges det lenser som hindrer spredning av olje fra båtene. Det må naturlig nok være en sluse i denne lensebarrieren.
- Det må vurderes å plassere en oljeopptaker eller absorberende lenser som samler opp olje.
- Kai/brygge kles med presenning med lodd i bunnen av presenningen slik at ikke selve kaien forurenses.
- Der hvor mannskap stiger i land bør det etableres et område for oppbevaring av tilgriset verktøy, redningsvester, ytterbekledning, sko osv. – samt sluse ut til ren sone.

Det bør vurderes i hvilken grad båter og utstyr kan grovrengjøres mellom oppdrag. For eksempel løftes med kran på land og spyles av i et tilrettelagt område som samler opp oljen som spyles av. Tilgang til høytrykkspyler med varmt vann gjør denne rengjøringen effektiv.

7 VEDLEGG

Vedlegg 1: Eksempel på møtestruktur for IUA staben

Vedlegg 2: Mal for IUA innsatsordre til skadestedsledere

Vedlegg 3: Eksempel på IUA innsatsordre til skadestedslederne

Vedlegg 4: Mal for IUA innsatsplan

Vedlegg 5: Eksempel på IUA innsatsplan

Vedlegg 6: IUA rapportering av nøkkeltall

7.1 Vedlegg 1: Eksempel på møtestruktur for IUA staben

Eksempel på møtestruktur for IUA staben

Tidspunkt	Møte	Ansvarlig	Deltakere	Agenda
07:00	Morgenbrief	Avtroppende innsatsleder/ Vaktsjef	Alle	Situasjonsbrief fra avtroppende vaktlag (nattevakt)
07:30	Statusmøte	Innsatsleder	Stabsledelsen: Innsatsleder Leder planlegging/miljø Leder Operasjon Leder Logistikk HMS/økonomi/juridisk/IT	Justering av pågående operasjoner Arbeidsoppgaver til staben basert på innsatsplan Føringer for planprosess
08:30	Planprosess	Leder planlegging og miljø	Leder planlegging og miljø Representant operasjon Representant logistikk	Innsats i felt kommende døgn, neste 24 timer (neste operasjonsperiode) Justering plan fra 24-72 timer Justering plan fra 72 timer til 4 uker
10:00	Statusmøte	Innsatsleder	Stabsledelsen	Status pågående operasjoner
11:00	Planmøte	Leder planlegging og miljø	Stabsledelsen	Fastsetting av plan for 24 timer Fastsetting av plan fra 24 – 72 timer Orientering plan fra 72 timer til 4 uker Ordre om forberedelser til logistikk
12:15	Statusmøte	Innsatsleder	Stabsledelsen	Status pågående operasjoner
13:00	Ordreprosess	Leder operasjon	Leder operasjon Representant logistikk Representant planlegging/miljø	Operasjon utformer innsatsordre for neste 24 timer Oppfølging ordre om forberedelser til logistikk
15:15	Statusmøte Ordremøte stab	Innsatsleder	Stabsledelse	Status pågående operasjoner Innsatsleder fastsetter og godkjenner innsatsordre
16:30	Ordremøte med SKL	Leder operasjon	Innsatsleder Leder Operasjon Skadestedsledere HMS	Innsatsleder – leder operasjon gir innsatsordre til SKL
18:30	Styringsmøte med Kystverket (ved statlig aksjon)	Innsatsleder (hos IUA)	Stabsledelsen	Aksjonsordre – føringer fra Kystverket Rapport fra innsatsleder
19.00	Kveldsbrief til nattskift		Innsatsleder	Tiltak etter styringsmøte Status etter dagens operasjoner
20:30	Statusmøte	Innsatsleder	Vaktlag	Forberedelser for neste dag.

7.2 Vedlegg 2: Mal for IUA innsatsordre til skadestedsledere

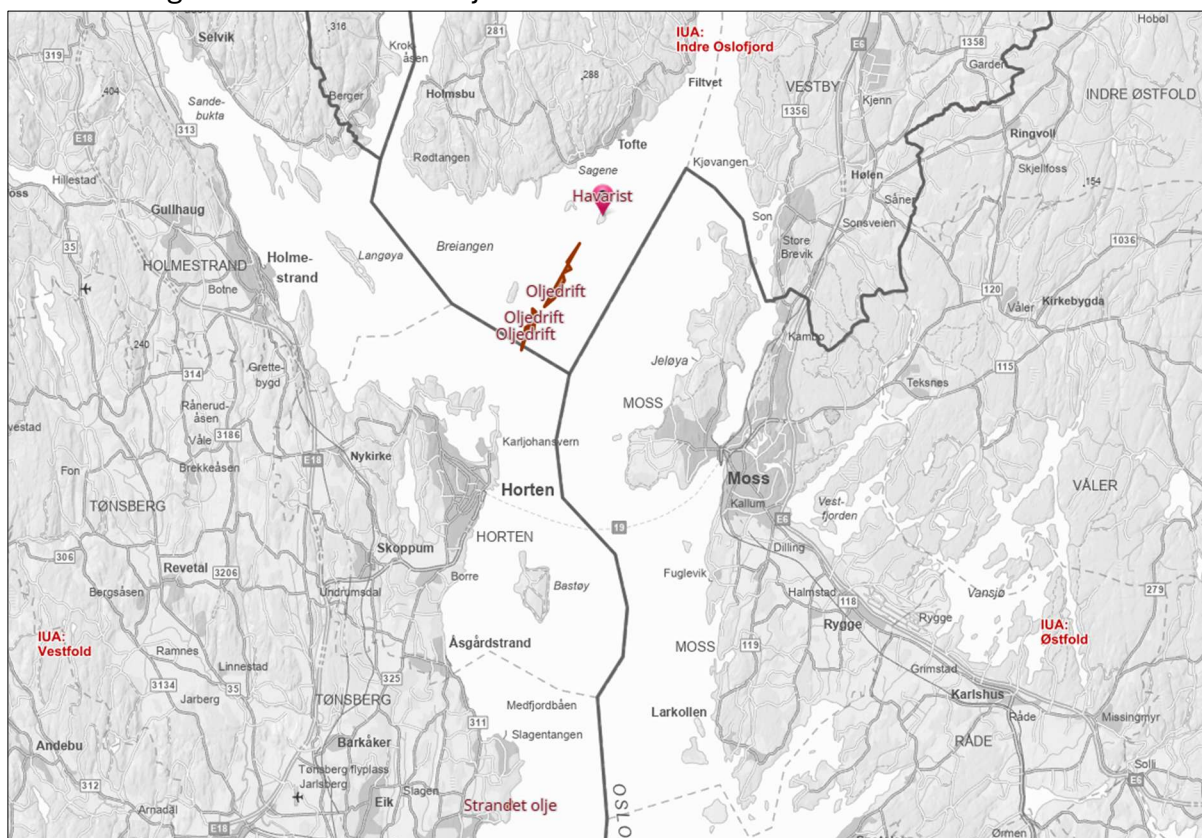
Innsatsordre nr. O2

Fra innsatsleder IUA xxxxxxxxxx

- Til skadestedsleder xxxx kommune,
- Skadestedsleder xxx kommune
- Sektorleder IUA depot/base xxxx

Operasjonsperiode: 09. 09. 24 kl. 18.00 – 10.09.24 kl. 18.00

Skisse som gir oversikt over situasjonen

Situasjon

Generelt – hva har skjedd

Forurensningen – beskrivelse av det forurensende stoffet med vekt på HMS, miljøskade og egenskaper på sjøen

Kystverket og øvrige IUA

Hva gjør Kystverket (ved statlig aksjon), NOFO (ved operatørstyrt aksjon) Hva gjør øvrige IUA eller andre sideordnede enheter i innsats (for eksempel IL Sjø)

Egne enheter i innsats

Oversikt over IUA sine hovedenheter

Støtte og avgivelser

Oversikt over ressurser som IUA har fått tilført

Oversikt over ressurser som IUA har avgitt til andre

Oppdrag

Her gjengis ordrett det oppdrag man har fått fra foresatt, Kystverket, NOFO eller egen innsatsleder

Plan og utførelse

Plan

Dette punktet skal gi en oversikt over helheten i oppdraget for kommende operasjonsperiode. Start alltid nært i tid og gi en kort kronologisk beskrivelse av gangen i oppdraget.

Forklar enkelt hvordan du (innsatsleder) vil løse ditt oppdrag ved hjelp av dine skadestedsledere og øvrige enheter.

Skadestedsleder kommune xxxxx

Her gis oppdrag til underlagt enhet. Gi lederne rom der det er mulighet. Gi oppdraget ved å beskrive hva de skal gjøre/oppnå, og med hvilken hensikt. Unngå detaljstyring om hvordan oppdraget skal løses.

Skadestedsleder kommune xxxxx

Her gis oppdrag til underlagt enhet. Gi lederne rom der det er mulighet. Gi oppdraget ved å beskrive hva de skal gjøre/oppnå, og med hvilken hensikt. Unngå detaljstyring om hvordan oppdraget skal løses.

IUA Depot/base xxxx

Her gis oppdrag til underlagt enhet. Gi lederne rom der det er mulighet. Gi oppdraget ved å beskrive hva de skal gjøre/oppnå, og med hvilken hensikt. Unngå detaljstyring om hvordan oppdraget skal løses.

Fellesbestemmelser

Dette er det siste punktet under PLAN og UTFØRELSE, her skal punkter som er felles for 2 eller flere enheter være med. Eksempler på slike punkter kan være:

Rapportering

HMS,

viktig koordinering,

kritisk informasjon

Avfallshåndtering

Ren/skitten sone

Administrasjon og forsyningstjeneste

Under dette punktet beskriver IUA staben hvordan den fordeler IUA sine ressurser til SKL/enheten sin oppdragsløsning. Videre hvordan IUA understøtter enhetene med for eksempel mat, forbruksmateriell og etterforsyning evt. overnatting mm – som SKL ikke styrer selv.

Plassering av framskutt depot

Materiell og oljevernmateriell

Førstehjelp og medisinsk beredskap

Forpleining

Transport

Ledelse og samband

Her skal IUA staben tydelig presentere oversikt over ledelses, sambands- og kommunikasjonsrutiner:

Navn på ledere, (plassering) telefon, nødnett-talegruppe, VHF-kanal, e-post.

Hvor er IUA-staben fysisk plassert

ORDREMØTE

(dette punktet er ikke en del av ordremalen – men en veiledning om hvordan formidle ordren)

Ordremøtet bør tilstrebes gjennomført med alle ledere i feltorganisasjonen samtidig. Hensikten med ordremøtet er å formidle til alle skadestedsledere hvordan IUA har tenkt å løse sitt oppdrag. Ordren gis iht 5.punkts ordremalen.

Ordrefarmføringen bør understøttes av en skisse/modellbord slik at planen til innsatsleder/IUA blir godt visualisert.

Unngå toveiskommunikasjon under selve ordremøtet. La spørsmålene komme til slutt, slik at ordren ikke blir for oppstykket og mottaker mister konsentrasjonen.

Ordremøtet gjennomføres på følgende måte:

-lendeorientering på skisse/modellbord

-fremføring av 5 punkts ordren

-spørsmål

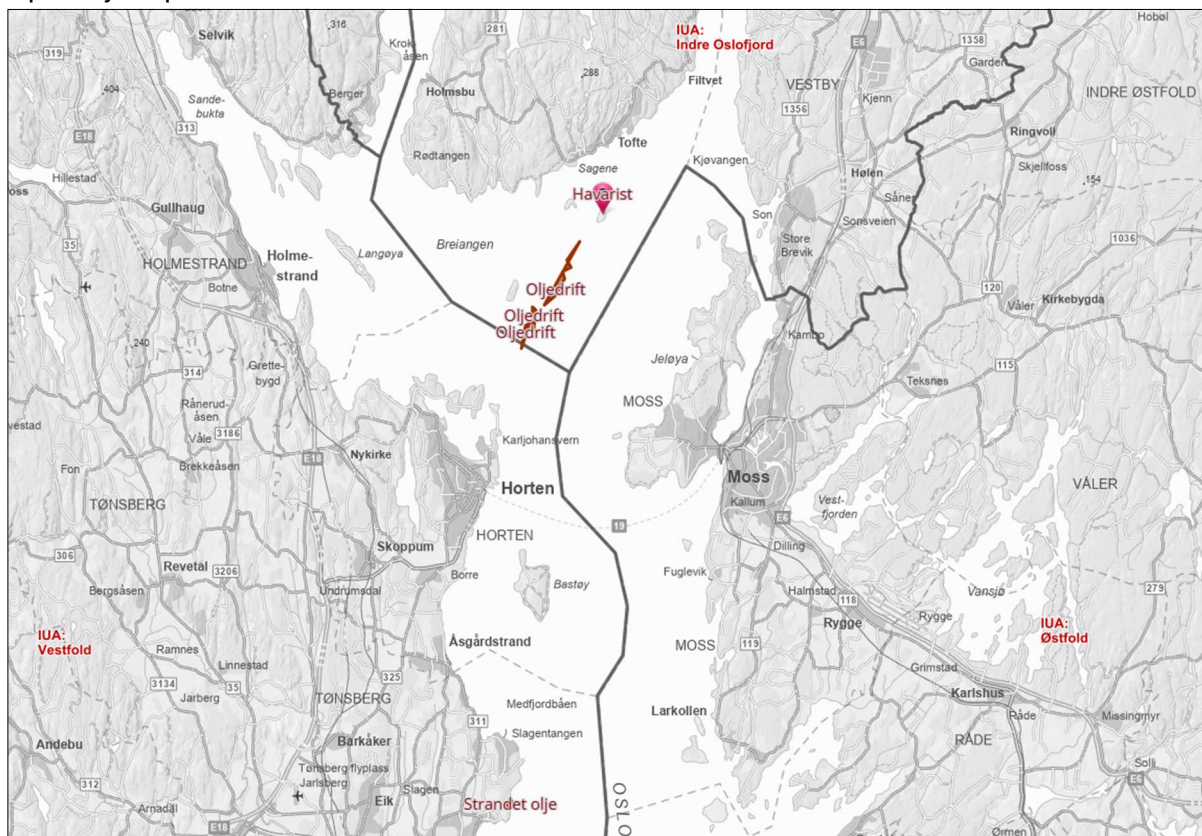
- kontroll av at mottaker har forstått sitt oppdrag (SKL forklarer på modell)

7.3 Vedlegg 3: Eksempel på IUA innsatsordre til skadestedslederne

Fra innsatsleder IUA Vestfold

- Til skadestedsleder Færder kommune,
- Skadestedsleder Tønsberg kommune
- Sektorleder IUA Base Vallø

Operasjonsperiode: 09. 09. 24 kl. 18.00 – 10.09.24 kl. 18.00

Situasjon

Generelt

Natt til 8. september 2024 grunnstøtte skipet *Samantha Porter* ved Tofteholmen syd av Tofte, Oslofjorden. Havaristen lekker olje (om lag 180 m3 hittil) og Kystverket leder statlig aksjon mot forurensningen. Flere områder i Vestfold er truet av forurensning og olje har strandet nord av Skalleveid. Det er stor fare for oljedrift mot Færder nasjonalpark. Kystverket driver oppsamling av olje på sjø i flere områder for å redusere oljedrift mot nasjonalparken. IUA Vestfold mobilisere alle tilgjengelige ressurser i området.

Forurensningen

Oljen er giftig, brungul på farge og av typen Shell ULFSO. Det forventes moderat avdamping av oljen, det er ikke stor brann eller eksplosjonsfare forbundet med oljen. Oljen vil ta opp vann, danne emulsjon og forurensende volum vil øke. Ved stille vær forventes den å ligge på sjøoverflaten i ca. 10 dager.

Kystverket og øvrige IUA

- Kystverket overvåker oljedrift på sjøen, ringer inn havarist, samler fritt flytende olje på sjø og mobilisere ressurser til aksjonen

- IUA Buskerud, IUA Indre Oslofjord, IUA Østfold skjermer sårbare områder og hindrer remobilisering innen eget IUA
- IUA Telemark skjermer sårbare områder og støtter IUA Vestfold med materiell og personell

Egne enheter i innsats

- IUA Skadestedsleder Færder
- IUA Skadestedsleder Tønsberg
- IUA depot Vallø
- Fartøy Kaldnes – (Tønsberg Havnevesen)

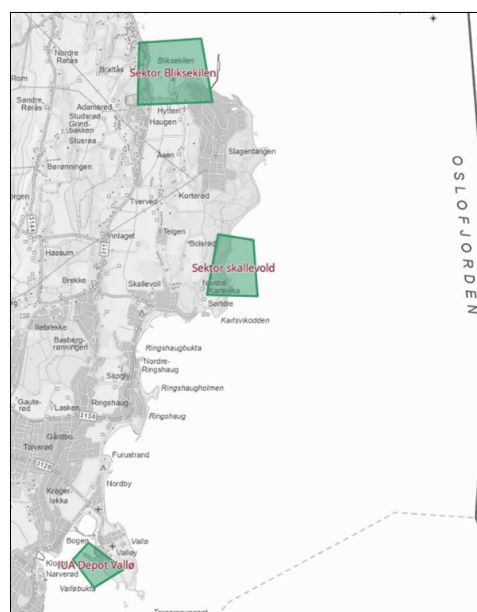
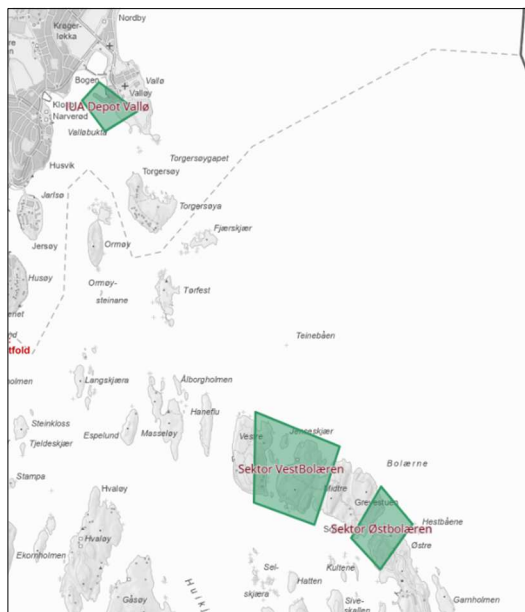
Støtte til IUA Vestfold

- Fartøy *Ingeborg Platou* – tilført fra Kystverket
- 3 arbeidsbåter og 10 brannmannskaper – fra IUA Telemark
- Mobilt droneteam i båt – fra IUA Telemark

Oppdrag

Innsatsleder IUA Vestfold skal planlegge, iverksette og lede operasjoner i strand og kystnære områder, deriblant:

- Lokalisere og overvåke forurensningen
- Iverksette skjerming av prioriterte miljøfølsomme områder
- Hindre remobilisering av forurensning som strander
- Samle og ta opp oljeforurensning
- I nødvendig grad etablere fremskutt depot sentralt i forventet strandingsområde
- I nødvendig grad koordinere egen innsats med innsatsleder sjø dersom dette er nødvendig
- Utarbeide sambandsplan for egne enheter i innsats
- Iverksette økonomioppfølging i samarbeid med Kystverket

Plan

SKL Færder og SKL Tønsberg gjennomfører sammen med mobilt droneteam befarings i Bolæren og langs Slagentangen. Etter befarings utarbeider SKL ordre for sine oppdrag og gjennomfører ordremøte med sektorledere/teigledere. Samtidig samles, splittes og klargjøres materiell ved fremskutt depot på Vallø. Materiell til innsatsen i Bolæren slepes av *Ingeborg Platou* ut på lekter i kveld/natt og ankres opp i

Jensesund. Materiell til Bliksekilen og Skalle vold kjøres ut med lastebil i kveld. *Kaldnes* støtter SKL Tønsberg med oppdrag på Skalle vold og Bliksekilen.

SKL Færder

Skal innen kl. 18.00, 10. september med tre lag ha gjennomført IUA Vestfold tiltakskort som lukker Jensesund, skjerner sårbart område på Mellom-Bolæren og lukker Kongshavnsund. Brannmannskaper fra IUA Telemark underlegges SKL Færder

SKL Tønsberg

Skal innen kl. 13.00, 10. september ha opprettet lensebarriere for skjerming av Bliksekilen. Videre skal strandet olje nord for Skalle vold (Nordre Karlsvika: N: 59° 17.928' Ø: 10° 31.206) hurtigst mulig ringes inn med lense, samt starte opptak av olje på sjøen, starte grovrensing og barking. Sikre prøvetaking av oljen i Karlsvika.

IUA Depot Vallø

Skal med depotlag samle IUA lensemateriell og tilført materiell fra Kystverket på kai ved Vallø og splitte materiell til innsats i hhv, Bolæren, Bliksekilen og Karlsvika. Materiell til Bolæren skal lastes på lekter, materiell til Bliksekilen og Skalle vold skal kjøres ut med lastebil til Bliksekilen og Søndre Karlsvika etter SKL Tønsberg sin plan. IUA depot skal også samle oljebefengt avfall i egen sikret container. Videre skal det opprettes kaiplass med sluse (ren/skitten sone) hvor oljetilgrisede båter kan gå inn og ligge bak lense. Det skal etableres oljeopptaker bak lensebarrieren.

Kaldnes

Støtter SKL Tønsberg med transport og lensesetting

Ingeborg Platou

Støtter SKL Færder med transport og lensesetting

Mobilt droneteam IUA Telemark

Etter SKL Færder sin koordinering støtter droneteam SKL Færder og SKL Tønsberg

Fellesbestemmelser

Kl. 04.30 – oppmøte for alle innsatsmannskaper på Vallø depot

Lastebil med kran er plassert på IUA depot Vallø 05.00 – 24.00, bruk av lastebilen koordineres mellom SKL Tønsberg og sektorleder depot.

HMS: SKL følger opp vedlagte HMS instruks.

HMS: Alle uønskede hendelser registreres på *tryggaksjon.no*

Følgende **kritiske informasjon** skal umiddelbart rapporteres til operasjon:

- Skader på personell, akutt sykdom eller savnet personell
- Vesentlige skader på materiell eller tredjeparts eiendom
- Vesentlige «hendelser i hendelsen»
- Ny stranding av olje - observasjoner av oljeskadet vilt
- Forhold som truer gjennomføring av oppdraget

Avfallshåndtering:

- SKL Færder oppretter avfallsamling i Jensesund (lukket bigbag)
- SKL Tønsberg oppretter godt beskyttet avfallsoppsamling i Teig Karlsvika, avfall bringes til Vallø av *Kaldnes* eller lastebil

Ren og skitten sone: Oljetilgrisede båter går til kaiplass på Vallø, båter fortøyes bak lenser, og mannskaper går på land gjennom slusen.

Administrasjon og forsyningstjeneste

IUA depot er etablert på Vallø kai, port i enden av *Carl 15 gate*

Kjøretøy/båter/oljevernmateriell: se tabell under

Transport: øvrige behov for transport av personell og materiell med bil/båt meldes IUA operasjon på tlf: 99 99 84 84 – eller talegruppe *oljevern 04*

Førstehjelp: Sanitetssekk med hjertestarter fordeles til hver av sektorene og mobilt droneteam.

Forpleining:

- Klargjort forpleiningskasse for hver sektor/teig med drikke, drytech, bestikk og snacks mm. tas med fra depot om morgenen
- Varm mat kjøres ut til sektorene med båt/bil mellom kl 11.30 og 13.00

Kjøretøy/båter/oljevernmateriell/sanitetssekk

SKL Færder	Mobilt drone-team, 2 mann, Båt: Zodiac IUA 01. 1 Sanitetssekk
	Sektor Bolærn <i>Teig Konsgavnsund:</i> 600 meter 350 lense, 60 anker, 60 blåser, 2400 meter tau, 15 lenselys 12 mann – 4 båter: IUA 03, IUA 06, IUA 07, IUA 09 1 Sanitetssekk
	<i>Teig Jensesund:</i> 225 meter 350 lense, 25 anker, 25 blåser, 1000 meter tau, 9 lenselys 6 mann – 2 båter: IUA 02, IUA 04. 1 Sanitetssekk
	<i>Teig Mellom-Bolæren:</i> 150 meter 350 lense, 15 anker, 15 blåser, 600 meter tau, 6 lenselys 6 mann – 2 båter: IUA 05, IUA 08
SKL Tønsberg	<i>Teig Bliksekilen:</i> 450 meter 350 lense, 45 anker, 45 blåser, 1800 meter tau, 10 lenselys 8 mann – 3 båter: IUA 10, IUA 12 + Gummibåt. 1 Sanitetssekk Bil: Avis 9/01 + Avis 6/01
	<i>Teig Karlsvika:</i> 100 meter 350 lense, 10 anker, 10 blåser, 400 meter tau, 4 lenselys 10 mann 1 Sanitetssekk GB cat med Foxtail 1-6 oljeopptaker m/pumpe, 3 IBC containere, 1Sea Hunter, 1 arbeidsbåt. Bil: Avis 9/02 + Avis 6/02
Sektor IUA depot Vallø	Laste/kranbil: Viking kran (05.00 -24.00) - innleid truck fra EDH Bil: Avis 9/03 + Avis 6/03 Båt: <i>OF Breiangen</i>

Ledelse og samband

Rapportering

- SKL og sektorleder depot IUA Vallø gir status rapport til operasjon hver hele time
- SKL melder til operasjon når viktige tiltak er iverksatt og ført inn i Kystinfo Beredskap, bilder av lenser lastes opp i Kystinfo
- Nøkkeltall (se skjema under) rapporteres i ordremøte
- Neste ordremøte: 10.09.24, kl.16.30, stabsrommet hovedbrannstasjonen

Oversikt samband

	Innsatsleder IUA Vestfold Jens Sønsteby 99 98 97 96 Operasjon IUA 99 99 84 84 Talegruppe oljevern 03	IL SJØ
SKL Færder Rune Barstein 34 35 56 78 Sted: Jensesund Talegruppe oljevern 04	SKL Tønsberg Frank Vindfall 78 56 35 34 Talegruppe oljevern 04 Sted: Vallø	Sektorleder depot Vallø Guttorm Treheim 65 87 53 43 Talegruppe oljevern 04 Sted: Vallø 7 personer
Mobilt drone team Geir Flyseter Talegruppe oljevern 04 47 01 02 88 2 personer	Kaldenes Skipper: Harry Blikfeldt 71 58 53 33 Talegruppe oljevern 04	
Ingeborg Platou Skipper: Sturle Krepsøy 48 02 03 89 VHF 67 3 personer	Teig Bliksekilen Henrik Heum 98 47 26 42 Talegruppe oljevern 04 8 personer	
Sektor Bolærn Stig Søråas 49 03 04 90 Talegruppe oljevern 04	Teig Karlsvika Guri Hopen 96 22 82 13 Talegruppe oljevern 04 10 personer	
Teig Kongshavnsund Anna Ryggstad 44 73 21 92 Talegruppe oljevern 04 12 personer		
Teig Jensesund Lars Ole Opptun 44 37 12 29 Talegruppe oljevern 04 6 personer		
Teig Mellom-Bolæren Robert Hagen 94 72 38 17 Talegruppe oljevern 04 6 personer		

Nøkkeltall skadestedsleder

Tema	Inneværende operasjonsperiode	Merknad
Antall personer i tildelt oppdrag		
Antall m ³ oppsamlet - oljeemulsjon - forurensset masse		Spesifiser: - Hvem har tatt opp og levert oljeavfallet - Sted og tidspunkt for levering - Stadsangivelse/posisjon for hvor forurensningen er tatt opp
Antall RUH-skjema levert		

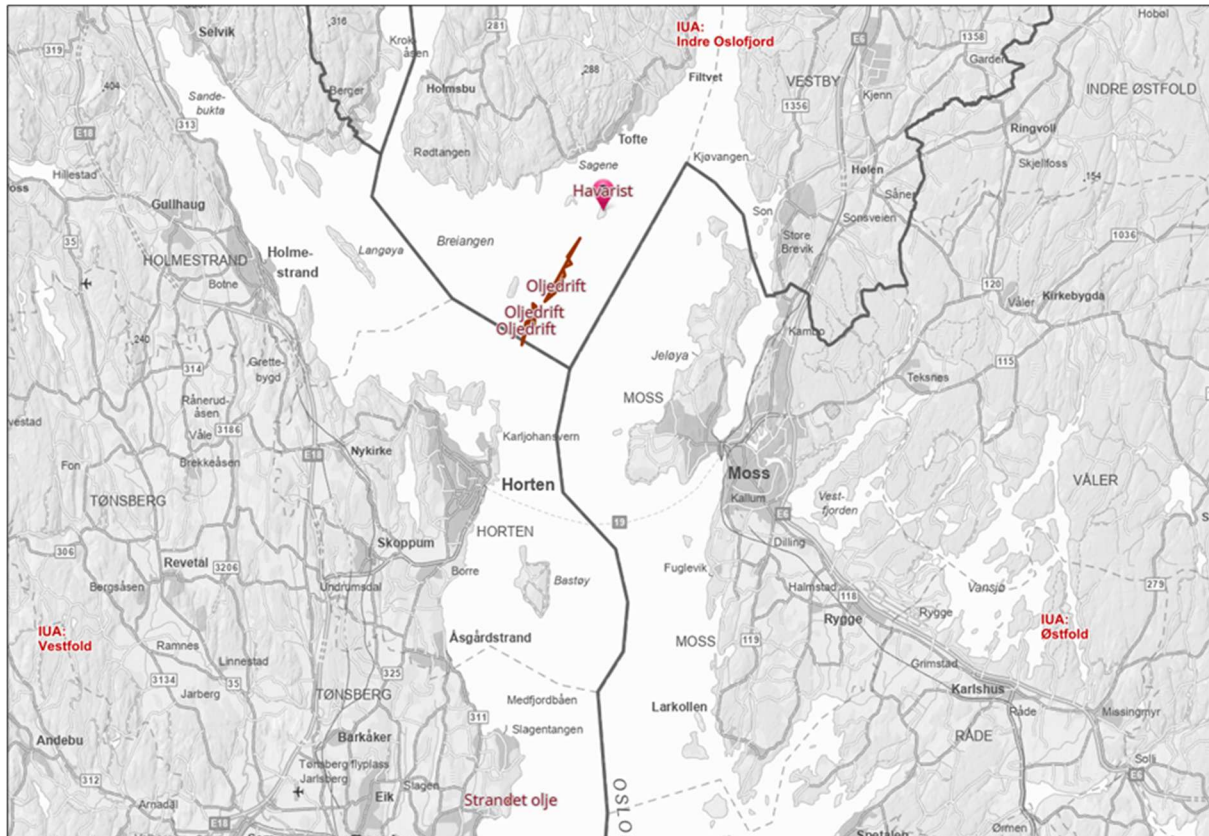
7.4 Vedlegg 4: Mal for IUA innsatsplan

Innsatsplan

Fra innsatsleder IUA xxxxxxxx

Til IUA stab

Operasjonsperiode: 09. 09. 24 kl. 18.00 – 10.09.24 kl. 18.00

Situasjon

Generelt

Forurensningen

Kystverket og øvrige IUA

Egne enheter i innsats

Støtte til IUA xxxxxxxxx

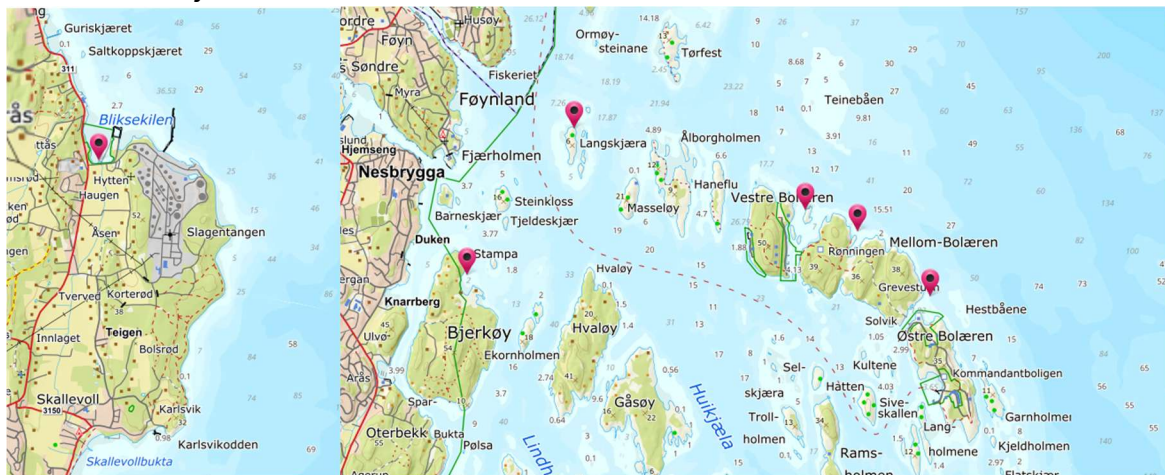
Kystverkets oppdrag til IUA xxxxxxxxx

Innsatsleder IUA xxxxxxxx skal planlegge, iverksette og lede operasjoner i strand og kystnære områder, deriblant:

- Lokalisere og overvåke forurensningen
- Iverksette skjerming av prioriterte miljøfølsomme områder
- Hindre remobilisering av forurensning som strander

- Samle og ta opp oljeforurensning
- I nødvendig grad etablere fremskutt depot sentralt i forventet strandingsområde
- I nødvendig grad koordinere egen innsats med innsatsleder sjø dersom dette er nødvendig
- Utarbeide sambandsplan for egne enheter i innsats
- Iverksette økonomioppfølging i samarbeid med Kystverket

Prioriterte miljøområder:

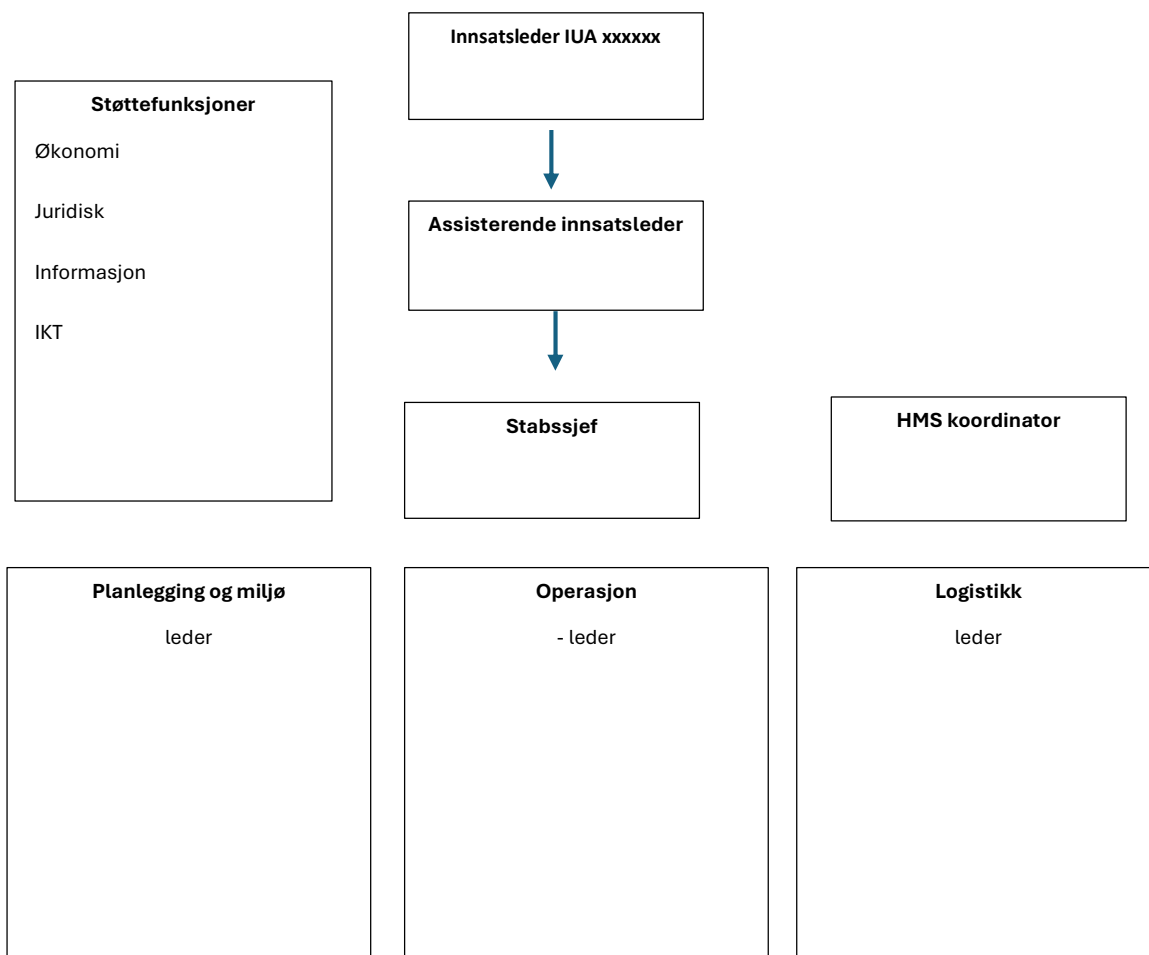

Møtestruktur for IUA staben

Tidspunkt	Møte	Ansvarlig	Deltakere	Agenda
07:00	Morgenbrief	Avtroppende innsatsleder/ Vaktsjef	Alle	Situasjonsbrief fra avtroppende vaktlag (nattevakt)
07:30	Statusmøte	Innsatsleder	Stabsledelsen: Innsatsleder Leder planlegging/miljø Leder Operasjon Leder Logistikk HMS/økonomi/juridisk/IT	Justering av pågående operasjoner Arbeidsoppgaver til staben basert på innsatsplan Føringer for planprosess
08:30	Planprosess	Leder planlegging og miljø	Leder planlegging og miljø Representant operasjon Representant logistikk	Innsats i felt kommende døgn, neste 24 timer (neste operasjonsperiode) Justering plan fra 24-72 timer Justering plan fra 72 timer til 4 uker
10:00	Statusmøte	Innsatsleder	Stabsledelsen	Status pågående operasjoner
11:00	Planmøte	Leder planlegging og miljø	Stabsledelsen	Fastsetting av plan for 24 timer Fastsetting av plan fra 24 – 72 timer Orientering plan fra 72 timer til 4 uker Ordre om forberedelser til logistikk
12:15	Statusmøte	Innsatsleder	Stabsledelsen	Status pågående operasjoner
13:00	Ordreprosess	Leder operasjon	Leder operasjon Representant logistikk Representant planlegging/miljø	Operasjon utformer innsatsordre for neste 24 timer Oppfølging ordre om forberedelser til logistikk
15:15	Statusmøte Ordremøte stab	Innsatsleder	Stabsledelse	Status pågående operasjoner Innsatsleder fastsetter og godkjenner innsatsordre
16:30	Ordremøte med SKL	Leder operasjon	Innsatsleder Leder Operasjon Skadestedsledere HMS	Innsatsleder – leder operasjon gir innsatsordre til SKL
18:30	Styringsmøte med Kystverket (ved statlig aksjon)	Innsatsleder (hos IUA)	Stabsledelsen	Aksjonsordre – føringer fra Kystverket Rapport fra innsatsleder

19.00	Kveldsbrief til nattskift		Innsatsleder	Tiltak etter styringsmøte Status etter dagens operasjoner
20:30	Statusmøte	Innsatsleder	Vaktlag	Forberedelser for neste dag.

IUA stab

Feltorganisasjonen

	Operasjon IUA	
SKL kommune XXXXXXXXX XXXXXXXX	SKL kommune XXXXXXXXX XXXXXXXX	Leder IUA Base XXXXXX XXXXXXXX
Mobilt drone team	Kaldenes XXXXXX XXXXXXXX	
Ingeborg Platou	Teig Bliksekilen XXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX	
Sektor Bolærn	Teig Karlsvika XXXXXX XXXXXXXX	
Teig utvik		
Teig midtvik		

Teig innvik		
-------------	--	--

Overordnede målsettinger – strategier - tiltak

Målsettinger	Strategier	Tiltak

Plan for neste 24 timer

Operasjonsperiode: 09. 09. 24 kl. 18.00 – 10.09.24 kl. 18.00

Operasjoner i felt	
IUA Stab Økonomi Informasjon Adminstrasjon IKT HMS	-
Planlegging og miljø	•
Operasjon	•
Logistikk	•

Plan fra 24-72 timer

Operasjonsperiode: 10. 09. 24 kl. 18.00 – 12.09.24 kl. 18.00

Operasjoner i felt	•
IUA Stab	•
Planlegging og miljø	•
Operasjon	•
Logistikk	-

Plan fra 72 timer til 7 dager

Operasjonsperiode etter kl. 12.09.24 kl. 18.00

Fagområde	Tiltak	Ansvarlig
Organisering av innsatsen	•	
HMS-plan	•	
Personell		
Kommunikasjonsplan	•	
Plan for befaringer	•	
Plan for mobilisering og mottak av ressurser	•	
Oljeskadet vilt	•	
Leverandørhåndtering	•	
Prøvetaking	•	
Avfallshåndtering	•	
Plan for strandrensefase	•	
Plan for demobilisering	•	

Plan fra 7 dager – 4 uker

Fagområde	Tiltak	Ansvarlig
Organisering av innsatsen	•	
HMS-plan	•	
Personell	•	
Kommunikasjonsplan	•	
Plan for befaringer	• ?	
Plan for mobilisering og mottak av ressurser	•	
Oljeskadet vilt	•	
Leverandør håndtering	•	
Prøvetaking	•	
Avfallshåndtering	•	
Plan for strandrensefase	•	
Plan for demobilisering	•	

Plan for demobilisering

(momenter til plan for demobilisering)

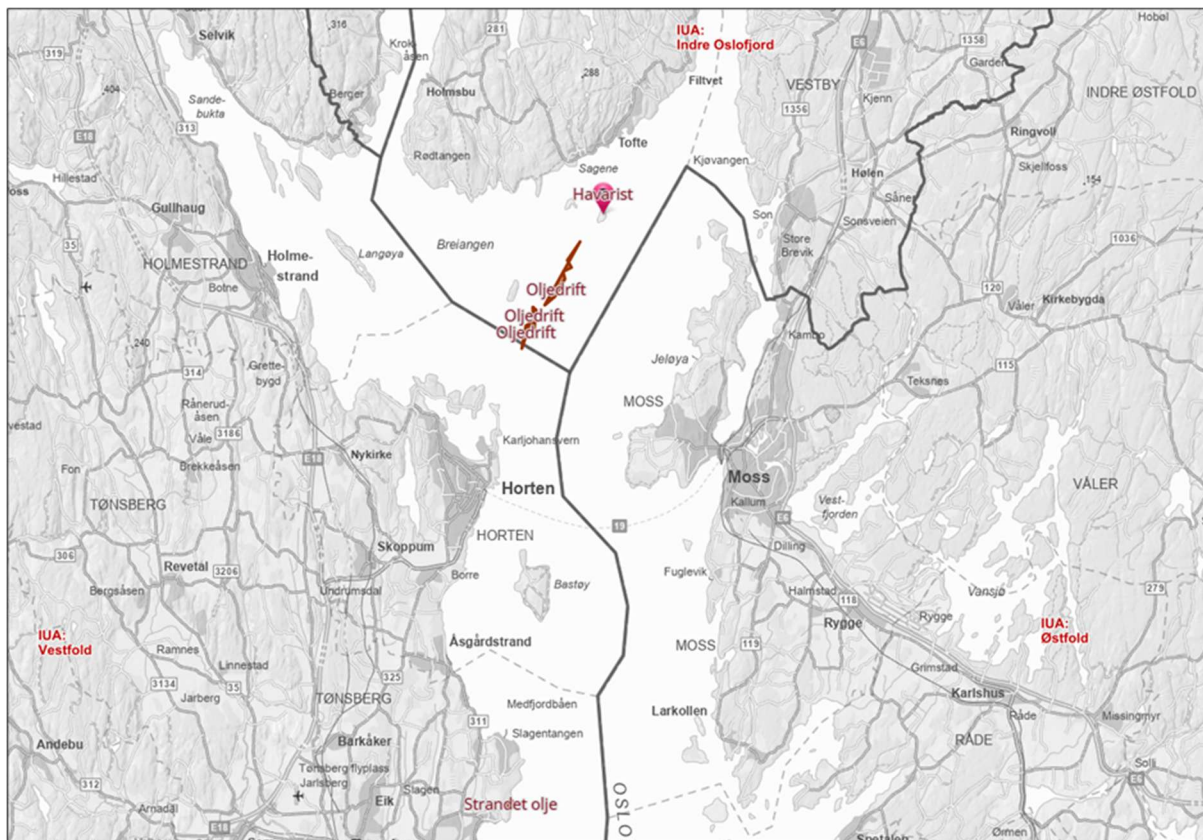
7.5 Vedlegg 5: Eksempel på IUA innsatsplan

Innsatsplan for IUA Vestfold

Fra innsatsleder IUA Vestfold

Til IUA stab

Operasjonsperiode: 09. 09. 24 kl. 18.00 – 10.09.24 kl. 18.00

Situasjon

Generelt

Natt til 8. september 2024 grunnstøtte skipet *Samantha Porter* ved Tofteholmen syd av Tofte, Oslofjorden. Havaristen lekker olje (om lag 180 m3 hittil) og Kystverket leder statlig aksjon mot forurensningen. Flere områder i Vestfold er truet av forurensning og olje har strandet nord av Skallevoll. Det er stor fare for oljedrift mot Færder nasjonalpark. Kystverket driver oppsamling av olje på sjø i flere områder for å redusere oljedrift mot nasjonalparken. IUA Vestfold mobilisere alle tilgjengelige ressurser i området.

Forurensningen

Oljen er giftig, brungul på farge og av typen Shell ULFSO. Det forventes moderat avdamping av oljen, det er ikke stor brann eller eksplosjonsfare forbundet med oljen. Oljen vil ta opp vann, danne emulsjon og forurensende volum vil øke. Ved stille vær forventes den å ligge på sjøoverflaten i ca. 10 dager.

Kystverket og øvrige IUA

- Kystverket overvåker oljedrift på sjøen, ringer inn havarist, samler fritt flytende olje på sjø og mobilisere ressurser til aksjonen
- IUA Buskerud, IUA Indre Oslofjord, IUA Østfold skjermer sårbare områder og hindrer remobilisering innen eget IUA

- IUA Telemark skjermer sårbare områder og støtter IUA Vestfold med materiell og personell

Egne enheter i innsats

- IUA Skadestedsleder Færder
- IUA Skadestedsleder Tønsberg
- IUA depot Vallø
- Fartøy *Kaldnes* – (Tønsberg Havnevesen)

Støtte til IUA Vestfold

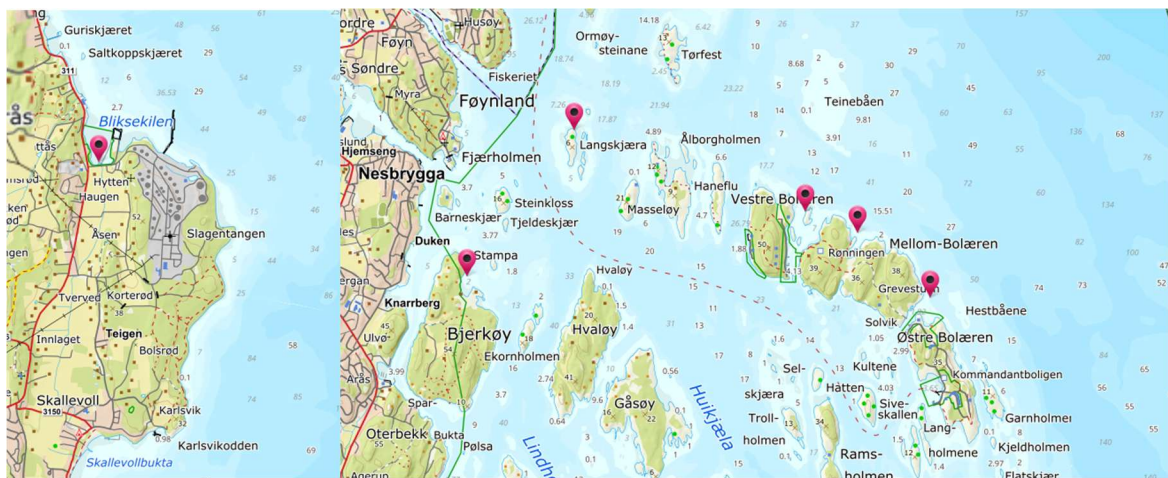
- Fartøy *Ingeborg Platou* – tilført fra Kystverket
- 3 arbeidsbåter og 10 brannmannskaper – fra IUA Telemark
- Mobilt droneteam i båt – fra IUA Telemark

Kystverkets oppdrag til IUA Vestfold

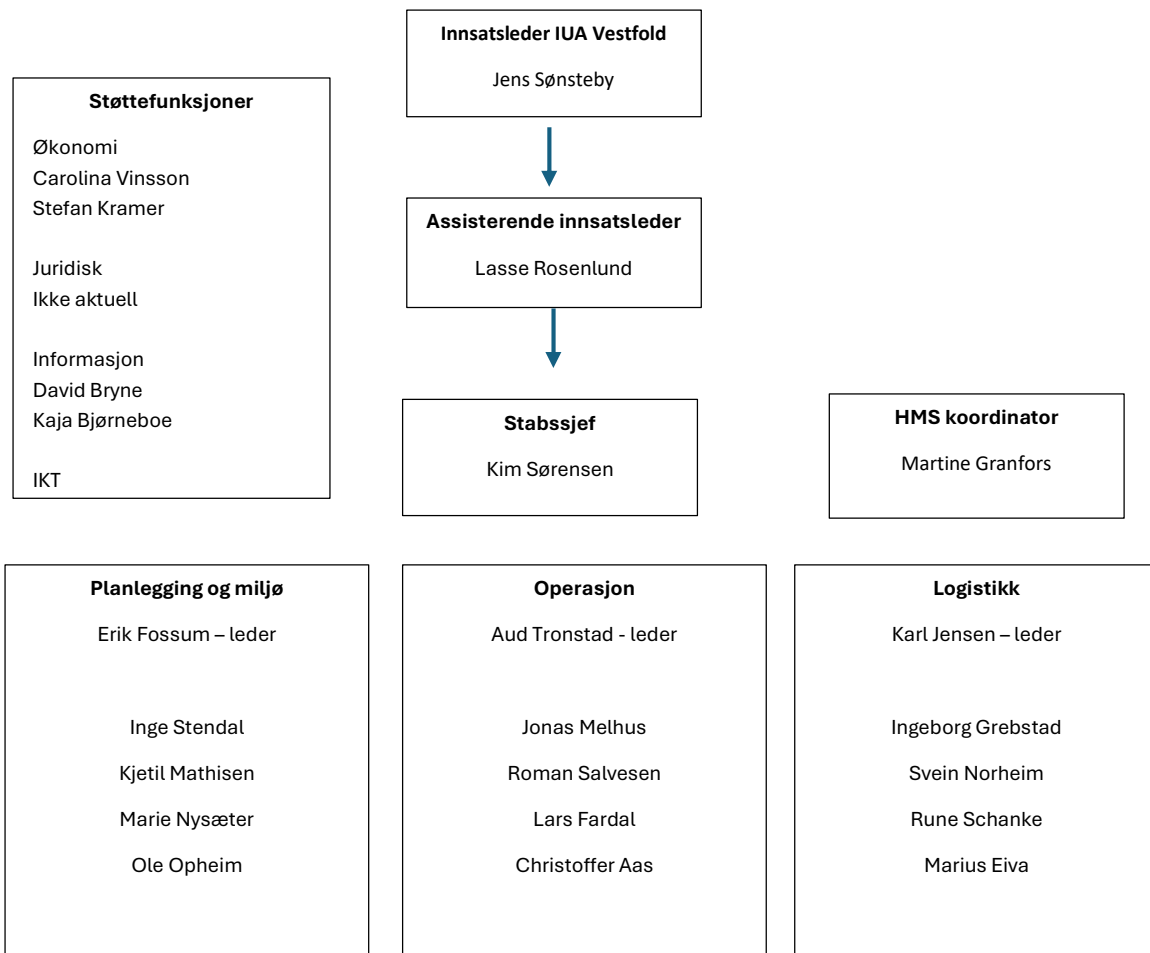
Innsatsleder IUA Vestfold skal planlegge, iverksette og lede operasjoner i strand og kystnære områder, deriblant:

- Lokalisere og overvåke forurensningen
- Iverksette skjerming av prioriterte miljøfølsomme områder
- Hindre remobilisering av forurensning som strander
- Samle og ta opp oljeforurensning
- I nødvendig grad etablere fremskutt depot sentralt i forventet strandingsområde
- I nødvendig grad koordinere egen innsats med innsatsleder sjø dersom dette er nødvendig
- Utarbeide sambandsplan for egne enheter i innsats
- Iverksette økonomioppfølging i samarbeid med Kystverket

Prioriterte miljøområder:

IUA stab

Feltorganisasjonen

	Operasjon IUA	
SKL Færder Rune Barstein	SKL Tønsberg Frank Vindfall	Sektorleder Depot Vallø Guttorm Treheim
Mobilt drone team Geir Flyseter	Kaldenes Harry Blikfeldt	
Ingeborg Platou Sturle Krepesøy	Teig Bliksekilen Henrik Heum	
Sektor Bolærn Stig Søråas	Teig Karlsvika Guri Hopen	
Teig Kongshavnsund Anna Ryggstad		
Teig Jensesund Lars Ole Opptun		

Teig Mellom-Bolæren Robert Hagen		
--	--	--

Møtestruktur – IUA staben

Tidspunkt	Møte	Ansvarlig	Deltakere	Agenda
07:00	Morgenbrief	Avtroppende innsatsleder/ Vaktsjef	Alle	Situasjonsbrief fra avtroppende vaktlag (nattevakt)
07:30	Statusmøte	Innsatsleder	Stabsledelsen: Innsatsleder Leder planlegging/miljø Leder Operasjon Leder Logistikk HMS/økonomi/juridisk/IT	Justering av pågående operasjoner Arbeidsoppgaver til staben basert på innsatsplan Føringer for planprosess
08:30	Planprosess	Leder planlegging og miljø	Leder planlegging og miljø Representant operasjon Representant logistikk	Innsats i felt kommende døgn, neste 24 timer (neste operasjonsperiode) Justering plan fra 24-72 timer Justering plan fra 72 timer til 4 uker
10:00	Statusmøte	Innsatsleder	Stabsledelsen	Status pågående operasjoner
11:00	Planmøte	Leder planlegging og miljø	Stabsledelsen	Fastsetting av plan for 24 timer Fastsetting av plan fra 24 – 72 timer Orientering plan fra 72 timer til 4 uker Ordre om forberedelser til logistikk
12:15	Statusmøte	Innsatsleder	Stabsledelsen	Status pågående operasjoner
13:00	Ordreprosess	Leder operasjon	Leder operasjon Representant logistikk Representant planlegging/miljø	Operasjon utformer innsatsordre for neste 24 timer Oppfølging ordre om forberedelser til logistikk
15:15	Statusmøte Ordremøte stab	Innsatsleder	Stabsledelse	Status pågående operasjoner Innsatsleder fastsetter og godkjenner innsatsordre
16:30	Ordremøte med SKL	Leder operasjon	Innsatsleder Leder Operasjon Skadestedsledere HMS	Innsatsleder – leder operasjon gir innsatsordre til SKL
18:30	Styringsmøte med Kystverket (ved statlig aksjon)	Innsatsleder (hos IUA)	Stabsledelsen	Aksjonsordre – føringer fra Kystverket Rapport fra innsatsleder
19:00	Kveldsbrief til nattskift		Innsatsleder	Tiltak etter styringsmøte Status etter dagens operasjoner
20:30	Statusmøte	Innsatsleder	Vaktlag	Forberedelser for neste dag.

Overordnede målsettinger – strategier - tiltak

Målsettinger	Strategier	Tiltak
Hindre miljøskade på de viktigste miljøområdene innen IUA Vestfold	Ved hjelp av Kystverket, eget og tilgrensende IUA mobilisere tilstrekkelige ressurser til egen overvåking av situasjonen og bekjempelse av oljen som drifter sydover fra havaristen <i>Samantha Porter</i> .	Be om materiellbistand fra IUA Aust-Agder og IUA Midt-Agder med vekt på lensemateriell Be samme sonder mulighet er for hurtig bistand med personell – særlig operative i felt Anmode om tilførsel av lenser og innsatsstyrker med

		materielle og egne båter fra Kystverket
Opprettholde og styrke motivasjon for innsats og goodwill hos befolkningen innen IUA Vestfold	Ved hjelp av aktiv og tidlig informasjon på tilgjengelige plattformer informere befolkningen om trusselen for akutt forurensning, behovet for frivillig innsats og god organisering av innsatsen som befolkningen mobiliserer.	Tilføre informasjons-funksjonen økte ressurser mobilisert fra andre IUA/brannvesen Samordnet med Kystverket opprette lokal plattform for publikums rapportering av olje på sjø og strandet olje
Demonstrere at IUA Vestfold er en pålitelig og handlekraftig beredskapsaktør	Så tidlig som mulig iverksette eksisterende planer for å hindre miljøskade, samt hurtig utvikle og iverksette nødvendige tilleggsplaner.	Avklare hvilke eksisterende tiltakskort som er mest relevante – har prioritet Utvikle plan for de tre høyest prioriterte områder hvor det ikke er tiltakskort

Plan for neste 24 timer

Operasjonsperiode: 09. 09. 24 kl. 18.00 – 10.09.24 kl. 18.00

Operasjoner i felt	SKL Færder - Lukke Jensesund, - Skjerme område på Mellom-Bolæren, - Lukke Kongshavnsund. Brannmannskaper og båter fra IUA Telemark underlegges SKL Færder SKL Tønsberg Skjerme Bliksekilen Ring inn strandet olje i Nordre Karlsvika, starte opptak og grovrensing IUA Depot Vallø Drifte depot på Vallø Opprette samleplass for avfall ved IUA depot Opprettes kaiplass med sluse og ren/skitten sone Kaldnes Støtter SKL Tønsberg med transport og lensesetting Ingeborg Platou - støtter SKL Færder med transport og lensesetting Mobilt droneteam IUA Telemark - etter SKL Færder sin koordinering støtter droneteam SKL Færder og SKL Tønsberg
IUA Stab	Økonomi: dispensasjonssøknad til Arbeidstilsynet, arbeidstidbestemmelser - oversikt påløpte kostnader fram til 10.09. Prognose for kostnader fram til 15.09 Stabssjef: Sikre bemanning i stab for neste operasjonsperiode ASS IL IUA: Klarere bistandsanmodning til IUA i Agder med Kystverket Informasjon: Etablere fast møte med KYV kommunikasjon. Samordnet med kystverket opprette lokal plattform for publikums rapportering av olje på sjø og strandet olje. Utarbeide

	plan for informasjon for neste 48. timer, derunder sondere med IUA lenger sør og i vest om personellstøtte. HMS – sikre datablad for oljen - HMS-inspeksjon i alle teiger - Bestille HMS-håndbøker fra Kystverket
Planlegging og miljø	• Med kystverket, statsforvalter og skjærgårdstjenesten identifisere «neste bølge» av truede områder – brife operasjon • Holde situasjonsplott/tavle ajour (sammen med operasjon) • Holde Kystinfo ajour (sammen med operasjon) • Marie Nysæter kurser/trener øvrige i Kystinfo • Utvikle bedre plan for framskutt KO/depot i Jensesund (operasjon/logistikk) • Dispensasjonssøknad droneflyging Færder nasjonalpark • Videreutvikle plan for avfallshåndtering
Operasjon	• Etablere og holde ajour tavle med detaljert oversikt over feltorganisasjonen • Sette konkretet tiltak for oppfølging av HMS i felt – fokus på operasjonen i Karlsvika • Utvikle tiltakskort for truede områder som ikke har tiltakskort – jfr. oppdrag «neste bølge» til plan/miljø - brife logistikk om ressursbehov • Sikre opplæring for prøvetaking av olje i Karlsvika i morgen – plan for opplæring på prøvetaking videre • Støtte logistikk med avrop på Kystverkets leverandør av avfallshåndtering. • Sammen med logistikk sette plan og iverksette tiltak for mottak av ytterligere materiell og personell fra Kystverket.
Logistikk	• Sikre ressurser og bemanning i felt for neste operasjonsperiode • Kontrakt med leverandør av drivstoff båter og kjøretøy • Be om materiellbistand fra IUA Aust-Agder og IUA Midt-Agder med vekt på lensemateriell – klarer/info til Kystverket • Anmode om tilførsel av lenser og innsatsstyrker med materiell og egne båter fra Kystverket • Avklare hvor lenge vi kan disponere båter og 10 mann fra IUA Telemark, samt drone team • Avtale med firma lastebil/kran og langtidsløse av Truck på Vallø • Avtale med to leverandører av varm mat

Plan fra 24-72 timer

Operasjonsperiode: 10. 09. 24 kl. 18.00 – 12.09.24 kl. 18.00

Operasjoner i felt	• Iverksette tiltakskort Langskjæra og Bjerkøy • Fortsette opptak og grovrensing i Karlsvika • Sette opp beredskapslag stand-by for å hindre remobilisering/u-slep/grovrensing
IUA Stab	• Sikre bemanning i stab for kommende helg • Bemanning og turnus for neste kalenderuke • Informasjon: Følge opp og videreutvikle kommunikasjonsplan (inkludert bemanning) • HMS: Be om koordineringsmøte med Kystverket og øvrige IUA • - sikre at vernetjeneste er iverksatt • Økonomi: gjøre kvalitetssjekk av loggføring mtp økonomi/refusjonskrav • Halv halt: Etablere enkel daglig AAR – forbedring av stabsarbeid
Planlegging og miljø	• Utvikle realistisk verste fallsscenario for IUA Vestfold • Beregne behov for oljeopptakere om olje treffer iverksatte og planlagte lensebarriere • Beregne ressursbehov for å sette andre (dobbel) lensebarriere for iverksatte og planlagte tiltak. • Utarbeide turnus for IUA staben ut denne kalenderuken • Utarbeide turnus for IUA Vestfold sitt feltpersonell ut denne kalenderuken
Operasjon	• Etablere plan for HMS/opplæring av frivillige for rensing i Karlsvika • Vurdere om tiltakene i Bliksekilen og Bolærn trenger forsterkning – beredskap for oljeopptak ved lensene – jfr. oppdrag til plan. • Utforme innsatsordre for Langskjæra, Bjerkøya og beredskapslag for å hindre remobilisering.

Logistikk	- Prioritere ressurstilgang mot neste innsatsordre - Avklare med Kystverket hvor vi skal levere oppsamlet olje - Sikre etterforsyning av arbeidsklær og hvite overtrekksdresser - Starte logistikkplanlegging for mottak av frivillige
------------------	---

Plan fra 72 timer til 7 dager

Operasjonsperiode etter kl. 12.09.24 kl. 18.00

Fagområde	Tiltak	Ansvarlig
Organisering av innsatsen	• Overlapping og avløsning av stab fra 12. sept • Møte med IUA oslofjordsamarbeidet - workshop på erfaringer fra Full City strandrensing	
HMS-plan	• Opplæring av større antall frivillige • Styrke innsatsen med HMS personell fra NOFO spesial team? • Møte med vernetjenesten og fagforeningene	
Personell	• Utløse NOFO beredskap – frivillige fra REN KYST • Møte med KYV om mobilisering av stabspersonell og felt personell fra IUA som ikke er i aksjon Se over: Møte med vernetjenesten og fagforeningene	
Kommunikasjonsplan	• Overlapping og avløsning av personell på info • Infomøte med alle IUA kommunene	
Plan for befaringer	• Forberede opplæring/trening på strandrensebefaring • Behov for helikopter?	
Plan for mobilisering og mottak av ressurser	• Tilføre flere (små) oljeopptakere • Etablere Hotellavtale – Havna hotell på Tjøme? • Bruk av overnattingsfasiliteter på Øst-Bolær?	
Oljeskadet vilt	• Avklare oppsamling og prosedyre med Kystverket • Kontaktmøte med politi og viltneid	
Leverandørhåndtering	• Logistikk: klargjøre for infomøte med leverandørene som tar kontakt	
Prøvetaking	• Få tilført mer prøvetakingsmaterieil • Kurs i prøvetaking • Prosedyre for oppbevaring og forsendelse av prøver	
Avfallshåndtering	• Avklare om vi også skal samle marint avfall når vi har mobilisert så mye personell i fjæra?	
Plan for strandrensefase	• Om all olje er strandet, avvike lensebarrierer og frigjøre lenser for å hindre remobilisering og til bruk på vaskeplasser.	
Plan for demobilisering	• Sikre at alle leverandøravtaler avsluttes	

Plan fra 7 dager – 4 uker

Fagområde	Tiltak	Ansvarlig
Organisering av innsatsen	• Vurdere reduksjon/avvikling av nattskift • Starte plan for langvarig strandrensefase	
HMS-plan	• Sikre god gjennomgang av alle innmeldte avvik • Oppfølgingsmøte med arbeidstilsynet, vernetjeneste og tillitsvalgte	
Personell	• Overvåke for utmattet/overbelastet personell • Håndtering av høstferie	
Kommunikasjonsplan	• Nytt møte med IUA kommuner	
Plan for befaringer	• Etablering av eget drone tema, hvor lang tid trenger vi?	
Plan for mobilisering og mottak av ressurser	• Trenger vi større areal enn Vallø • Kystverket – tilgang til større båt	

Oljeskadet vilt	Frysekapasitet?	
Leverandør håndtering	Kontaktmøte samlet med alle leverandører	
Prøvetaking	Når skal vi slutte å ta prøver	
Avfallshåndtering	Forberede plass for vask av lenser	
Plan for strandrensefase	- Se punktet om workshop med erfaringer fra Full City - Kan strandrensingen gå inn i vinterhalvåret – bekledning og utstyr kulde?	
Plan for demobilisering	Plan for demobilisering av akutt fase strand, overgang til strandrensefase.	

7.6 Vedlegg 6: IUA rapportering av nøkkeltall

Rapportering av nøkkeltall

Innsatsleder land (IUA) skal innhente, sammenstille og rapportere følgende nøkkeltall:

Tema	Siste døgnet	Akkumulert	Merknad
Antall personer i stab			
Antall personer i felt			
Antall midlertidig tilsatte			
Totalt antall personer underlagt innsatsleder IUA			
Kostnadsestimat (NOK)			Se adm. veileder
Antall m ³ oppsamlet oljeemulsjon forurenset masse			Spesifiser: - Hvem har tatt opp og levert oljeavfallet - Sted og tidspunkt for levering - Hvis mulig: stedsangivelse for hvor forurensningen er tatt opp
Antall RUH-skjema mottatt (tryggaksjon.no)			

Eventuelle merknader/forklaring til rapportering:

Avvik fra oppdrag i aksjonsleders ordre:

